

Summarium.

- 1 **R**egula cū 30. ampliationibus & declarationibus scribitur.
- 2 Filij spurij à parentibus sunt alendi
- 3 Pater pro alimentis filio spurio rem aliquam, & filius pro dote relinquere potest.
- 4 Liberorum educatio est de iure naturali.
- 5 Alimenta filiis à parentibus debentur, de iure naturali, causali, & formali.
- 6 A natura ipsa impellimur, ut eos quos genuimus, amemus & nutria
- 7 Bestiæ pro suo partu ita propugnant, ut vulnera recipiant. (mus.
- 8 Natura communis est legitimis & spurij.
- 9 Naturali iure tantum inspecto, nulla differentia est inter legitimos & illegitimos.
- 10 Inhumanum nimis est, & contra dictamen rationis naturalis spurios nō alere.
- 11 Filius à legitima exclusus, ab alimentis non censetur esse exclusus.
- 12 Ferdinandus à Menchaca tenens cōtra communē more suo, meritō reprehenditur.
- 13 Verus sensus ad.c.ius naturale.pri.dis.
- 14 Iterum Ferdinandus à Menchaca sua opinione fuit deceptus.
- 15 Alimenta spurij danda sunt, perspecta parentum, & filiorū qualitate & conditione.
- 16 In alimentis præstandis, non inspiciendus est valor patrimonij, sed quantitas reddituum.
- 17 Doctor à Couarruias maximū nostræ Hispaniæ decus, & ornamētum.
- 18 Doctor à Couarruias maxima cum ratione reprehenditur.
- 19 Filij spurij etiam ex damnato coitu concepti de utroque iure à parentibus sunt alendi.
- 20 Spurij nefarii & incestuosi de iure civili non alebantur.
- 21 Misericordia digni sunt qui alieno vitio laborant.
- 22 Qui alimēta denegat, necare videtur, & tenetur lege Corne. de sicarijs.
- 23 Alimentorum privatio est terribilis species tormentorum.

Quando

- 24 Quando vertitur animæ periculum ius canonicū in utroque foro eſt ſeruandum.
- 25 Pater pro alimentis ſpurio annuos cenſus relinquere poteſt.
- 26 Alimenta pleno iure in uſufructu & proprietate filijs ſpurijs debentur de iure Regio, quod aliter erat de iure communi.
- 27 Spurius alimentorum legatum ſtatim conſequitur.
- 28 Nepotes ſpurij ab eorum auis, ſeu proauis ſunt alendi.
- 29 Tale eſt officium aui circa nepotes, quale eſt patris erga filios.
- 30 Vxor et iam & familia ſpurij eſt alenda.
- 31 Spurius etiam excommunicatus, vel alio modo incapax, eſt alendus.
- 32 Filio etiam ſpiritali alimenta debentur.
- 33 Spurijs non tantum alimenta debentur, ſed etiam habitatio, veſtes, & lectus, ac medicina.
- 34 Alimentorum appellatione venit etiam potus.
- 35 Ius alendi ſpurios, eorum pacto & conuentione tolli nequit.
- 36 Pactum huiusmodi eſſe contra bonos mores.
- 37 Leges ac conſuetudines alimenta ſpurijs negantes, iniquas eſſe, & ob id non ſeruandas.
- 38 Ferdinandus à Menchaca tenens contra communem, maxima cum ratione reprehenditur.
- 39 Filius ſpurius non ſolum eſt alendus, ſed etiam filia ſpuria dotanda.
- 40 Ferdinandus à Menchaca iure optimo conſutatur.
- 41 Alimenta filijs ſpurijs debita quacunq; tranſactione tolli non poſſunt.
- 42 An talis tranſactio iuramento firmata ſit ſeruanda. (ternæ.)
- 43 Iuramentum ſeruandum eſt, quando non vergit in interitum ſalutis æ-
- 44 Relaxatio iuramenti qua forma concedenda eſt.
- 45 Auctor huius libri Prouiſor ac Vicarius generalis Epiſcopatus Zamorenſis fuit.
- 46 Spurijs etiam nefarijs ſeu inceſtuoſis, vel ex quocunq; damnato coitu generiti, à parentibus ſunt alendi.
- 47 Ferdinandus à Menchaca opinione ſua fuit deceptus.
- 48 Exemplum ab animalibus irrationalibus ſumendum eſt.
- 49 Peccatū non in educatione ſpuriorum, ſed in eorum generatione ineſt.

- 50 *Spurijs alimenta debentur, etiam si pater expresse in testamento dare prohibuisset.*
- 51 *Prohibitionem huiusmodi contra æquitatem naturalem, & paternam pietatem esse.*
- 52 *Filijs iterum alendi sunt, quamvis alimenta semel iam constituta ludo, vel alio quouis modo dilapidauerint.*
- 53 *Naturalis obligatio, atque eius vinculum omni tempore obligat.*
- 54 *Impius & male meritis in egestate laboret.*
- 55 *Spurijs in vita parentum alimenta sunt præstanda.*
- 56 *Filijs spurij ab heredibus parentum sunt alendi, & ad eos onus alendi transit.*
- 57 *Onus alendi liberos est reale, contra Ferdinandum à Menchaca.*
- 58 *Heres & defunctus una & eadem persona censentur.*
- 59 *Alimenta boni viri arbitrio sunt præstanda, respectu parentum & filiorum qualitate & conditione, & patrimonij quantitate.*
- 60 *Crescente ætate spurij, eius alimenta crescunt.*
- 61 *Pro alimentis nobili debent dari pulli & gallinæ: rustico verò caseus, cepa, & faba.*
- 62 *Alimenta spurio, ut spurio, & non ut legitimo præstanda sunt.*
- 63 *Alimenta sunt stetimanda secundum quantitatem fructuum, & non secundum proprietatis valorem.*
- 64 *Quando fructus non sufficiunt, non sunt bona vendenda pro alimentis præstandis.*
- 65 *Spurius ex bonis etiam in tuitu Ecclesiæ acquisitis est alendus.*
- 66 *Alimenta debentur in minus solenni voluntate relicta.*
- 67 *Alimenta quodvisque cum Titio fuerit aliquis moratus relicta, post mortem Titij etiam debentur.*
- 68 *Alimentorum favore compromissum in eorum præiudicium factum, est nullius momenti.*
- 69 *Tale compromissum iuris auctoritate esse validum.*
- 70 *Spurius, lite etiam pendente, super alimentis est alendus.*
- 71 *Alimentorum causa per appellationem non suspenditur.*
- 72 *Alimentorum causa omni breuitate est terminanda.*

- 73 *Alimenta præterita peti possunt.*
 74 *Spurio extra domum hæredis alimenta sunt præstanda.*
 75 *Quando alimenta extra domum hæredis sunt præstanda.*
 76 *Alendus tenetur laborare.*
 77 *Differentia inter legatum alimentorum voluntarium & necessarium.*
 78 *Renunciens hæreditati paternæ, iuri alimentorum non videtur renunciare.*
 79 *Quando plures sunt hæredes, vnus eorū ad danda alimenta cōpellitur.*
 80 *Alimentorum causa dicitur pia.*
 81 *Fundus pro alimentis legatus tacitè est hypothecatus.*
 82 *Causa naturalis, accidentali præfertur.*
 83 *Filio ingredienti in monasterium, alimenta sunt danda.*
 84 *Alimentorum legatum filio factum, eius morte non extinguitur.*
 85 *Filio spurio pro cibo spiritali aliquid pater potest relinquere. & num.*
 87 *Omnia alimentorum priuilegia remissionè.* (86.
 88 *Alimentorum causa favorabilior est causa successionis.*

Cap.vigesimumprimum.

- 1 **R**egula cum. 44. ampliationibus capitulo præcedente radicitus à nobis iam explicita, ad eiusdem regulæ exceptiones, & fallentias nobis necessarius est transitus. Qua in re prima sit fallentia cum. 30. ampliationibus, & declarationibus, videlicet quòd pro alimentis, filijs
 2 spurij adulterinis, seu nefarijs, seu ex quocunque damnato coitu natis alimentorum quantitatem sufficientē in vita dare, vel in morte relinquere pater poterit. Alimentorum enim legati filij spurij sunt capaces. c. cum haberet. de eo qui dux. ma. quam pol. per adul. c. per venerabilem. in fine. qui filij sunt legi. l. 5. tit. 19. par. 4. l. 2. tit. 7. par. 2. l. 9. Tauri. l. 11. in fine. tit. 20. in foro Cantabriæ. Bar. in l. ex cōplexu. nu. 4. C. de inces. nup. dicens quòd ipse consuluit, quòd pater

- 3 ter pro alimentis filio spurio aliquam rem potest relinquere, & filia spuria pro dote sua. Idem Bar.in.l. Mella.nu. 5. ff.de ali.& ciba. leg.& in.l.fi.nu.7. ff.de ijs quibus vt indig.& in.l.fi quis à liberis. §. vtrum.nu.2. ff.de lib. agno. Idem Bar.in.l. Meuius. §. duobus.nu. 18. ff. de lega. 2. & in.l.fi fraudator. §. si à focero. in fine. ff. de his qui in frau. credi. & in Authē. quibus modis natu. effi. sui. §. si. nu. 4. col. 6. & in tracta. de alimen. nu. 17. & in tracta. disse. iu. ciui. & cano. nu. 60. Bal. in. l. eam quam. nu. 41. C. de fideicommi. & in. l. id quod pau peribus. nu. 34. C. de Epif. & cle. Roma. Ioa. de Imo. in. l. i. ff. solu. ma tri. Idem Romanus confi. 43. Caccialup. in. l. si qua illustis. nu. 92. C. ad Orfi. Abb. confi. 50. videtur in prin. & confi. 115. nu. 2. volum. 2. Iaf. in Authen. res quæ. nu. 8. C. commu. de succe. Ange. in prin. nu. 5. insti. de iu. natu. & ciui. Alex. confi. 74. viso processu. nu. 4. vol. 2. Decius confi. 611. magnificus. Hippo. singu. 358. pater de iure. Cepolla. cau. 38. nunc videamus. Pala. Rub. in rub. de dona. inter vi. & vxor. §. 50. nu. 27. & in c. §. 23. nu. 4. fol. 97. Segura in. l. cohæredi. §. cum filia. nu. 144. ff. de vul. & in. l. vnum ex familia. nu. 75. ff. de lega. 2. Xua. in. l. i. tit. 6. lib. 3. Fori. Montal. in. l. i. tit. 8. lib. 3. Fori. Couarr. in. 4. parte. 2. c. 8. §. 6. Franc. Mar. decisione. 441. quæritur circa lega tum. 1. parte. Docto. Hispani in. l. 10. Tauri. Petrus Dueñas in regu.
- 4 367. filius spurius. Ratio est, quia hoc ius alendi filios deriuatur à quodam iure naturali. l. scripto hærede. ff. vnde lib. l. eas obligatio nes. ff. de cap. diminu. l. i. §. ius naturale. ff. de iust. & iu. in prin. insti. de iu. natu. gen. & ciui. l. 2. tit. 7. par. 2. Bar. in. l. si quis à liberis. §. pa rens. ff. de lib. agno. Bal. in. l. si. §. ipsum autē filium. C. de bonis quæ liberis. vbi per tex. ibi. inquit quod à parentibus debentur alimen ta filijs iure naturali, causali, & formali. Iaf. in Authē. quod locum. nu. 8. C. de colla. Alex. confi. 134. animaduersis. num. 36. vol. 6. glo. in Authen. quibus modis nat. effi. sui. §. liceat. col. 7. & Cicero in. 3. lib. de Finibus inquit: A natura ipsa impellimur, vt eos, quos genui mus, nutriamus, & amemus. Et in lib. 1. Officiorum ait: Commune omnium animantium est coniunctionis appetitus procreandi cau sa, & cura quædam eorum quæ procreata sunt. Et in. 5. Tuscula

- 7 *narum*; Bestiæ pro suo partu ita propugnant, vt vulnera recipiant, nullos impetus, nullosque casus reformident. Et alibi inquit: Nihil dulcius hominum generi à natura datum, quàm sui cuique liberi. Et cum hæc educatio naturalis proficiscatur à iure naturali, quod
- 8 commune est tam filijs legitimis, quàm illegitimis, vt inquit. l. hos accusare. §. in omnibus. ff. de accusa. ibi. natura omnibus est communis. l. tutelæ. ff. de cap. dimi. Itaque iure naturali tantum inspecto,
- 9 nulla differentia est inter legitimos & illegitimos. Authen. quibus modis natu. effi. sui. §. natura siquidem. col. 7. Bal. in. l. executorem. nu. 32. C. de execu. rei iudi. & in. l. humanitatis. nu. 44. C. de impub. & alijs substi. & in. l. cum acutissimi. nu. 8. C. de fideicommi. & in. l. quisquis. nu. 6. ad legem Iuliam mai. & in. l. 1. nu. 33. C. qui accusa. nō pos. Alex. confi. 60. visa legitimatione. nu. 13. vol. 2. Ideo meritò filijs siue legitimis, siue spurij debentur à parentibus alimenta. Nimis enim inhumanum esset, & contra dictamen rationis naturalis, vt filij spurij alimentis priuati fame pereant, vt inquit Abb. in. d. c.
- 10 cum haberet. nu. 5. & in. c. 1. nu. 4. de cohabi. cleri. & muli. Pala. Rub. in. d. c. per vestras. §. 23. nu. 13. fol. 97. Ideo filius exclusus à legitima non censetur ab alimentis exclusus neq; priuatus. Bal. in. l. cum sci-mus. quæsti. 6. C. de inoffi. testa. Tiraque. de iure primigeni. quæsti. 62. nu. 16. Segura in. d. l. Imperator. nu. 115. Sed cōtrā proximè dicta, videlicet quod alimenta filijs iure naturali debeantur. Tenuit Fer-
- 12 dinan. à Menchaca, qui more Barbacij & Antonij Gomecij leuibus & arundineis fundamentis semper nititur tenere contra communē, dicens, quod quodocunque liberi sunt talis ætatis, vt sibi alimenta quærere nequeunt, in hoc casu alimenta sunt de iure naturali, & non aliàs. allegat ipse. c. ius naturale. prima distinctione. ibi, puero-rum educatio. Ergo si non sunt pueri, eis non debetur educatio. Ita affirmat de succcessionum creatione, lib. 2. §. 20. nu. 311. Sed reuera
- 13 canon ille intelligendus est secundum legem primam. §. ius natura-le. ibi. liberorum educatio. ff. de iust. & iu. & in prin. insti. de iu. natu. gen. & ciui. & aduersus eūdem Menchacā sunt omnia iura superius in prin. huius. c. à me relata: quibus nititur ipse Menchaca vno ver-bo

- bo respondere, quo tempore Romanorū non erat in vsu, quòd homines liberi seruirent. Quod similiter falsissimum esse censeo per legem in operis. ff. locati. l. continuus. §. cū ita. ff. de verbo. obliga. præsertim quòd artificio & arte propria filij se alere potuerant, tempore etiam Romanorum, & ita cessat fundamētum & ratio prædicti Ferdinandi à Menchaca.
- 15 ¶ Quantitas verò alimētorum neque à iure ciuili neque canonico erat certa & determinata, sed boni viri arbitrio pro modo facultatum, & iuxta personæ gradum & dignitatem, sunt alimenta filijs ministranda. l. si quis à liberis. §. si vel parens. ff. de lib. agno. l. si competēti. & l. si. C. de alen. lib. l. cū alimēta. ff. de ali. & ciba. leg. Authen. quibus modis natu. effi. sui. §. si. col. 7. c. cū haberet. in fine. de eo qui dux. in ma. quā pol. per adul. l. 24. tit. 9. par. 6. & in præstā-
- 16 dis huiusmodi alimentis, non inspiciendus est valor patrimonij, sed quantitas reddituum. tex. singu. vbi glo. & Bar. in. l. qui bonis. ff. de cessio. bono. sed hodiè per legem Regiam. 10. Tauri expressè cautum est, patrem posse filijs suis spurijs pro alimētis, stante etiam legitima prole, quintam honorum partem & non vltra relinquere.
- 17 Doctōr verò à Couarruias; vir profectò in omni scientiarum genere cōsummatissimus, ac nostræ Hispaniæ decus & ornamētū, tenuit in. 4. de spon. parte. 2. c. 8. §. 6. nu. 8. quòd si hæc quinta pars alimentorum non sufficeret ad alimēta, vltra quintū, tenebitur pater dare, ex eo quòd alimenta debētur de iure naturali. allegat ipse Pala. Rub. in. c. per vestras. 3. notab. §. 24. in fin. de dona. inter vi. Sed salua tātī viri auctoritate, illud falsum esse existimo, quia id esset in periudiciū legitimæ filiorum legitimorum, qui in suis legitimis filij grauaretur, præsertim quòd. d. l. 10. Tauri expressè prohibeat, q̃ pater (vltra quintū) filio spurio pro alimentis dare possit. ibi. No pueda mandar mas de asta el quinto. Et dato quòd ius alimentorū sit de iure naturali (vt dictum est) hoc ius naturale poterit ius ciuile restringere, interpretari, & declarare. Ideò maxima cum ratione in hoc Couarruias meretur reprehendi, prout eum reprehendit Tellius Fernā. in. l. 10. Tauri. nu. 3. quam opinionem Doctōris à
- 18

à Couarru. sequutus fuit & malè glossator ordi.in. l. 22. versi. Ver-
satur etiam aliud dubium, in fine. tit. 3. lib. 1. ordi.

- 19 ¶ Primò ampliatur dicta cōclusio, quòd nō solùm de iure cano-
nico, sed etiam de iure ciuili in terris Imperij inter meros laicos
alimēta filijs spurij etia ex dānato coitu genitis debētur. Abb. in. d.
c. cūm haberet. nu. 5. post. glo. Cardi. & Anto. ibi. Bar. in d. Aut. ex
cōplexu. Deci. confi. 611. magnificus. nu. 5. in confi. 576. pro resolu-
tione. in prin. Ang. in pri. inst. de iu. nat. gē. & ciui. nu. 5. Ludo. à Sar.
de nat. lib. rub. de obli. inter pat. & fili. nu. 4. Hanc dixit esse cōmunē
opinionem Alcia. in rub. de ver. obli. nu. 2. vbi Ripa. nu. 58. & in. l. si
vnquam. quæst. 27. nu. 68. C. de reuo. can. dona. & in. l. 1. ff. fol. matri.
nu. 65. Ioa. Neuiz. in Sylua nup. lib. 3. nu. 25. Deci. in. c. clerici. nu. 2.
de iudicijs. & in. c. in præsentia. nu. 39. de prob. Fort. Garc. de vltimo
fine. illa. 7. Anto. Capi. decisione. 144. Hip. sing. 358. incip. pater. Pa-
la. Ru. in. d. c. per vestras. §. 10. fol. 90. Xua. in. l. 1. nu. 21. tit. 6. lib. 3. Fo-
ri. Qui omnes concludunt ius ciuile, per ius canonicum, in hac par-
te corrigi. De iure enim ciuili spurios, nefarios, & incestuosos fi-
lios à suis parentibus non esse alendos erat statutum. Authen. licet.
in fine. C. de natu. lib. Authen. ex complexu. C. de incest. nup. Au-
then. quibus modis natu. effi. sui. §. si. col. 7. Contra quā conclusio-
nem tenuit Bar. in. l. si fraudator. §. si à focero. in fine. ff. de his qui in
frau. credi. & Ioa. de Imola. in. l. ex facto. §. si quis rogatus. col. 6. ff.
ad Trebe. Alex. confi. 74. circa primum. 3. volu. Feli. c. Ecclesia san-
ctæ Mariæ. nu. 45. de consti. Mencha. de suc. crea. lib. 2. §. 20. nu. 313.
dicentes Canones de hoc loquentes in terris tantùm Ecclesiæ proce-
dere, & non in terris Imperij, & quòd ius ciuile in terris Imperij
est obseruandum (sed communis opinio semper est tenenda) nam
filius spurius potius culpa aliena, id est, sui patris, quàm propria la-
borat. Ideò misericordia digni sunt, qui alieno vitio laborāt, vt in
quit. l. legē Anastasij. C. de nat. lib. c. dilectus. de purga. cano. c. na-
sci. §. 6. dis. & quia qui alimēta denega, tneare videtur, & tenetur de
ficarijs. l. si victum. ff. de re iudi. l. necare videtur. ff. de lib. agn. l. 2. §.
si Publicanus. ff. de vi bono. rap. l. de pecoribus. C. ad legem A qui. c.
pasce

- pasce famæ morientē.86.dist.c.admonere.33.quæsti.2.Vnde inquit
glos.in verbo.dicunt.in.l.itē apud Labeonē.§.quæstionē. ff. de in-
iur.& glo.in verbo.tormentis.in cle.1. de hære.quas sequitur Hipp.
- 23 in.l.1.nu.28. ff. de quæstio.quòd priuatio alimentorum est terribi-
lis species tormentorum.Ideoq; cū simus in materia concernen-
te peccatum æquitas canonica in vtroque foro seruanda est. glo.in
- 24 c.possessor.de regu.iur.lib.6.tex.pro ea.vbi Abb.in.c.fi.de præscrip.
Bal.in.l.priuilegia.nu.3.C. de sacrosanct.eccle.& in.l.2.C. quemad-
modum testio.ape.Feli.in.c.2.nu.3. de testi.& in.c.in causis . in prin.
eo.tit.& in.c.ecclesia sanctæ Mariæ.nu.42. de consti.glo. similis. in
§. hætenus.in sti. de gradi.
- 25 ¶ 2.amplia, quòd etiā emphyteosim vel annuos census pater pro
alimentis filio suo spurio poterit relinquere, dummodo illa quanti-
tas legitimum alimentorum modum non excedat. ita Gabri.Palæ.
de filijs nothis.c.45.nu.8.Matthæ. de Afflic.decisio.99.incip.si pa-
ter dicens, quòd ita bis Capuæ fuit iudicatum, quòd pater poterit
emphyteosim pro se & filio suo spurio recipere : & mortuo patre fi-
lius habebit ipsam emphyteosim, allegat Bal.in.l.2.C. de iure emph.
- 26 præsertim hodiè inspecta lege.9.& 10.Tauri. Quòd pleno iure in
proprietate & vsufructu alimenta adquiruntur filijs spurijs, quod
aliter erat de iure communi.l.Titio vsus fructus. ff. de vsufructu le-
gato.Bal.in.l.eam quam.nu.41.C. de fideicomm.
- 27 ¶ 3.ampliatur, quòd si filia spuria pro alimentis vel pro maritā-
da legatum fuerit relictū, statim poterit peti præstita cautione de
adimplendo conditionem, si est iam nubilis. Bar.& Pau.in.l. Titio.
§. Titio genero.in fine. ff. de condi. & demonstra. Franc. Mar. deci-
sione.841. quæritur circa legatum.in prin.vol.1.
- 28 ¶ 4.ampliatur, quòd nō solū filijs spurijs alimēta debētur, sed
etiā nepotibus & pronepotibus.l.si quis à liberis.in pri. ff. de lib.ag.
Auth.si pater.C. diuor.fac. apud quē filij edu. deb.l.4.tit.19. par. 4.
Bar. de alimētis.nu.9.Bal.in Aut.res quæ.nu.12.C. cōmu. de leg. Ab.
in.d.c.cū haberet.in fi.Soci.cō.161.vo.2.Couar.in.4.part.2.c.8.§.
6.nu.16.vbi respondet ad legē.5.tit.19.par.4. quæ videtur probare

- cōtrarium Castillo in. l. 10. Tauri. dicens, quòd nihil interest, an nepotes sint nati ex filijs legitimis, siue illegitimis; & etiam si pater sit viuus, dummodo sit inops, auus tenetur alere nepotes; nam tale de
 29 bet esse officium aui circa nepotes, quale est patris erga filios. l. doctem dedit. ff. de colla. bono. l. cognouimus. C. de hæc. l. hac edictali. vbi Bal. nu. 12. C. de secun. nup. charitatem quā debemus filijs, debemus etiam nepotibus ac pronepotibus; & hanc arbitror esse communē opinionem, secūdum Docto. modò citatos: aduersus quam more suo tenuit Menchaca de succe. crea. lib. 2. §. 20. nu. 318. dicens, quòd auus non tenetur alere nepotem.
- 30 ¶ 5. amplia, quòd non solum pater tenetur alere spurium (vt dictum est) sed etiam eius vxorem & familiam. l. si filia nupta. §. 1. ff. fam. l. hercis. l. penul. ff. de libe. agno. glos. in verbo. cetera. in. l. si quis à liberis. §. si vel parens. ff. de lib. agno. glos. in verbo. partem. in. c. admonere. 33. quæsti. 2. Bal. in. l. vbi adhuc. vers. ista quæstio. C. de iu. do. Abb. in. c. ex literis. nu. 5. de conuer. in fide. Ange. in prin. nu. 5. insti. de iu. natu. gen. & ciui. Bar. tracta. de ali. in prin. Gabri. Palæo. de filijs nothis. c. 47. nu. 6. Nico. de Vbal. de successio. ab intest. par. 1. nu. 17. Petrus Rebu. in cōmenta. ad cōstitu. regi. tit. de sen tētijs. art. 1. glos. 2. nu. 7. Dueñas regu. 367. filius spurius amplia. 7.
- 31 ¶ 6. amplia, etiam si filius sit excommunicatus, vel alio modo incapax, respectu alimentorum efficitur capax, vt ei alimenta à patre debeantur. l. cognouimus. C. de hæc. l. seruos. ff. de ali. & ciba. lega. Ias. in. §. fuerat. num. 114. insti. de actio. glos. in verbo. postulat. in. c. quiescamus. 42. distin. l. 8. tit. 24. par. 1. l. 34. tit. 9. par. 1. Abb. in. c. si quis. & in. c. in eos. in prin. de hæc. Pala. Rub. in rub. de dona. inter vi. & vxor. §. 21. nu. 4.
- 32 ¶ 7. ampliatur, quòd nō solum filiū carnalē pater tenetur alere, sed etiam spiritualem, si egeat. Bal. expressē in Auth. nisi rogati. nu. 10. C. ad Trebe. Ioa. Faber in. l. 1. C. de alen. lib. Fran. in. c. 1. nu. 5. de coga. spiritu. lib. 6. Fran. Cur. de testibus, quæst. 30. nu. 67. Cateli. Cotta in memorabilibus suis. verbo. cōmater. Tiraque. in. l. si vnquam. verbo. suscepit filios. nu. 26. C. de reuocan. dona. & in tract. de pœnis

de pœnis temperandis. cau. 21. nu. 9. Ripa in. l. ita tamen. §. si quis rogatus. num. 43. ff. ad Trebe. Guozan. confi. 13. in hac caufa. num. 18. Pala. Rub. in. l. 10. Tauri. num. 7. contrarium verò tenuit Benedi. in. d. c. Rainuntius. in verbo. vxorem nomine Adelafiam. nu. 767.

- 33 ¶ 8. ampliatur, quòd nō tantūm alimēta filijs fpurijs sunt debita, fed etiam habitatio, victus, lectus, vefteſ, ac medicinæ, ſi forſan infirmus fuerit, & ſumptus pro diſcenda aliqua ſcientia iuxta facultates, & perſonarum dignitates; & reliqua omnia, ſine quibus quis commodè viuere non poterit. l. ſi quis à liberis. §. ſi vel parens. ibi. non tantūm alimenta. ff. de lib. agno. l. legatis. l. cūm alimenta. ff. de ali. & ciba. lega. l. ſi cūm dotem. §. ſin autem. ff. de ſolu. matri. l. quos nos. §. verbum viuere. l. verbo victus. ff. de verbo. fig. glo. in. l. cūm ij. §. qui tranſigit. vbi Bar. Ange. & Iaſ. ff. de trāſa. l. ſicut impendia. ff. de vſufru. glo. in. c. Epifcopus. 10. quæſtio. 2. l. ſingu. regia. 5. tit. 33. par. 7. Bar. de ali. in prin. Cor. confi. 145. in hac conſultatione. vol. 2. Petrus Rebu. in. d. tit. de ſententijs. arti. 1. glo. 2. Gabr. Palæo. de filijs nothis. c. 47. nu. 7. Archidiaconus in. c. omnino. 31. diſ. vbi inquit quòd etiam alimentorū appellatione venit potus. allegat. l. legatus. ff. de ali. & ciba. lega.

- 35 ¶ 9. amplia, pactū & conuentionem inter patrem & filium initam, vt pater alimenta filio non præbeat, nullius eſſe momēti. l. alia. §. elegāter. vbi ſingu. Alex. ff. ſolu. matri. Bar. in. d. §. ſi vel parens. in fine. & in. l. mella. ff. de ali. & ciba. lega. Albe. in. l. 1. §. ius naturale. ff. de iuſt. & iu. Bal. in. l. pactū quod dotali. nu. 17. C. de colla. dicens, quòd alimentorum iuri filius non poterit renunciare: neq; pacto aliquo partium ius alimētorum tolli. l. cūm hi. vbi Bar. ff. de tranſa. Alex. in. l. ſi cūm dotem. §. 1. nu. 9. ff. ſolu. matri. & in. d. l. alia. §. eleganter. nu. 22. Decius in. l. iura ſanguinis. nu. 4. ff. de regu. iu. Petrus de Raue. in alphabeto aureo. verbo. filiatio. Feli. in. c. ſi diligenti. nu. 5. de foro competenti. Guilie. Bene. in. d. c. Rainūcius. verbo. in eodem teſtamēto. in. 1. nu. 222. de teſta. Etiam ſi tale pactū iureiurādo ſit confirmatum. c. cūm quidam. vbi Bal. & Feli. nu. 11. de iure iu. Georgius Natan. in. c. quamuis pactū. l. iuita. 5. de pactis. lib. 6. Iaſ.

- in. l. cū hi. nu. ii. ff. de transa. & in Authē. quod locum. nu. 8. C. de colla. Feli. in. c. ex rescripto. nu. 12. de iureiu. Couarru. in. 4. 2. parte. c. 8. §. 6. nu. 3. Alcia. in. c. cū contingat. nu. 192. de iureiu. Casti. in. l. 36 10. Tauri. Et ratio est, quia tale pactum est contra bonos mores, vt filij alimentis priuati fame pereāt. c. Quintabalis de iureiu. l. alia. §. eleganter. ff. solu. matri. l. pacta quæ cōtra. C. de pac. contrariā verò opinionem, valere pactum super alimentis iuramēto firmatum tenuit Alex. in. l. qui Romæ. §. duo fratres. ff. de verbo. obliga. quam opinionem dixit esse communem Hieronymus Gigans de pensio- nibus. quæsti. 45. in fine. quas opiniones nititur concordare Couar- ru. in. d. c. quamuis pactum. 2. parte. §. 6. nu. 7.
- 37 ¶ 10. amplia, lege, statuto, consuetudine vè aliqua fieri nō posse, quòd pater non teneatur filios suos educare. Ita Iacobus de Are. in d. l. si quis à liberis. Alberi. in. l. i. §. ius naturale. ff. de ius. & iu. & in. l. parte. statu. quæsti. 40. vers. item quæro. Bar. in. l. i. de consti. prin. dicens, quòd princeps non potest facere quòd alimenta non dentur filijs, cū à iure naturali proueniant. Abb. in. c. fi. nu. 22. de consuet. vbi plenissimè Rochus de Cur. nu. 436. Bal. in. d. §. ius natu in fine. Decius in. d. l. iura sanguinis. in prin. Couarru. in. 4. parte. 2. c. 8. §. 6.
- 38 nu. 4. Sed Menchaca more suo contra prædictam communem opi- nionem tenuit de succe. crea. lib. 2. §. 20. nu. 371. vbi allegat ad pro- bandam suam opinionem. l. 2. & 4. tit. 1. lib. 5. ordi. Quæ leges nihil omnino illud probant, sed tantum quòd famulus cum filia, vel an- cilla, vel pupilla matrimonium non contrahat absque licentia do- mini vel tutoris, sub pœna ibi expressa. Guilier. tamen Bene. in. d. c. Rainūtius. verbo. vxorem nomine Adelasiam. nu. 709. & Ioa. Co- ra. in. l. hæres. instituta. nume. 5. C. de impub. & alijs substi. affirmant quòd in Regno Galliæ viget statutum, quòd filijs spurij non den- tur alimenta. de cuius, statuti validitate profectò dubito.
- 39 ¶ 11. ampliatur, quòd nō solum spurius est à patre alēdus, sed etiā filia dotanda, quamuis ex damnato & vetito coitu sit genita, etiam in foro Cæsaris. Bar. in Authē. ex complexu. C. de incest. nup. & in. l. fi. ff. de his quibus vt indig. & in. l. fi. §. si à socero. ff. de his qui in frau.

- fraus. cred. Cepolla. cau. 38. Fortu. Garc. de vltimo fine. illatione. 9. Matthæ. notabili. 147. Abb. in. d. c. cū haberet. nu. 5. Pala. Rub. in. d. c. per vestras. nota. 3. §. 9. & 23. vbi hanc faretur esse communem opinionem. & Alex. in. l. i. nu. 8. ff. solu. matri. vbi. Ripa. nu. 65. Couarru. in. 4. parte. 2. c. 8. §. 6. nu. 11. cōtra quā tenuit more suo nouitatū amator Ferdi. à Mencha. de succe. crea. lib. 2. §. 20. num. 214. quippe qui proprio ore communibus Doct. acerfionibus passim aduerfarij se iactat, vt patet in. d. §. 20. nu. 323. contra præceptum Imperatoris. in. l. i. C. de vete. iure enucle. quod per varias Docto. opiniones totū penè ius conturbatū est. Vnde fit quòd nulla lex vel conclusio certam cōtineat veritatem, & vt alijs subtiliorem vnusquisque se ostendat, non minimam iurij confusionem generat.
- 40 ¶ 12. ampliatur, quòd non obstante quacūque transactione super alimentis futuris facta, alimenta peti possunt. l. cū hi. in prin. & in. §. 1. & 2. ff. de transa. l. de alimentis. C. eo. tit. quod aliter esset, si iudicis auctoritate dicta transactio fuisset facta, vt in iuribus modò citatis, & quando cūquæ in aliquo actu ad eius validationem requiritur auctoritas iudicis, semper intelligenda est, cum causæ cognitio ne. tex. vbi Bar. in. d. l. cū hi. §. vult igitur. glos. in. l. 24. tit. 9. part. 6. Sed si talis transactio cum iuramēto facta fuerit, valida est. Bar. in. l. si quis pro eo. num. 17. ff. de fidei. Alex. in. l. qui Romæ. §. duos fratres. quæsti. §. ff. de verbo. obliga. la. in. l. cū hi. nu. 11. ff. de transac. & in. l. de alimentis. nu. 3. C. eo. tit. Ioa. de Imola. in. c. cū contingat. fi. col. vbi Anto. & Abb. nu. 3. de iurei. Ancharrana in reg. accessorium. col. 7. de regu. iu. lib. 6. quam opinionem esse communem affirmat Alciatus in. d. c. cū contingat. nu. 192. & Couarru. in. d. c. quamuis pactum. parte. 2. §. 6. nu. 7. contrariam verò opinionem sibi cōtrarius tenuit Bar. in. l. cū hi. nu. 7. Bal. in. l. pactum. nu. 17. C. de colla. Tira. in. d. l. si vnquā. in pri. nu. 136. ratio est, quia hæc prohibitio est ob priuatā vtilitatē, & sine interitu salutis eternæ seruari poterit, vt in. d. c. cū cōtingat. c. licet mulieres. eo. ti. li. 6. c. quāuis pactū de pactis. lib. 6. Sed primā opinionē veriorē esse censeo, quia tale iuramentum est contra ius naturale, vt alimenta indigenti
- negentur,

- negetur, & hac renūciatione quis incidit in periculū famis, seu mortis. l. necare videtur qui alimēta denegat. ff. de lib. agno. Ideo si tempore renūciationis iureiurādo factæ vrget inopia, vel postea renun-
- 44 ciās inopia, vel nimia paupertate laborat, poterit corā iudice Ecclesiastico relaxationē iuramenti ad effectū tantū agēdi postulare,
- 45 & iudex habita prius summaria cognitione de renunciatione & paupertate prædictā relaxationē concedat, ita pluries à me existēte Prouisorio Zamorensi fuit cōcessum, nā facili propter præsentem subuentionē paruo pretio futuris alimētis renūciare quis poterit: famis enim acutissimus est ensis, vt inquit Bal. in. d. l. pactū quod do tali. & prouerbiū perantiquū est, ingens telum necessitas.
- 46 ¶ 13. amplia etiam, si filij spurij sint nefarij seu incestuosi, vel ex quocunque damnato coitu nati, à parentibus sunt alendi. tex. secundum verum intellectum in. d. c. cū haberet. vbi Abb. nu. 5. Ioa. de Imola in. l. ex facto. §. si quis rogatus. nu. 7. ff. ad Treb. Decius cōsi. 611. magnificus. Anto. Capi. decisio. 168. in causa. nu. 7. Matthe. Matthæ. notabili. 147. incip. nota singulare dictum. Segura in. l. cohæredi. §. cū filiæ. nu. 123. ff. de vul. Fortunius Garcia de vltimo fine. nu. 114. Gabri. Palæo. de filiis nōthis. c. 46. nu. 5. Pala. Rub. in. d. c. per vestras. §. 23. nu. 12. fol. 97. Couarru. in. c. quamuis pactum. parte. 2. §. 6. nu. 7. Petrus à Dueñas regu. 367. incip. filius spurius. amplia. 5. Cōtrariam verò opinionē tenuit Bal. in. d. Auth. ex complexu. in prin. dicens, quod nō solū de iure ciuili, sed etiā de iure canonico filij incestuosi & nefarij alendi à parentibus nō sunt. Quā opinionē sequitur Alex. in. l. 2. nu. 13. ff. de in ius vocan. & Menchaca de success. crea. lib. 2. §. 20. nu. 313. Sed prima opinio tanquā verior & æquior
- 47 tenenda est, Impiū enim & inhumanū esset prolem generare, & statim eam fame necare. Exemplum ab animalibus ratione carentibus sumendū est, vt inquit Ouidius in. 1. lib. Amorum. reg. 10. dicēs: Sumite in exemplum pecudes ratione carentes. Turpe erit ingenium
- 48 mitius esse feris. c. admonere. 33. quæst. 2. vbi tex. inquit, quod omnibestia crudelior est qui filijs alimēta denegat: nō enim in educatione, sed in generatione inest peccatū, sed potius educatio est meritū
- 49 & actus

& actus pietatis.c.pasce.c.non satis.86. distin.

- 50 ¶ 14. ampliatur, quod etiam si pater expressè prohibuisset in suo testamento filijs suis spurijs alimenta non esse danda, nihilominus eis alimenta sunt præstanda. Bal. in. l. id quod pauperibus. nu. 37. C. de Epis. & cler. & in Authen. licet. nu. 2. C. de natu. lib. & in. c. cum quidam. vbi Feli. nu. 11. de iureiu. & est tex. in. d. c. cum haberet. Ias. in consi. 26. volu. 1. Hippo. singu. 358. incip. pater. in fine. & Matthæ. singu. 147. incip. nota singu. dictum. Gabri. Palæo. de filijs nothis. c. 47. nu. 6. Ratio est, quia talis prohibitio est contra æquitatem naturalem, & paternam pietatem. Ob id meritò talis prohibitio non est seruanda.
- 52 ¶ 15. amplia patrē etiam teneri ad educationem filiorum suorum, quamuis res à parentibus iam constitutas in ludo, vel in re alia in honesta filij dissipauerint. Bal. in. l. i. §. ius naturale. versi. quero quid si filius. ff. de iust. & iu. & in Authen. contrà rogatus. nu. 8. ad Trebe. & in Authen. si captiui. per tex. ibi. C. de Epis. & cler. Petrus de Raue. in Alphabeto aureo. verbo. alimenta. Matthæ. singu. 148. incip. nota quod istud. Decius in. l. iura sanguinis. nu. 3. ff. de regu. iu. Guilie. Bene. in. c. Rainunti. in verbo. in eodē. testa. in. l. nu. 222. de testa. vbi
- 53 ad id allegat. l. si libertus. ff. de ope. liber. Hippo. singu. 104. incip. pater tenetur. Ratio est, quia naturalis obligatio, seu vinculum naturale, omni tempore obligat. l. eas obligationes. ff. de cap. dimi. l. 2. tit. 7. par. 2. cōtra quod videtur. l. bona fides. ff. de pos. dicēs hisce verbis: Impius & male meritis in egestate laboret & pereat. l. fideiusfor. ff. qui satis. cogan. neque ei æquum est succurri, qui in necessitate se dolo vel lata culpa posuit. His itaque legibus non obstantibus æquitati naturali consonum est, quod filij alantur, vt superius dictum est.
- 55 ¶ 16. amplia filios spurios in vita suorum parentum alimenta petere posse. Bal. in. l. quamuis. nu. 6. C. de fideicommi. & in Authen. si qua mulier. vbi. Bar. nu. 22. C. de sacrosan. eccle. & in. l. quāquam. C. ad. l. Falc. & in. l. i. ff. de lib. agnos. & in. l. cum oportet. §. cum autem. C. de bonis quæ liberis. Castillo. in. l. 10. Tauri, quod data paupertate

pertate in filijs dubitatum est.

- 56 ¶ 17. ampliatur, quòd si in vita, vel in morte filijs spurij alimenta à parentibus nō fuissent relicta, onus alendi eos transit cōtra hæredes etiam extraneos. l. si quis à liberis. §. item rescriptum. ff. de lib. agno. l. i. ff. eo. tit. l. 8. in fine. tit. l. 3. par. 6. Bal. in Auth. licet. nu. 2. C. de nat. lib. Matthæ. singu. 148. Soci. in. l. alimēta. de negotijs gestis. Ripa in. l. filius familias. §. diui. in. 2. nu. 42. ff. de legatis. pri. Ludo. à Sar. de natu. lib. rub. de obliga. inter pa. & fi. nu. 4. Anto. Capi. decisione. 164. in causa. Ioa. nu. 3. Gabri. Palæ. de filijs nothis. c. 47. nu. 8. Caro. Rui. confi. 124. nu. 12. volu. 1. Casti. in. l. 10. Tauri. Et ista est cōmunis opinio secundum prædictos. Aduersus quā, more suo, & malè, tenuit Mēchaca, de suc. crea. lib. 2. §. 20. nu. 315. & ratio communis opinionis est, quia hoc onus alendi liberos, est onus reale, & trāsit ad hæredes. l. i. §. si hæres. præcepto fundo. ff. ad Treb. l. si fideicommissum. ff. de iudicijs. Ias. in rub. ff. si cer. peta. & quemadmodū
- 58 tenebatur defunctus, ita eius hæres, qui in eius locum succedit, & quoad iuris interpretationem hæres eadem persona cū defuncto cēsetur. l. postulante. ff. ad Trebe. Authen. de iureiu. à morien. præf. §. 1. l. hæredem. ff. de regu. iu. etiam si ponantur dictiones taxatiuè virtualiter comprehenditur persona hæredis. Bal. in. l. si. C. de actio. empti. Alex. confi. 13. perspectis his. & in confi. 18. attentis narratis. vol. 5. Ias. in. d. l. hæredem. nu. 7. Xua. in. l. post rem iudicatam. 1. amplia. ff. de re iudi. Quæ alimenta arbitrio boni viri sunt præstanda, inspecta qualitate patrimonij, & qualitate personarum, & ætate: Itaq; crescente ætate, maiora dentur alimenta. l. 3. l. si. C. de alen. lib. l. cū alimenta. l. alimēta. §. basilicę. ff. de ali. cibi. lega. Authē. quibus monatu. effi. sui. §. si. colla. 7. glo. verbo. legitima. Authen. de trien. & semi. §. consideremus. colla. 3. glo. singu. in verbo. cibarijs. in. l. seruis vrbanijs. ff. de lega. 3. dicens, quòd nobili pro alimentis debent dari
- 61 pulli & gallinæ: rustico verò caseus, cepa, & faba. l. 24. tit. 9. par. 6. glo. singu. in. c. Episcopus. 10. quæst. 2. glo. in. c. statutum. §. insuper. verbo. moderatas. de rescrip. lib. 6. & in alimētorum estimatione cōsiderandum est, vt dētur alimēta spurio, vt spurio, & nō vt legitimo.
- 62 singu-

- ling.I. sed & si quid.in.1. §.sufficiēter.ff.de vsufruct.verba huius. §
sunt,sufficienter autem alere, & vestire debet secundum ordinem
& dignitatem.c.non cogantur.41.dist. Optimè Areti. confi.17. nu.
- 63 20. quòd secundum facultates testatoris sunt alimēta danda, & bo
na sunt estimanda secundum quantitatem fructuum,& non secun
dum proprietatis valorem.I. qui bonis.ff.de cessione bonorū.Bar.in
l.cùm alimenta.ff. de ali.& ciba.lega.Bal.in.l.Imperator. Vbi opti
mè Angelus.ff.ad Trebe.Idem Bal.in.l.fi. §. ipsum autem. in prin.
ff.de bonis quæ lib.Ange.in.l.1.nu.5.C.de lega.vbi dictam.I. qui bo
nis dixit esse singu.& quòd quando fructus nō sufficiunt,nō est co
64 gendus qui alimenta præstat.Bar.in. d.l. alimenta. Ange.& Imola
in.l.Necennius. §. si ff. de re iudi.& glo.in.l.2.tit.7.par.2.
- 65 ¶ 18. amplia, quòd etiam ex bonis in tuitu Ecclesiæ acquisitis &
de redditibus beneficiorū filius spurius à suo patre clerico est alē
dus.c.omnino.vbi glo. in verb.vt mercede.31. dif. Abb.in.c.1.nu.4.
de coha. cleri. & muli. dicens, quòd licet clericus filios generando
malefaciat.Sed tamē quia sunt geniti, non sunt perdendi. Idē Pala.
Rub.in.d.c.per vestras. §.23.nu.13.fol.97. contrarium videtur tene
re Castillo in.l.10. Tauri.fol.60. col.4.sed lex,partitæ,& alia iura,
quæ ibi allegat,nihil omnino probant.
- 66 ¶ 19. ampliatur, alimenta etiam deberi in minus solenni volunta
te relicta.l.1.C.de fideicōmi. Bar in.l. Mella. nu.5. ff. de ali. & ciba.
lega.Alex.in.l.1.nu.41.ff.solu.matrimonio.& d.l.1.C. de fideicom
mi. quatuor modis ampliat & limitat.Ias.in.l. si certis annis. num.4.
C. de pac.Bernar. de Luco.regu.31.incip.alimentorum.
- 67 ¶ 20. amplia, quòd alimēta alicui relicta, quòd usque cū Titio mo
tus fuerit, vel cū eo habitauerit, debentur etiā huiusmodi alimenta
post mortē Titij.casus singu.in.l. Caio. §. Imperat.ff. de ali. & ciba.
lega.Bal.Ange. & alij in.l.1.C. de lega.
- 68 ¶ 21. ampliatur compromissum super alimentis factum, fauore a
limentorum, nullius esse momēti. Spe. tit. de arbitris. §. restat vide
re. Albe.in.d.l. cū hi.vbi Ias.in prin. ff. de transa.idem Ias. in.l. de a
69 limentis.nu.2.C.co.tit.per rationes per eum ibi relatas, nisi tale cō
promissum

promissum auctoritate iudicis sit factum.

- 70 ¶ 22. amplia, quòd interim quòd lis & causa super præstatione alimentorum pendet, filius spurius lite pendente alendus est. l. si neget. ff. de lib. agno. & ibi Bar. Idem Bar. vbi glo. in verbo. neque decernent. in l. si quis à liberis, §. si vel parens. ff. eo. tit. glo. fi. in l. fi. C. de alen. lib. l. i. §. idem Iulianus. ff. eodem tit. l. si instituta. §. de inofficioso. ff. de inoffi. testa. l. fi. tit. 19. par. 4. Ratio est, quia causa alimentorum per appellationem non suspenditur, ne interim appellatione pendente, filius fame pereat. Bar. in tracta. de ali. nu. 47. Ias. in l. de alimentis. nu. 6. C. de transa. l. i. ff. de appel. rescin. glo. in verbo. reuoluere. in l. nemo clericus. C. de summa trini. & fide catho. Abb. in c. de appellationibus. nu. 4. de appella. glo. in l. 24. tit. 9. par. 6. l. 8. tit. 15. lib. 2. Fori. Et quia alimentorum causa summam, & omnibrevitate est terminanda. d. l. si quis à liberis. §. si vel parens. gloss. in verbo. summam. in l. 3. §. si. ff. ad exhibendum. glo. fi. in l. fi. C. de alen. lib. glo. in l. iudices. C. de iudicijs. singu. l. 6. tit. 22. par. 3. l. fi. tit. 19. par. 4. glo. in l. 24. tit. 9. par. 6. l. 6. tit. 22. par. 3.
- 73 ¶ 23. amplia non solum à filio spurio alimenta futura, sed etiam præterita peti posse. l. libertis quos. §. manumissis. ff. de ali. & ciba. lega. l. i. C. de fideicommi. ibi. si qua in præteritum præstita non sunt ut exoluantur. l. cum notissimi. §. in his etiam. C. de præf. 30. vel. 40. anno. Bar. in consi. 211. incip. quidam. nu. 4. Tiraq. de iure primige. quæst. 75. nu. 4. aduersus quam conclusionem videtur tenere Abb. in d. c. cum haberet. nu. 10. dicens, quòd si iam filius est nutritus, tacite alimentis præteritis videtur renūciare. Sed forsan propter alimentis præterita filius debitis est grauatus. Ideo merito alimentis præterita pro soluendis debitis ac mutuis, ab eo peti possunt, ut inquit Bar. in d. §. manumissis. & Ias. in l. de alimentis. nume. 6. C. de transact.
- 74 ¶ 24. amplia, quòd filius spurius, cui alimenta in testamento paterno sunt relicta, non tenetur stare in domo hæredis, & ibi ab hærede alimentis percipere; sed vbi voluerit ei sunt alimentis in pecunia præstada. l. cum ij. §. vult igitur. ff. de trans. vbi. Ias. nu. 10. & Ange. ibi inquit, quòd pluries vidit de facto ita seruari. Bar. in l. libertis. §. si. ff. de ali.

- ff.de alim.& ciba.lega.& in.l.diuortio.in prin.ff.solut. matri.Bal.in Authen.hoc locum.C.de secun.nup.nu.3.& in.l.si ea.C.de condi.in- cer. Carolus Rui. latissimè confi. 85. vol. 2. Sed si testator dixerit
- 75 quòd alimenta dētur alicui in domo hæredis, vel in certo loco, ibi alimenta debentur, & non alibi. Facilius enim quis poterit aliquem alere in domo sua, quàm extra domū. Præsertim quòd alendus tene- tur laborare secundum eius qualitatem. Bar.in.l.Caio. §.seruo. ff.
- 76 de ali.& ciba.lega.& in.d.l.diuortio.in prin. nisi forsitan honestum non esset in domo hæredis alimenta percipere: veluti si esset mulier pulchra, & hæres, vel eius filij essent iuuenes, vt inquit Bar.in.d.l.di uortio.& in.d.l.libertis. §.fi. Et Ange.ad Sali.in.l.i. C. de fideicom. quod intelligo in legatu alimentorum voluntario, & non præciso & necessario; prout sunt alimenta quæ filijs spurij debentur.
- 78 ¶ 25. amplia, quòd filius qui renunciauit iureiurando hæreditati paternæ, non obstante iuramento, si egeat, poterit alimenta petere. Speculator.tit. qui filij sunt legi.nu.12. Bal.in.l.pactum.col.fi.de col la.Dominicus in.c.quamuis pactum.nu.6.C.de pact. Ioa. de Imola in.l.stipulatio hoc modo concepta.vbi Alex.nu.9.ff.de verbo. obli ga.Anto.Gome.in.l.22.Tauri.nu.12.
- 79 ¶ 26. ampliatur, quòd si à pluribus hæredibus alimenta alicui sunt præstanda, quia difficilis est talis præstatio, vnus hæres à iudi- ce eligendus est, à quo alimenta sunt exigenda, alijs conferentibus. l.solent.in prin.ff.de ali.& ciba.lega. Bar. de alimen.nu.19. Ias.in.l. stipulationes non diuiduntur.nu.30.ff.de verbo obliga. Caro.Rui. confi.81.nu.4.volū.2.alimentorum enim fauore id statutū est, cū causa alimentorum dicatur pia.glo.in.l.si quis Titio. ff.de lega.2.
- 80 glo.1.in.l.si cui annū. ff.de annu.lega.glo.in verbo. licentia.in.l.nulli licere.C.de Epif.& cle.Bar.de ali.nu.23. dicēs, quòd quādo ratione paupertatis alimēta alicui relinquūtur, dicitur causa pia. Ias.in.l.2. nu.7. de feri.& in.l.cū is qui. §.si mulier. ff.de condi.in deb.& in.l. de alim ēris.nu.5.C.de trāsa.& in.l.cū hi.nu.9.& omnia piæ causæ priuilegia refert Romanus in Authen.similiter. C.ad.l.falci. Soci. regu.382.incip.priuilegia.Hippo.singu.568.incip.pia causa. Latif-
O simè

simè Tiraque.in tracta.de priuile.pia causæ.

- 81 ¶ 27.amplia,quòd si pater in suo testamēto iussit vt filio spurio alimēta dētur ex certo fundo,ille fundus pro alimētis præstādis tacitè est hypothecatus.J.Lucius.vbi Bar.nu.2.ff.de ali.& ciba.l.eg.l.cū hi. §. si vni pluribū sue.vbi glo.ff.de transf. Feli.in.c. ad audientiā.in
- 82 2.nu.6.de rescrip. Et quādo simpliciter & absolutè filio suo spurio egēti pater aliquid relinquit in suo testamēto,videtur in causam alimentorū reliquisse,quia hæc est causa naturalis, & potiùs hæc est præsumēda,quā alia quæuis causa.l. qui habet.ff.de tut.l. profectitia. §. si. ff. de iure do. ita cōsultuit Pau. Cas. cō. 5. col. 2. vol. 1. refert Tira.in. l. si vnquā. verbo. donatione largitus. nu. 64. C. de reuo. dona.
- 83 ¶ 28.ampliat, q̃ etiā filio ingrediētī in monasteriū dāda sunt alimēta à patre.l. si quis à liberis. §. itē rescriptū. & ibi expressè Bar. ff. de li. agn. glo. in Aut. si qua mulier. vbi latè Ias. nu. 57. C. de sac. eccl.
- 84 ¶ 29. amplia, quòd alimenta quæ filio debētur, pleno iure ad filium pertinet, in proprietate & vsufructu. Itaque si fundus pro alimētis fuerit relictus morte filij, huiusmodi alimentorū legatū non extinguitur, sed ad eius hæredes trāsferitur. l. regia. 10. Tauri. quæ
- 85 in hoc est noua decisio, & notatu digna, quæ in hac parte ius commune corrigit. vt pater. in. l. Titio vsufructus. ff. de vsufru. leg. ibi. legatum alimentorum factum alicui, eius morte finitur. l. cū hi. §. si vni pluribū sue. ff. de transa. l. dominus. ff. de vsufruc. Bal. in. l. eam quam. nu. 41. C. de fideicommi. & in Authen. cui relictum. in fin. C. de indic. vidui. tollen. Bar. in. l. donationes. §. species. ff. de dona.
- 86 ¶ 30.ampliat, quòd non solum pro cibo temporali possunt parentes filijs suis spurijs aliquid relinquere, sed etiam pro cibo spiritali, videlicet pro anima filij iam defuncti. Ioa. Faber. in. §. penales. in titi. de actio. plenè Guiliel. Bene. in. c. Rainuntius. verbo. vxorem nomine Adelasiam. decisio. 5. nu. 125. de testa. nolumus hoc in loco alimentorum priuilegia transcribere, quæ refert Bar. in. l. mella. nu. 8. cum sequen. ff. de ali. & ciba. lega. & Ias. in. l. talis scriptura. nu. 25. ff. de lega. pri. & duodecima alimētorum priuilegio congersit. Ioa. Bertachi. in suo reportorio. verbo. alimētorum priuilegia. glo. singu. in

- gu. in. l. 24. tit. 9. par. 6. Alex. consi. 214. nu. 11. vol. 6. Castillo. in. l. 10. Tauri. in verbo. alimētos. Sed tantum quæ necessaria sunt & vtilia pro nostro instituto scripsimus. Fateor tamē quod alimētorū causa fauorabilior est, quā causa successione, quia multis alimēta debentur, quibus prohibetur successio. vt in Auth. quibus modis natu. effi. sui. §. si quis igitur. col. 7. Auth. licet. C. de nat. libe. c. cū habet. de eo qui dux. matri. quā pol. per adul. cū alijs plerisq; iuribus.

Summarium.

- 1 **A**limenta filio nō debentur, si ille habeat vnde possit seipsum alere.
- 2 Alimenta debentur filio nobili, cui dedecus & ignominia esset aliquam artem exercere.
- 3 Id dicimus posse, quod licitè & honestè possumus.
- 4 Egregius doctor a Couarruias maxima cum ratione reprehenditur.
- 5 Spurijs ea potissima ratione alimenta dantur, ne ipsi fame pereant.
- 6 Verus sensus & intellectus ad. l. 10. Tauri. (nis debentur.)
- 7 Notanda differentia inter alimenta quæ ex dispositione legis & homi-
- 8 Pater inops & pauper ad alendum filium non est cogendus.
- 9 Charitas bene ac rectè ordinata, à seipso incipit.
- 10 Alimenta quibus ex causis filijs negari possint.
- 11 Onus alendi liberos intra triennium, ad matrem pertinet.
- 12 Pater etiam intra triennium tenetur filios alere, si mater est pauper.
- 13 Etiam matrem pauperem pater tenetur alere.
- 14 Auctor huius libri fuit Prouisor ac vicarius Generalis Pampilonēsis.
- 15 Mater diues etiam vltra triennium filios alere tenetur, data in patre pau-
- 16 An legatum alimentorum filio diuiti relictum euane- (pertate. sciat, & apud heredes remaneat.)

Cap. vigesimum secundum.

- 1 Mnia sanè in superiori capitulo dicta intelligenda & limitanda sunt, quando filius spurius proprijs bonis, vel ex artificio aliquo, vel aliūde honestè seipsum alere possit: quo casu alimenta filio spurio à patre non debentur. l. si quis à liberis. §.

- sed si filius. §. solent. ff. de lib. agno. l. vnica. vbi Bar. nu. 7. C. de mēd. vali. lib. 11. Idem Bar. in. d. §. sed & si filius. & in Authen. res quæ. nu. 6. C. communia. de lega. & in. l. extraneo. ff. de ven. in posse. mitten. & in tract. de alimen. nu. 12. glo. in verbo. educatio. Et ibi Ange. nu. 5. in prin. insti. de iu. natu. & ciui. Abb. in. d. c. cū haberet. nu. 10. & in. c. fi. nu. 5. de conuer. infide. Ias. in. §. fuerat. nu. 101. & 110. insti. de actio. & in. d. Authen. res quæ. nu. 11. & 17. Caccialup. in. l. si quailustris. nu. 93. C. ad orfi. Rebuffus in commentarijs ad consti. regit. tit. de sententijs arti. 1. glo. 2. nu. 23. Alex. confi. 7. visis diligenter. nu. 3. volum. 1. & confi. 47. viso statuto. nu. 2. vol. 3. Decius confi. 576. pro resolutione. nu. 3. l. 4. in fine. & clariùs. l. 6. tit. 19. par. 4. glo. 1. in. l. 1. tit. 8. lib. 3. Fori. Quod intelligendum est, nisi filius spurius esset nobilis, cui stante etiam spuritate, dedecus & ignominia esset artē aliquam exercere, quā seipsum alere possit. Nam in hoc casu filio spurio etiam debentur alimenta. Bar. in. d. §. sed si filius. in fine. & in. d. l. vnica. C. de mendicantis validis. lib. 11. & in tracta. de ali. nu. 12. Bal. in. l. si quis ad declinandam. nu. 5. C. de Epif. & cle. Abb. in. d. c. cū haberet. nu. 10. & in. d. c. fi. nu. 5. Pala. Rub. in. d. c. per vestras. §. 23. nu. 8. fol. 97. Quia illud dicimus posse, quod commodē & honestē possumus. l. nepos proculo. ff. de verbor. signif. l. filius qui fuit in potestate. ff. de condi. insti. l. penul. ff. de fur. c. faciat homo. 22. quæsti. 2. Circa quod oportūne silētiō omittendū non est quod scripsit egregius Doctor à Couar. in. 4. de sponsali. part. 2. c. 8. §. 6. numc. 10. dicens, quòd etiā si filius spurius habeat patrimoniū & bona ex quibus valeat seipsum alere, & sit ditissimus, eius pater poterit quintā bonorū partē relinquere. in quo loco allegat ad suā opinionem
- 4 Aymon Craue. confi. 197. Sed reuera hoc dictū omni prorsus caret fundamento, & est de directo contra legem. 10. Tauri. ibi. en caso q̄ el padre, o la madre sea obligado. Sed quando filius habet vnde se alat, pater non tenetur eum alere, vt in. d. §. sed etsi filius. & in iuribus superius allegatis, præsertim in. l. 6. tit. 19. par. 4. Et ea potissima ratione à iure fuit diffinitum, vt alimēta filijs spurijs dentur, ne fame pereant. Sed quando filius habet vnde se alat, cessat ratio finalis & obliga

- & obligatio, super qua. l. principaliter fundatur. & iste est verus sensus & intellectus ad. d. l. 10. Tauri secundum Telliū Fernan. ibi. nu. 6. contra Doctorem à Couarruias, qui in hoc meretur reprehendi. Præsertim quòd quando alimenta alicui debètur ex dispositione legis, vel iudicis officio, vt in nostro casu, si aliunde quis potest se alere, ei non debentur alimenta; quod aliter est quando sunt debita ex conuentione, vel ratione legati, vel donationis. ita Bar. in. l. libertis quos. §. 1. ff. de ali. & ciba. lega. Pau. Castren. in. l. diuortio. in principio. ff. solu. matri. Caro. Rui. confi. 80. pro clariori intelligentia. num. 5. volu. 2. ex quibus omnibus aperte confutatur opinio Doctoris à Couarruias superius relata.
- 8 ¶ Quod dictum est de alimentis filio spurio præstandis, intelligendum esse cõsemus, nisi data paupertate in patre. Quo casu si pauper & inops est pater, alimenta dare minimè cogendus est. d. l. si quis à liberis. §. si vel parens. & l. penul. in fine. ff. de lib. agno. l. 2. C. de alē. lib. Authen. si pater. C. diuor. fac. apud quem lib. edu. debe. l. 3. & 4. tit. 19. par. 4. glo. & Abb. in. d. c. cum haberet, etiam si aliqua bona pater possideat, sed illa sibi tantum sunt necessaria, & ad educationem vtriusque videlicet patris & filij non sufficiunt, quo casu filio alimenta petēti, pater iure optimo poterit dicere illud Matthæ. c. 23. ne fortè nobis & vobis non sufficiat, ite potiùs ad vendentes. & c. potiùs sibi, quàm filio providere tenetur. glo. in verbo. liberto. in. d. l. si quis à lib. §. fin. l. Iulianus. ff. si quis omiſſa causa testamenti. Bal. in. l. 1. in prin. ff. de inoffi. do. Matthæ. de Afli. decisio. 290. in fin. quia charitas ordinata à seipſo incipit. l. præses. C. de serui. & aqua. c. nisi specialis. de autho. & vsu. pa. c. si non licet. 23. quæsti. 5. sex casus, in quibus ad danda alimenta filiis spurij pater non tenetur: refert Abb. in. d. c. cum haberet. num. 10. vbi. Præpo. nu. 8. Sylueſter in verbo. filij. quæsti. 21. l. 6. tit. 19. par. 4. & ex omnibus causis, ex quibus filius exhæredari poterit, ex eisdem causis alimētis priuari. glo. in verbo. detulerat. in. d. l. si quis à lib. §. si vel parens. quam affirmat esse singularem Bart. ibi. & idem Bart. in. l. si. C. de lib. agno. & in. l. diuus. in fine. ad. l. Pompe. de Patri. & in tractat. de alim. nu. 11. Bal. in

- Authen.res quæ.C.commu.de lega. Ias.in Authē. sed si post vigin-
ti.nu.4.C.de inoffi.testa.& in.l.1.nu.2.C.vnde vir & vxor. Decius
in.l.nuptias.in fine.& in.l.iura sanguinis.nu.3.ff.de regu.iu.& in cō-
fi.231.viſo casu.nu.7.Petrus Geral.singu.1.Franc.Cremen.singu.19.
incip.tu ſcis.Abb.in.d.c.cū haberet.nu.10.vbi Præpo.nu.8.& in.
c.Quintaballis.nu.5.de iureiuran.Ias.in.l.ius ciuile.nu.27.ff.de ius.
& iu.Syluest.in verbo.filij.quæſti.21.Pala.Rub.in.d.c.per vestrās.
§.5.nu.2.fol.88.& §.13.fol.90.& in.l.10.Tauri.nu.8.Cas.in.l.10.fol.
58.col.4.Tauri.Dueñas regu.367.incip.filius spurius.glo. est simi-
lis.in verbo.habere.in Authe.vt cū de appel.cogno. §.ſiue igitur.
col.8.glo.1.in.l.ſi.C.de alen.lib.glo.in.l.6.tit.19.par.4.glo.in parte.
- 11 En quanto pudiere.in.l.2.tit.9.lib.3.Fori. Et hoc onus alendi, ſupe-
rius dictum,intra triennium,ad matrem pertinet,poſt trienniu ve-
rò ad patrem.l.nec filium.C.de patri.poteſt.l.2.C.de infan. expo. c.
ſi.de conuer.in fide.vnde verſus, quos glo.penul.libi refert.mater a-
lit puerum trimum,trimoq; minorem;maiores verò paſcere, pa-
tris erit.Ratio huius rei manifeſta eſt,nam intra triennium puer lac-
te principaliter alimētatur, ideò mater ex vberibus ſuis lactat pue-
rū,quæ alimētā di ratio ceſſat in patre; ſed ſi mater eſſet adeò inops
- 13 & pauper,quam oporteret manibus operari,vt ipſa poſſet ſe & pue-
rum alere,ne fortè ambo fame pereāt,hoc caſu pater etiā intra triē-
nium tenetur alere puerum & matrem.Bal.in.l.alimenta.nu.2.C.de
negotijs geſ. dicens, quòd propter hoc mulieres pauperes poſſunt
reddere etiam intra triennium filios ſuos ſcholaribus, vt eos alant.
Idem Bald.in.d.l.nec filium.in princi.Alexan.in.l.ſed ſi hæreditas.
§.ſi.ff.ad exhib.vbi Bal.& Bar.de alimen.nu.13.Ioa.Neuiz.in Sylua
nup.in parte.eſt nubendū.fol.meo lib.97. & ita in actu practico bis
- 14 in Regno Nauarræ id obtinui, exiſtens ibidem Prouiſſor ac Vica-
rius generalis illius Regni, contra duos clericos, aduerſus quos
duæ mulieres pauperes,ratione ſtupri,dotem ſibi,& alimenta filijs
ſuis petebāt.Iam diu experiētia mihi vt iudici compertū eſt, quòd
ſi clerici cōcubinarij,vel quia fortè honeſtè viuere deſiderāt,cōcu-
binas dimittunt,vel quia alias iuniores cōcubinas recipiūt, primæ
relictæ

relictæ ad accusandum eos corâ iudice , maxima profectò iracûdia
 mox festinant.Eadē quoq; ratione superiùs dicta,si pater inopia la
 15 borat,& mulier est diues,vltra triēnium teneretur mater filium ale
 re.Bar.de alimē.nu.13.vbi allegat.l.1. §. si mulier. ff.de lib. agno. Bal.
 in.d.l. nec filium .in fin. quæ omnia ratione naturali sunt cōsona , si
 cut in auibus, quòd quando partus indiget ad tempus maris & fœ
 minæ adminiculo , masculus & fœmina in educatione prolis con
 currunt,vt in hirūdine,columba,turture,& ciconia,& in lupis fœ
 mina partus custodit , masculus autem pro catulorum educatione
 cibos ad ipsam defert, & in multis alijs animalibus:in alijs uerò so
 la fœmina alimentat prolem,quia non eget aliquo auxilio maris,vt
 in capra,equa,asina,& boue videmus, circa quod omittēdū nō est,
 16 quod inquit Ioa.de Platte.in.l. vnica.in fine.C.de mendicātibus va
 lidis.lib.10.quod refert Caccialup.in.l. si qua illustis.nu. 92. C. ad
 orfi.& Pal.Rub.in.d.c.per vestras. §.23.nu.7.fol.97. Quòd si legatū
 à patre filio spurio pro alimentis fuerit relictum , & filius diues fa
 ctus sit, quòd huiusmodi legatum euanesceat & remanet apud legi
 timos hæredes testatoris, quod est nimis notandum.

Summarium.

- 1 **P** Rincipis rescripto legitimatus , successionis ex testamento,
 & ab intestato efficitur capax,cum.25,ampliacionibus.
- 2 **P** Rincipis legitimatione primus natalibus spurius restituitur.
- 3 Nullum inter spurios,& naturales,& legitimos, inspecto iure tantum
- 4 naturali,est discrimen.
- Rex in suo Regno non minorem auctoritatem obtinet , quàm Imperator
- 5 in toto Imperio.
- In legitimatione, iusta & rationabilis legitimandi causa requiritur.
- 6 Virtutes & merita filij,legitimæ dispensandi cause censentur.
- 7 Non est tutus in conscientia,qui sine causa fuit dispensatus.
- 8 In legitimatione Romani Pōtificis vel Imperatoris,nō requiritur causa.
- 9 Facultas dispensandi,intelligēda est, si subest legitima dispēsandi causa.
- 10 Quando Comes Palatinus,vel inferior,sine causa dispenser.

- 11 *In legitimatione à Principe concessa nulla legitimandi causa requiritur.*
- 12 *In his quæ sunt iuris positiui, sufficit sola principis voluntas pro causa.*
- 13 *In actu in quo interuenit Princeps, omnis inest sollemnitas.*
- 14 *Causa semper in Principe præsumitur, etiã si expressè nõ exprimatur.*
- 15 *In Principe sufficit pro ratione voluntas.*
- 16 *Contra prædictã præsumptionem probatio in cõtrarium nõ admittitur.*
- 17 *In legitimatione omnes natalium defectus sunt exprimendi.*
- 18 *Causa finalis propter quam principaliter conceditur dispensatio, exprimẽda est.*
- 19 *An in legitimatione incestuosi, gradus incestus sit exprimendus.*
- 20 *Regula ac quinq; declarationes sunt vidẽde. (exprimendũ.*
- 21 *Omne tacitũ, quo expresso nõ ita de facili legitimatio cõcederetur, est*
- 22 *Dictum singulare Guilielmi de Cuneo.*
- 23 *Patris & filij consensus in legitimatione requiritur.*
- 24 *Item, quod dispensans legitimã dispensandi facultatem obtineat.*
- 25 *Actus non ponitur in aliquo esse, nisi potentia præcedat actum.*
- 26 *Sublata potẽtia, per consequens temouetur causa efficiens ab actu.*
- 27 *Filios legitimos existere, in legitimatione exprimendum est.*
- 28 *Legitimi filij sunt vocandi in legitimatione naturalium.*
- 29 *In præiudicium legitime prolis, Principis legitimare potest.*
- 30 *Legitimati cum legitimis iure regio nullo modo succedunt.*
- 31 *Non legitimantur filij per rescriptum Principis, si per subsequens matrimonium possunt legitimari.*
- 32 *Legitimatio Principis rescripto, est subsidiaria.*
- 33 *Prædicta ratione omnes ferè legitimaciones viciantur.*
- 34 *Legitimati ex testamento & ab intestato iure communi vnã cùm filiis legitimis & naturalibus succedunt.*
- 35 *Iura loquentia in legitimis habet locum in legitimatis.*
- 36 *Argumentum de arrogatione ad legitimacionem validum est. (dũt.*
- 37 *Legitimati in quinta tantũ bonorũ parte cum legitimis iure regio succe*
- 38 *Lex. 12. Tauri Ius commune & partitarum & fori corrigit.*
- 39 *Omnia matrimonij priuilegia.*

- 40 Princeps per suū priuilegiū nō censetur alicui præiudicium generare.
- 41 Etiam si priuilegium motu proprio sit concessum. (ratur.
- 42 Priuilegiū verba potius impropriatur quàm quod alicui præiudiciū in se
- 43 Differentia iter legitimationē factā à Principe, & à Comite Palatino.
- 44 Declaratio ad l. 12. Tauri.
- 45 Legitimato competit Ius dicendi nullum & querela inoffitiosi testa-
- 46 Legitimatione rumpitur testamentum prius factum. (menti.
- 47 Legitimati suitatis iura obtinent.
- 48 Ex suitate & patria potestate pendet ius successionis.
- 49 Legitimati agnatis & cognatis succedunt.
- 50 Legitimati per oblationem curiæ agnatis non succedunt. (cedere.
- 51 Legitimatos ex damnato etiā coitu parentibus, & consanguineis suc-
- 52 Difficilius conceditur dispensatio genitis ex damnato coitu.
- 53 Institutionē de spurio sub conditione, si legitimetur validam esse.
- 54 Quod pendet à voluntate principis censetur impossibile.
- 55 Post mortem parentum spurius legitimatur.
- 56 Facilius tollitur ius querendum quàm ius quæsitum.
- 57 Ius adeundi non est in bonis nostris.
- 58 Princeps quæ sunt de iure ciuili tollere potest.
- 59 Iura naturalia immutabilia sunt.
- 60 Dominium aditione hereditatis acquiritur.
- 61 Dominium est de iure gentium.
- 62 Modi quibus Dominū acquiritur, vt vsucapio & hereditatis aditio
sunt de iure ciuili.
- 63 Hereditas postquā est adita non dicitur hereditas, sed patrimonium
- 64 Spurius legitimatur post hereditatem etiam aditam. (adeuntis.
- 65 An quis re sua sine causa priuari possit.
- 66 Principi nullus dicere poterit, cur ita facis.
- 67 Sacrilegium est disputare de potestate Papæ, vel Imperatoris.
- 68 Nemini licet de factis Romani Pontificis dubitare.
- 69 Summus Pōtifex cōtra ius, & supra ius, & extra ius omnia potest.
- 70 Summus Pontifex est Christi Vicarius, & Petri successor.
- 71 Papa in omnibus dispensare potest, nisi in articulis fidei.

- 72 Non est præsumenda plenitudo potestatis, nisi in gratia exprimatur.
- 73 In generali cōcessionē nō veniūt quæ de plenitudine potestatis cōcedūt.
- 74 Quando censeatur Princeps plenitudine potestatis vti. tur.
- 75 Plenitudo potestatis est arbitrij plenitudo, nulli necessitati subiecta, nullisq; iuris regulis limitata.
- 76 Clausula ex certa scientia operatur plenitudinem potestatis.
- 77 Proprius motus idem operatur quod plenitudo potestatis.
- 78 Secunda iussio eundem habet effectum, quem motus proprius.
- 79 Legitimationem fieri posse lite pendente super bonis.
- 80 Litis pendentia in legitimatione exprimenda est.
- 81 Legitimare an quis possit proprium filium.
- 82 Dictum Bal. redditur dubium.
- 83 Reges Hispaniæ, ac Franciæ in temporalibus superiore nō recognoscūt.
- 84 Infantem posse legitimari.
- 85 An furiosus, vel inuitus legitimetur.
- 86 Legitimus succedit in feudo regno seu Maioricatu.
- 87 Alex. Imolen. est sibi contrarius.
- 88 Legitimus substitutum excludit.
- 89 Substitutus ad legitimationem est citandus. (cludit.
- 90 Statutum excludens fœminas, masculis existentibus, legitimatū nō ex-
- 91 Familia ac nomen testatoris per legitimatos conseruatur.
- 92 Authen. si qua mulier, habet locum in filiis legitimatis.
- 93 Inter legitimos & legitimatos quoad solennitatem testamentorum nullum esse discrimen.
- 94 Lex. 3. Tauri ius commune corrigit.
- 95 Scripturam priuatam patris absque testibus inter liberos esse validam.
- 96 Citationē agnatorum in legitimatione filiorum minimē esse necessariā.
- 97 Priuilegium concessum inuito aliquo a fortiori eo non citato.
- 98 Legitimato institutionis titulo, legitima est relinquenda.
- 99 Legitimationem ritē factam natiuitate filiorum non vitiari.
- 100 Lex. 12. Tauri ius commune corrigit.
- 101 Legitimum ad retractum ex lege regia admitti.
- 102 Legitimitas retro trahitur.

- 103 Legitimos ad honores & dignitates admitti.
- 104 Legitimati in ius patronatus succedunt.
- 105 Ius patronatus cum hereditate transit.
- 106 Legitimus, est verè legitimus.
- 107 Spurius legitimus, est infamis.
- 108 Legitimus assimulatur homini à morbo medicato, remanente aliqua cicatrice.
- 109 Spurius per ingressum religionis legitimatur.
- 110 Omnis macula per ingressum religionis tollitur.
- 111 Monachus professus illegitimus, nulla eget dispensatione.
- 112 Romanus Pontifex, an quoad temporalia legitimare possit.
- 113 Quando legitimatio dicatur à radice matrimonij procedere.
- 114 Permittitur aliquando incidentè, quod non permittitur principalitèr.
- 115 An Romanus Pontifex in terris Imperij possit legitimare.
- 116 Qui principibus placet, ambulat inter laudem & placentiam, & non circa Veronam.
- 117 Imperator quoad spiritualia non dispensat.
- 118 Diuisum Imperium cum Ioue Caesar habet.
- 119 Plures legitimandi formas vide.
- 120 Se illegitimum fatetur, qui legitimationis instrumentum producit.
- 121 Quibus ex causis legitimatio reuocetur.
- 122 Legitimatio reuocata iterum à Principe non conceditur.

Cap.vigesimumtertium

- I Ltra fallencias superius traditas, ad regulã generalẽ, q̃ spurius est incapax hæreditatis paternæ, hoc in loco nobis se offert alia exceptio & fallencia, videlicet quãdo filius spurius Principis rescripto fuerit legitimatus, vt patri suo succedat. quo casu ex testamẽto & abintestato ad bona paterna spurius admittitur. l. qui in Prouincia. §. i. ff. de ri. nup. Authen. præterea. vbi Bal. & Salic. C. de natu. libero. Authent. quibus mod. natura. effi. legi. §. sit igitur. versu. si verò solummodo. col. 6. Auth. quibus modis natu.

- dis natu. effi. sui. §. illud tamē. versi. Si quis ergo filius. col. 7. c. per venerabilem, qui filij sunt legi. l. 4. l. fi. tit. 15. part. 4. l. 9. tit. 18. par. 3. l. 17. tit. 6. lib. 3. Fori. l. 12. Tauri. Bar. in. l. Gallus. §. & quid si tatum, nu. 14. vbi plenē iuniores. ff. de lib. & posth. Bal. in. l. Si quādo, in fine. C. de inoffi. testa. Abb. Anto. Præpo. & alij, in. d. c. per venerabilem. Anto. de Rose. de legitima. lib. 2. de legitim. Principum clemētia, & Martin. Laude. de legitima. per rescriptum principis. Latē Couarru. in. 4. parte. 2. cap. 8. §. 8. ratio est, quia principis rescripto
- 2 primis natalibus filius spurius restituitur, cum inspecto iure naturali tantum nulla differentia inter spurios, & legitimos sit. l. hos accusare. §. omnibus. ff. de accusa. ibi natura omnibus communis est.
- 3 Authen. quibus modis natu. effi. sui. §. natura si quidē. col. 7. Bal. in. l. humanitatis, nu. 44. C. de impub. & alijs substi. & in. l. executorē. nu. 32. C. de executio. rei iudi. & quod de Imperatore, & Principe in iuribus modò allegatis dicitur, idē intelligendū est de quolibet Rege in suo regno: nā quilibet Rex in regno suo non minorem habet auctoritatē, quā Imperator. Bal. in. l. exēplo, nu. 4. C. de proba. & in Auth. hoc amplius. nu. 10. C. de fideicommissi. Alex. consi. 2. visis codicillis, nu. 37. volu. 1. Decius consi. 271. in casu transmissio, nu. 4. Xua. in quæst. utrū pater in bonis Maioricatus habeat vsumfructum, nu. 25. & in hac legitimatione causa iusta seu rationabilis requiritur, vt à Principe seu Imperatore cōcedatur. tex. in. d. c. per venerabilem. ibi diuersis causis inspectis. vbi Abb. nu. 4. & Præpo. num. 2. idem. Abb. in. c. innotuit. nu. 8. de elect. in. c. quia in tantum. nu. 3. de præben. Alex. cōs. 94. cōsideratis. nu. 5. vol. 1. Ias. in. l. filius familias. §. Diui. in. 2. lect. 2. nu. 6. ff. de lega. pri. Ancha. cōs. 241. ex tenore priuilegij. nu. 4. dicēs, quod causa legitima dispēsationis est, virtutes, & merita filij dispēsati. Alex. optimē cōs. 60. visa. legitimatione. nu. 34. vol. 2. vbi rationē scripsit dicēs, legitimationē vim & naturā dispēsationis habere. Sed in dispensatione est necessaria causa. c. conuenientibus. §. nisi rigor. c. tale coniugio. 1. quæst. 7. c. 1. c. magna. de voto. vnde meritò inquit glo. in verb. ad implere, in. c. nō est. de voto, quod nō est tutus quoad Deū ille cum quo Romanus Pontifex sine aliqua causa dispensauerit. quam glossa. allegat Abb.
- in. c.

in.c.cū venissent.nu.8.deuoto.& in.c.significasti.nu.9. de electi.
 & in.c.de multa.nu.20.de præbendis.& in rep.c.extirpandæ. §. quia
 verò.nu.29.in fine.co.tit.& in.c.cū ad monasterium.nu.22.de sta.
 mona.& in.c.proposuit.nu.12.de conceptione præbē.Feli.in.c. quæ
 in ecclesiarum.nu.25.de consti.& in.c.si quando.nu. 5. de rescrip.&
 in.c.ad audientiam.in.2.nu.4.co.tit. Idem ergo in legitimatione di
 cendum est, concessa à Comite Palatino, vel ab alio Imperatore,
 vel Romano Pontifice inferiore.In qua legitimatione legitima dis
 pensandi & legitimandi causa requiritur.Speculator.tit. de legato.
 §. qualis.verfi.dicunt autē quidam.Inno.in.c.ueniens.de filijs pres
 byterorum.Bal.in.l.si testamentum.nu.2.C.de testa.Alex in.d. cō
 fi.60.nu.34.vol.2.Ias.in.l. Gallus. §. & quid si tantum.nu.116.ff.de
 lib.& posthu.& in.d. §. diui.nu.6.dicens, quòd propter hoc quoti
 die possumus annullare omnes ferè legitimationes factas per Co
 mites Palatinos,& alios inferiores.glo.in verbo.à quocūq; in.c. cō
 stitutus.de reli.domi.Addi.Bal.in.l. rescripta in fi.de precibus.Im
 pe.offeren.Decius con.343.viso consi.in prin.Hippo.in.l.1. §. præ
 terea.nu.76.ff.de quæstio.& hanc fatetur esse communem opinio
 nem Curs. Iuni.confi.75.nu.4.Vnde affirmat Inno.in.c. dudū. in.2.
 nu.16.de elec. q. facultas alicui cōcessa, vt possit dispensare cū ali
 quo, intelligitur si subest legitima dispēsandī causa, & nō aliās. Se
 quitur Fel. in.c.postulasti.nu.9.& 13.de resc.& in.c.ecclesia sanctæ
 Mariæ.circa finem.de consti.Quæ omnia intelligenda sunt, nisi Co
 mes Palatinus, vel alius inferior expressam à Principe, seu Romano
 10 Pontifice habuisset auctoritatem spurios legitimādi sine causa.Pau.
 Castren.in.l. Gallus. §. & quid si tantum. col.5.ff. de lib.& posthu.
 Alex.confi.2.visis codicillis.nu.46.vol.1.Caro.Rui. confi. 161. nu.
 14.& 26.vol.2.Ludo.à Sardis de natu.lib.rub.de legi.per rescrip.
 nu.35.in legitimatione verò à Principe concessa nulla requiritur le
 11 gitimandi causa.Inno.in.c.dudum.in.2.nu.16.de elec. Bal.in.l. re
 scripta.nu.9. C. de preci.Impera.offeren. Anto. & Abb.in.d.c.per
 venerabilem.nu.4.idem Abb.in.d.c.cū olim. nu. 17. de re iudi. &
 in.c.innotuit.nu.8. de elect.& in.c.diuersis.nu.3. de cleri.cōiū. Fel.
 in d.c.

- in.d.c.audientiam.in.2.nu.4.Alex.in.d.conf.60.nu.34.vol.2.&
 in cōfi.2.visis codicillis.nu.46.vol.1. Et hāc dixit esse communē
 Cur.Iuni.conf.75.nu.4.nam in dispensatione à Romano Pontifice
 12 super prohibitis de iure tantum positio concessa, sufficit sola vo-
 luntas pro causa.c.proposuit.de concep.præben.ibi.de iure possumus
 supra ius dispensare.c.innotuit.de elect.Inno.in.d.c.dudum.
 nu.16.& in.c.cum ad monasterium.num.3.de statu mona.Abb.in.c.
 fraternitati de schif.Fel.in.d.c.quæ in ecclesiariū.nu.25.& melius
 in.d.ad audientiā.nu.4.Hippo.singu.599.incip.potestas.Ratio ra-
 tionis est, quia sicut sola voluntate à Romano Pontifice, vel Impe-
 ratore.l.conditur, ita contraria voluntate cum ea dispensatur, præ-
 fertim quod in actu in quo interuenit Princeps, omnis inest solen-
 13 nitas.l.omnium.C.de testa.l.1.ff.de consti.prin.Bal.in.d.l.rescripta.
 nu.6. Et in Principe semper præsumitur iusta causa, etiam si ab eo
 non exprimatur, vt inquit Bal.in.d.l.rescripta.nu.11.Abb.in.c.cum
 14 olim.nu.17.de re iudi Anto. & Imola in.c.cum inter.de renuncia.
 Bernar.de Luco regu.61.incip.causa iusta. vbi regulam & quatuor
 fallentias scripsit.in his quæ sunt iuris positiui, sola ipsius Principis
 voluntas dicitur iusta causa, & in eo sufficit probatione voluntas.
 15 glo.singu.in verbo.ex aliqua causa.in.l.relegati.vbi Bar.ff.de pœ-
 nis.quam refert Alex.in.l.quidam consulebant.ff.de re iudi.& in
 conf.155. videtur in consultatione.nu.18.vol.6.& in conf.223.in
 re tam graui.nu.7.vol.6.Ias.in.l.si testamentum.num.3.C.de testa.
 & in.l.quominus.nu.6.ff.de fluminibus.Decius conf.241.viso pun-
 cto.nu.5.Guido Papæ de præsumptionibus.nu.506.glo. est similis.
 in verbo.à Romano Pontifice.in.c.si gratiosè.de rescriptis.lib.6.
 glo.verbo.ex quauis causa.in.c.si eo tempore.de elec.lib.6.glo.verbo.
 à quocunque.in.c.constitutus.de religio.domi.Pro quibus est
 l.prospexit.ff.qui & à quibus.glof.in verbo.nam furtiuarum.in.8.
 furtiue quoque res.in lti.de vsucap.Bal.in.l.fi.nu.5.C.senten.rescin.
 non po.Alex.conf.94.consideratis.nu.5.vol.1. Et vsque adeo in
 Principe iusta causa à iure præsumitur, quod in contrarium proba-
 16 tio minimè admittenda est.Cynus in.d.l.rescripta.& in.l.fi.C.si cō-
 tra ius

- tra ius, vel vtili. publi. optimè Hippo. in. l. de vnoquoque. nu. 14. ff. de re iudi. & ad validitatem huiusmodi legitimationem, necesse est
 17 vt in ea petenda exprimatur defectus natalium, quos spurius patitur, & omnes qualitates spuritatis, & omnes aliæ, quæ principē mouere possent, ad denegandam prædictam natalium restitutionem, vt puta qui est natus ex adulterio simplici vel geminato, vel ex incestu, vel ex adulterio & incestu simul, vel ex alio coitu .l. sed si hac. §. patronum. ff. de in ius vocan. & ibi Pau. Castren. Bal. in. l. eam quam. nu. 36. C. de fideicommi. & in. l. si qua illustis. nu. 5. C. ad orfi. & in. l. eum qui. ff. de testa. homi. & in. l. prescriptione. nu. 11. C. si cō
 18 tra ius, vel vtili. publi. vbi allegat. l. 1. C. de nat. resti. Et inquit, quòd si aliquis à principe fuerit legitimatus, & in legitimatione se natum ex soluto & soluta asseruit, cum de adulterio esset natus, quod nullus est momenti talis legitimatio. Oldral. consi. 248. incip. factum tale est Alex. consi. 37. in causa mota. nu. 7. vol. 1. glo. magna. in. l. 10. tit. 5. lib. 3. Fori. Caro. Rui. cōsi. 74. nu. 27. vol. 2. hāc dixit esse cōmunē opinionē Ant. Ros. de legitima. c. de cau. forma. lib. 2. nu. 8. vbi disputat, an causa quare sit legitimatio, sit inferēda in legitimatione.
 19 Couar. in. 4. secūda parte. c. 8. §. 9. in prin. vbi. nu. 4. affirmat, quòd in petitione legitimationis exprimendus est gradus, in quo cōmissus fuerit incestus, ex quo incestu natus fuit filius. Itē exprimēdū est in legitimatione, an filius ex duplici adulterio natus sit, vel ex vno latere tantū. Oldr. cōsi. 248. Albe. in rub. C. de natu. lib. Ias. in. l. ius vocare. §. patronū. in. 2. nu. 4. ff. de in ius vocā. & in d. l. præscriptione. nu. 29. Ale. cōsi. 195. assummo cōsultationē. nu. 7. vol. 2. Decius cōsi. 338. in casu proposito. nu. 7. & in cōsi. 579. in presenti casu. nu. 4. Hippo. in. l. 1. §. quæstioni. nu. 8. ff. de quæf. & in singu. 492. incip. in legitimatione. hāc dixit esse cōmunē Ferdi. Loazes. de matri. dubio. 10. Couar. in. d. c. 8. §. 9. nu. 3. cōtra Ang. qui cōtrariū cōsultuit, cōsi. 204
 20 in qua materia regulā, & quinq; notādas declarationes scripsit Fel. in. c. postulasti. nu. 2. de rescri. & in. c. si cautio. nu. 44. de fide instru. post Abb. in. d. c. per venerabilem. nu. 27. ratio est, quia omne tacitū,
 21 quo expresse nō ita Princeps de facili legitimationē cōcessisset, ipsā legitimat-

- legitimationem vitiat. l. i. ff. de nata. resti. c. postulasti. c. super literis. de rescrip. clemen. r. de præben. Ioa. Andre. in. c. r. de filijs presby. lib. 6. Alex. consi. 37. in causa mota. in fine. vol. r. Abb. in. c. quia circa. de consanguini. & affi. Latè Manuel à Costa. in. d. §. & quid si tantū. vltima parte. nu. 37. Frā. Mar. deci. 527. nu. 8. par. r. Vnde singu. affirmat Guilier. de Cuneo in. l. 3. per tex. ibi. C. de epis. audi. Quod si aliquis à Principe remissionem de aliquo homicidio impetrauerit, & postea aliud homicidium fecerit, de quo similiter remissionem à Principe habuit, nulla facta mentione de secundo homicidio, talis remissio secunda est nullius momenti. Nam si prima remissio expressa fuisset, difficilior Princeps secundam remissionem concederet. Quod dictum sequitur Barba. in. c. dilectus. in primo. nu. 20. de rescrip. & Feli. in. c. postulasti. nu. r. in fine. de rescrip. Ias. in. l. nec dā. nosa. nu. 3. C. de præci. Impe. offeren. Alciatus in. c. cum non ab homine. nu. 43. de iudi. Couarru. lib. r. resolutionum. c. fi. nu. 3. pro quo dicto est. l. 2. tit. ii. lib. r. ordi. Item consensus patris, & filij in legitimatione requiritur. Authen. quibus modis natu. effi. sui. §. generaliter. col. 7. Abb. in. d. c. per venerabilem. nu. 28. Decius consi. 579. in præsentī casu. nu. 5. & in cōsi. 338. in fine. Anto. Capi. decisione. 194. in causa. nu. 4. Item requiritur, quod dispensans habeat dispensandi facultatem. Bal. in. l. cum filio. de testamento militis. Ias. in. l. si is qui pro emptore. nu. 249. vbi ad id aliqua iura allegat. ff. de vsu cap. A. & us enim nunquam ponitur in aliquo esse, nisi potentia præcedat actum. l. r. §. si filius. ff. de lega. 3. l. qui in potestate. ff. de testa. l. furiosum. C. qui test. face. pos. & sublata potentia, per consequens remouetur causa efficiens ab actu. l. ea lege. vbi Bal. C. de condi. ob cau.
- 23 24 25 26 27
- l. quidam referunt. ff. de iure codi. Requiritur etiam ad validitatem legitimationis, quod si sunt filij legitimi incolumes, id expressè in postulatione legitimationis exprimitur. Speculator de succes. ab intest. §. r. Bal. in. d. l. cum filius. Ias. in. l. ex facto. nu. 19. ff. de vul. & in l. Gallus. §. & quid si tantum. nu. 102. ff. de lib. & posthu. Abb. in. d. c. per venerabilem. nu. 27. Decius consi. 392. quæritur an filia. nu. 4. & consi. 393. consului. nu. 3. Caro. Rui. consi. 28. nu. 10. vol. 5. Corne. consi. 39.

- confi. 39. volu. 2. Tiraquel. in. l. si vnquam. verbo. donatione largitus. nu. 254. C. de reuocan. dona. Xua. in. l. quoniā in prioribus. ampli. 12. nu. 2. C. de inoffi. testa. Couarru. lib. 1. resolutionum. cap. si in
- 28 fine. & in tali legitimatione facienda, filij legitimi sunt vocādi, cū eis fiat maximum præiudiciū; alioqui legitimatio erit surreptitia. l. nam ita diuus. ff. de adoptio. Bal. in Authen. præterea. in prin. C. de natu. lib. Bar. in. d. 6. & quid si tantū. nu. 14. Alexa. in. l. ex facto. nu. 25. ff. de vul. & in cōfi. 60. nu. 37. vol. 2. glo. magna. in. l. 17. tit. 6. lib. 3. Fori. & glo. in. l. 5. tit. 22. lib. 4. Fori. Soci. confi. 226. præsentis consultationis. volu. 2. Decius confi. 393. consului. nu. 6. & confi. 307. viso puncto. nu. 4. Caro. Rui. confi. 88. circa legitimationem. nu. 14. volu. 3. & confi. 161. nu. 26. volu. 2. Sed si facta mentione de legitima
- 29 prole adhuc Princeps, legitimis filijs non vocatis, legitimationem concedat, valet talis legitimatio, etiam quoad successionē in præiudicium legitimæ prolis. Alex. confi. 287. & 288. volu. 5. Hanc dixit esse communem opinionem Ias. in. d. 5. & quid si tantum. nu. 96. & Manuel à Costa ibi. 2. parte. nu. 132. Hippo. in. l. de vnoquoque. nu. 95. ff. de re iudi. glo. magna. in. l. si. tit. 6. lib. 3. Fori. Couarru. in. 4. par. 2. c. 8. §. 9. nu. 7. de iure tamen regio, nullum prorsus fit præiudicium filijs legitimis in successionē & legitima sua, propter legitimationem filijs spurij à Principe concessam. l. 9. & 12. Tauri. in quibus iuribus liquidō cōstat, legitimatos cū legitimis, nullo pacto succedere, & an agnati vel cognati patris ad validitatem legitimationis sint vocandi, inferiūs la: è erit videndum. Et cū hæc legitimatio rescripto Principis sit subsidiaria, nunquam à Principe conceditur, nisi in casu, in quo pater non possit matrimonium contrahere cum concubina, & ex qua prolem legitimandam habuit; nisi forsan fuerit mortua, vel aliquod aliud impedimentum subest. Quandiu enim legitimatio per subsequens matrimonium locū habere potest, cessat legitimatio per rescriptum principis. Authen. præterea. C. de natu. lib. Authen. quibus modis natu. effi. legi. §. sit igitur. col. 6. ibi. non permittimus, nisi in subsidium, & ibi Bar. nu. 6. & Angel. nu. 10. Bald. in. c. illud. nu. 3. de præsumptionibus. & in. c. per
- 30
- 31
- 32

- tuas.num.3. de maio.& obe.hanc dixit esse communem opinionem Ias.in.d.9.& quid si tantum.num.107.vbi Manu.à Costa.2.par.te.num.96.Gerald.de Petra san.singul.60.Casane.de consuetu.Burgun.titul.de Successio.rubri.7.9.3.num.9.Hippolit.singul.130.glos.in.l.4.tit.15.part.4.glos.in.l.17.titu.6.lib.3.Fori. qui omnes asserunt passim omnes legitimaciones vitari, nisi in eis expræfse dictum sit, quod pater non potest per subsequens matrimonium spurios filios legitimare, & ob id conceditur legitimatio per rescriptum Principis.
- 33 ¶ Primo ampliatur dicta regula, quod legitimati rescripto Principis, ex testamento & ab intestato patribus suis succedunt, etiã cum filijs verè legitimis & naturalibus.l.fi te parens.vbi Bal.C.de suis & legi.lib.idē Bal.in.l.cum in adoptiuis.nu.5.C.de adop.& in.l.Imperialis.per tex.ubi.nu.2.C.de nup.Bar.in.l.lex factō.nu.3.ff.de vul.Ias.in.d.l.fi is qui pro emptore.nu.278.& in rub.num.9.ff.de lib.& posthu.& in.d.9.& quid si tantum.nu.96.Alex.confil.67.consideratis his.volunt.Decius.confil.286.quæritur.nu.2.tex.in Authen. quibus mo.natu.ffi.legi.9.sit igitur.col.6.ubi.nihil legitimis filijs differentes.l.fi.tit.15.par.4.l.fi.tit.6.lib.3.Fori.ubi.Como si fuisset de muer de bendicion.& omnia iura de filijs verè legitimis loquētia, locum
- 35 vendicant in legitimatis.l.liberos.C.de iure deli.ubi.ad similitudinem cæterorum.Bal.in.l.Imperialis.C.de nup.& in.c.in causis.in fi.de officio dele.& argumentum de arrogatione ad legitimacionem,
- 36 in iure validum est.l.iubemus.C.de nat.lib.glo.fi.in.l.1.ffi.ad muni.Bal.in.l.1.in fine.C.de iure aureo.annulo.Ias.in rub.nu.7.ff.de libe.& posthu.Sed filij arrogati simul cum filijs legitimis & naturalibus succedunt.l.fi parens.C.de suis & legi.lib.9.cum autem.vbi glos.& Doct.in fi.de adop.& superius latissimè suo loco exposuimus.A paritate igitur terminorū, idem in filijs legitimatis dicendū est, quod de iure procedit in legitimacione facta, siue ante natiuitatē filiorū legitimorum, siue post eorum natiuitatem.Bar.Bal. vterque Imola in.d.l.lex factō.vbi.Ias.nu.16.hanc fatetur esse communem opinionem idem Ias.in.l.vnica.nu.31.C.quando non petē.par.petē.acres.

Quod

- Quod intelligendum est de iure communi, nam de iure nouissimo
- 37 Regio expressè cautum est, filios rescripto Principis legitimatos cum filijs legitimis & naturalibus parentibus suis non succedere, nisi in quinta tantum parte honorum, quam pro anima testator relinquare potuerat, vt patet in l. 12. Tauri. quæ. l. in hac parte ius commune, & Partitarum, & Fori corrigit, & meritò fauore legitimorū filiorum id statutum fuit, nam omnem fauorem & prærogatiuam matrimonium, maxima cum ratione meretur. l. Caius Seius. ff. solu. matri. l. Titia. de verbo. obliga. c. fi. de re iudi. c. videtur. qui matri. accu. pos. c. 1. vt licitè non contest. vbi glo. in verbo. seruetur. de
- 38 cem matrimonij priuilegia refert, & 24. matrimonij priuilegia con-
- 39 gessit. Fel. in rubr. de sponsa. nu. 4. cum sequen. Est alia ratio pro l. Regia Taurina, quòd Princeps suo priuilegio non videtur alicui præiudicium generare. l. 2. §. si quis à Principe. ff. ne quid in loco pu-
- 40 blico. l. cum filius. ff. de testa. mili. l. nec auus. C. de emancip. lib. c. ex tuarum. de aucto. & vsup. c. licet de officio Ordinarij. c. ex multi-
- plici de deci. Bar. in l. fi. C. si contra ius & vtili. publi. Alex. cõfi. 94. coõsideratis his. nu. 6. vol. 1. Ias. in l. quoties. C. de precibus Imperat. offeren. Hippo. singu. 440. incip. Princeps. Fel. in. c. quæ in Eccle-
- 41 siarum. nu. 40. cum sequen. de consti. vbi. 7. limitationes huic con-
- clusioni scripsit etiam si Motu proprio priuilegium seu gratia fuisset concessa, Princeps nõ censetur iuri alterius suo priuilegio præiudicare. Hostien. & Abb. in. c. causam que. in. 2. nume. 3. de testibus. Decius cõfi. 520. in casu Pistorien. num. 3. vbi concludit, quòd po-
- 42 tius verba priuilegij debent impropriari, quàm quod præiudicium alicui tertio inferatur. c. super eo. vbi. expressè Bald. de offi. delega. Decius in. d. cõfi. 520. & ius commune disponens legitimatos cum
- 43 legitimis succedere, intelligendū est, in legitimatione facta à Principe, & non à Comite Palatino. Ita consuluit Socin. cõsili. 212. prima consultatione. volumi. 2. Antoni. Capi. decisio. 194. in causa. nu. 3. vbi allegat. l. qui in Prouincia. ff. de ritu nuptia. & simili modo ius commune est intelligendum, nisi legitimatio facta fuisset hac lege & conditione, vt non succedat legitimatus cū legitimis, prout

hodie communiter solent fieri legitimaciones. text. vbi Ange. in l. si ab eo. C. de legi. hære. Xua. in l. quoniam in prioribus. 12. limita. in fine. C. de inoffi. testa. Sed in regno Castellæ, inspecta dispositione
 44 prædictæ legis Taurinæ, minimè opus est in legitimacionibus prædicta adiectione vti.

45 ¶ 2. amplia, legitimatis simpliciter & absolutè Principis rescripto legitimas deberi, & ob id eis competere ius dicendi nullum. De iure ciuili, & contra tabulandi remediū de iure Prætorio, si sunt præteriti, & querelam inofficiosi testamenti, si iniuste sint exhæredati. Bar. in Auth. quibus modis natu. effi. sui. §. si quis igitur. in fine. colla. 7. Bal. in l. cum in adoptiuis. nu. 5. C. de adoptio. Idem & Ange. per textum. ibi. in l. certum est. ff. de in ius. rup. Idem Bal. in addi. ad speculum. tit. de successiōibus ab intest. versi. an legitimo debeatur legitima. Ias. in d. l. si is qui pro emptore. nu. 236. & in rub. ff. de libe. & posthu. nu. 9. & in l. 1. nu. 14. C. de bono. posse. cōtra tabu. Andre. Tiraque. in l. si vnquam. verbo. suscepit. nu. 64. C. de reuocan. dona. Ioa. Crier. lib. 1. de Primogenitura. quæsti. 13. Præposi. in. c. per venerabilem. §. quod autem. nu. 106. qui filij sunt legi. Roma. confi. 33. licet naturalis. Deci. confi. 576. pro resolutione. nu. 6. Matthæ. de Affli. decisio. 195. nu. 6. Xuarez in l. quoniam in prioribus. 12. limita. C. de inoff. test. Casti. in l. 12. Tauri. in verbo. Para heredar. & in verbo. No pueda succeder. Couarru. in. 4. de spon. 2. parte. c. 8. §. 8. nu. 2. hanc dixit esse communem opinionem Alex. confi. 139. incip. eleganter. nu. 2. volu. 1. & Ias. in d. rub. ff. de lib. & posthu. vbi duobus notādis modis eam limitat.

46 ¶ 3. amplia, facta legitimacione rumpi testamentum prius factum instar posthumi. Bal. & Imola in d. l. certum. in prin. Bartho. Soci. in rub. ff. de lib. & posthu. nu. 15. vbi Alex. hāc fatetur esse communem opinionem. Sali. in l. item si quis. C. de natu. lib. Anto. in d. c. per venerabilem. propè finem. Hubertus Zucardus in rep. l. posthumus nato. nu. 13. & nu. 30. C. de bono. posse. contra tabu. Deci. confi. 52. viso eleganter. in prin. & consil. 343. viso consilio. Abb. confi. 86. in quæstione. nu. 2. volu. 1.

¶ 4. amplia

- 47 ¶.4. amplia, legitimatos iura fuitatis obtinere, ac in poteftate paterna eſſe, quãuis ſpurij & naturales filij, vt ſuperius ſæpe dictũ eſt, non ſint in poteſtate. Authen. quibus mod. natu. effi. legi. §. liceat igitur. colla. 6. ibi. & ſuus de cætero, & ſub poteſtate habere. & in rubro, & nigro. in Authen. quibus modis natu. effi. ſui. & in. §. quibus connumerari. inſti. de hære. quæ abintef. defe. ibi. ſuorum iura nãciſcuntur. l. certum. ff. de in ius. rup. expreſſè Bal. in. l. eam quam. in prin. C. de fideicommi. Iaſ. in. d. l. ſi is qui pro emptore. nu. 236. & in rub. de lib. & poſthu. nu. 10. & in Authen. ſi qua mulier. nu. 48. C. de ſacroſanct. eccle. & in. l. qui ſe patris. nu. 13. C. vnde lib. & in. l. hac cõſultiffima. §. ex imperfecto. num. 2. C. de teſta. Roma. ſingu. 588. tu ſcis. Caro. Rui. conſi. 86. attenta legitimatione. num. 15. volu. 3. Palat. Rub. in. l. 12. Tauri. nu. 13. Bernar. de Luco in regu. 231. incip. emphiteuſis eccleſiaſtica. Nam vt affirmat Bal. ex ſuitate, & patria poteſtate pendet ius ſuccedendi. Ita inquit, in. d. l. cùm in adoptiuis. in prin. & in. l. Gallus, in. §. in omnibus. ff. de lib. & poſthu. & in. l. 1. ff. de in ius. rup.
- 48
- 49 ¶.5. amplia, legitimatos Principis reſcripto non ſolùm in bonis paternis ſuccedere, ſed etiam in bonis ſuorum cognatorum, & agnatorum, tanquam ſi legitimi eſſent; etiam ſi talis legitimatio abſque eorum conſenſu facta ſit. tex. in Authen. quibus mo. natu. effi. ſul. §. quapropter. colla. 7. Bar. & Bal. in. l. communium. C. de natu. lib. Idẽ Bar. in Authen. quibus mo. natu. effi. ſui. §. generaliter. nu. 6. colu. 7. Præpo. in. d. c. per venerabilem. §. quod autẽ. nu. 110. Optimè Alexa. conſi. 2. viſis codicillis. nu. 37. vol. 1. & conſi. 139. eleganter. nu. 3. vol. 1. Deci. conſi. 365. nu. 5. Iaſ. in. d. l. ſi is qui pro emptore. nu. 241. Xua. in l. quoniam in prioribus. limita. 12. C. de inoff. teſta. Couarru. in. 4. de ſponſa. parte. 2. c. 8. §. 10. nu. 2. de qua re eſt. l. ſingularis. 7. tit. 15. par. 4. & l. ſi. tit. 13. par. 6. & l. 12. Tauri. ibi. Pero en todas las otras coſas anſi en ſucceder a los otros parientes. & c. Quod limitat Iaſ. in. d. l. ſi is qui pro emptore. num. 241. id locum nõ habere in legitimatis per oblationem curiæ, qui agnatis, & cognatis non ſuccedunt. Idẽ affirmat in. l. 1. §. hoc autẽ. 1. lectu. nu. 16. & 2. lectu. nu. 26. ff. ad Trebel. vbi
- 50

ad id allegat. Auth. quibus mo. natu. effi. sui. §. filiū verò. col. 7. & in Auth. quibus mod. natu. effi. legi. §. 1. col. 6. & alia iura, & Doctores.

- 51 ¶. 6. amplia, legitimatos parentibus & consanguineis, vt dictū est, succedere; etiam ex quocunque damnato coitu procreatos, dummodo qualitates spuritatis & defectus exprimantur. c. per venerabilem. vbi Abb. nu. 5. qui filij sint legi. Bal. in. l. eam quam. nu. 36. C. de fideicommi. & in. l. si qua illustres. nu. 5. C. ad Orfi. Oldra. consi. 248. incip. factum tale est. Alex. consi. 27. in causa mota, in fine. vol. 1. & consi. 87. nu. 9. volu. 3. vbi affirmat, quòd spurij ex damnato coitu genitis, difficilius à Principe conceditur dispensatio. Speculator rub. qui filij sint legi. vers. quèro si natus ex patre vxorato. Latè Deci. consi. 338. in casu proposito. nu. 7. plenissimè Manuel à Costa, in l. Gallus. in. §. & quid si tantum. vltima parte. nu. 74. ff. de lib. & posthu. vbi affirmat ex ordinaria gratia & potestate Principis, filios ex damnato & punibili coitu genitos, non legitimari.

- 53 ¶. 7. amplia, institutionem de filio spurio sub conditione, si legitimitur, iure optimo valere. ita expressè Bal. in. l. r. nu. 17. C. de insti. & substi. sub condi. fac. Paul. Castr. in. l. in tempus. ff. de hære. insti. Latè Deci. in. l. ea quæ rarò. nu. 3. & 4. ff. de regu. iu. Præposi. & Abb. in. c. super eo. de condi. appo. Neque prædictis obstat. l. apud Iulianum. §. constat. ff. de lega. primo. nā illud cēsetur impossibile, quod pendet à voluntate Principis, quando Princeps non est solitus concedere. vt probant verba. d. §. constat. ibi. distrahi non soleant. vt notant ibi Imola & Ias. l. si maior quinquagenaria. C. de legi. hære. l. r. §. permittitur. ff. de aqua quoti. & stiu.

- 54 ¶. 8. amplia, filios etiam post mortem parentū suorum posse legitimari, ad eorum bona obtinenda, dummodo talis legitimatio sit facta antequam sit adita & acquisita hæreditas ab ijs, qui ab intestato erant successuri. glo. in. c. j. §. naturales. si de feudo fuerit contro. inter domi. & agna. vassa. Bar. & Pau. in. l. Gallus. §. & quid si tantum. nu. 14. ff. de lib. & posthu. Bal. in. l. cum filius. ff. de testa. mili. & in. l. r. in fine. C. de iu. aure. anu. & in. l. rescripta. num. 10. C. de preci. impe. offe. & in. l. 2. in fine. C. de iu. & fac. igno. & in præmio. C. num. 9.

Sali. in.

- Sali.in.litē si quis.C. de natu.lib.optimē Ias.in.l.qui se patris.nu.15.
C.vnde lib.Alex.conf.2.vifis codicillis.nu.46.vol.1.Deci.cōfi.357.
in casu magnifici.nu.4.& in conf.393.cōsului superioribus.nu.5.&
cōfi.425.in casu proposito.Præpo.in.d.c.per venerabilē. §. q. autem.
nu.26.Fel.in.c.quæ in ecclesiariū.nu.49. de cōstitutionibus. Ratio
56 huius cōclusionis est, quia facilius tollitur ius quærédū, quā ius iā
quæsitū.l.patre furioso.ff.de ijs qui sunt sui.vel alie.iu.l.fi spōsus. §.
maritus.ff.de de dona.inter vi.& vxor.l.fi.C. de acqui.possē.late Fel.
in.d.c.quæ in Ecclesiariū.nu.50. Ias.in.l.is qui hæres. §. i. ff. de acqui.
57 hære.Hippo.in singu.194.inci. magna differentia est. & cū ius a-
deundi non sit in bonis nostris, nisi adita hæreditare. l. prætia rerū.
ff.ad.l.falci.ibi. non esse locupletiozem, antequam adeam. quam.l.
affirmat esse notabilem.Bal.in.l.2.in fin.C. de iuris.& fac.igno.& in.
l.Deo nobis.col.fi.C. de Epis.& cle.Bart.in.l.post emancipationem.
§. i. ff. de libe.lega. Ias.in.l.cū filiofamilias.nu.112.& 114. ff. de lega.
1.& in.l.1.nume.4. ff. de acqui. hære. Decius in.l.emancipata.num. 7.
C. qui admitti. meritò illud ius adeundi, legitimationem minimē
58 impedit, præsertim quòd Princeps ea quæ sunt de iure ciuili sine
causa tollere possit.glo.Bar.& alij.in.l.fi.C. si contra ius vel vti.pu-
bli. Innocentius in.c.cū ad monasterium. de statu mona.Feli.in.d.
c.quæ in Ecclesiariū.nu.25.& 32.& in.c.nonnulli.nu. 18. & in.c. ad
audientiam.nu.4. de rescriptis.Hippo.singu. 199. inci. potestates.
suffragatur.l.Princeps. ff. de legi.& l.digna vox. C. eo. tit.c. propo-
suit. de consē. præbe. l.11. in fine. titu. 1. part. 1. & ius adeundi est de
iure ciuili.l. lege obuēire. ff. de verborum significa. glof.in. l.1. ff.
de acqui.rerum domi.glof. Bart. & alij. in. l. ex hoc iure. ff. de iu-
stitia & iure.glo.magna.in.l.frater à fratre. ff. de condi.indebit. Bar.
& alij. in rubri. ff. de acqui. hæred. optimē Alexand. in. d.conf. 2.
vifis codicillis. numer. 46. vulu. 1. Ob id meritò per Principem
illud ius adeundi legitimatione posset tolli, cū sit de iure ciuili,
59 vt dictū est, quāuis ea quæ sunt de iure naturali vel gentiū per Prin-
cipē non mutētur.glof.magna.in.l.1. de constitutionibus Principi.glo.
& Bar.in.d.l.fi.& in procemio. ff. veteris.num.6. Abb in. d.c. quæ in

- Ecclesiarum. nu. ii. vbi optimè Deci. nu. 16. Felin. in. c. i. num. 3. post
 60 Abb. & alios. de proba. neque prædictis obstat, quòd dominiū per
 aditionem hæreditatis acquiratur. l. cū hæredes. ff. de acqui. pos-
 se. l. i. de bono. posse. secundum tabu. l. item vidēdum. §. si. ff. de pe-
 61 ti. hære. Quod sanè dominium est de iure gentium, vt probat. d. l.
 ex hoc iure. ubi Bar. idem in. l. rescripta. C. de precibus Impe. offe-
 ren. Bal. in. l. i. in fine. C. de iure aure. anu. & in. l. si. nu. 8. C. senten-
 recin. non pos. optima glos. in verbo. Ciuitatis. in. l. i. ff. de acqui. re.
 domi. quam magistralē esse affirmat Ias. in rub. ff. de re iudi. num.
 16. quæ sanè glo. & conclusio intelligēda est, quoad modos & for-
 mas acquirendi dominium, prout est vsucapio, arrogatio, succes-
 sio, hæreditatis aditio, qui modi dominium acquirendi sunt de iu-
 62 re ciuili. Sed ipsummet dominium est de iure gentium. Ita omnia
 supradicta intelligit & declarat Ias. in. d. l. ex hoc iure. num. 43. & in.
 d. §. & quid si tantum. nu. 125. & in. §. omnium. nu. 72. insti. de actio.
 ob id dominium iam quæsitum per Principem tolli nequit. l. ven-
 ditor. §. si constat. ff. commu. prædiorum. Deci. consili. 271. in casu
 63 transmissio. nu. 6. l. 2. tit. 1. part. 2. Præsertim quòd hæreditas postquā
 est adita, non dicitur ampliùs hæreditas, neque testatoris bona, sed
 efficitur proprium adeuntis patrimonium. glos. in verbo. per vnū.
 in. l. i. §. veteres. ff. de acqui. posse. glos. in verbo. partem. in. l. hæres
 per seruū. ff. de acqui. hære. glo. in verbo. non potest. in. l. per hæ-
 reditarium seruū. ff. de acqui. re. domi. glos. in verbo. hæreditati.
 in. l. eius qui in prouincia. ff. si certum peta. pro quibus. l. sed etsi plu-
 res. §. filio. ff. de vulgari & pupillari substi. l. si. in fin. C. de inoffi. te-
 sta. §. 1. insti. de hære. quali. differen. ibi. potius hæredis bona, quàm
 ipsius testatoris. & in. §. 1. in fine. quibus ex causis manu. non li. Bar.
 in. d. l. eius qui in Prouincia. nu. 31. & in. l. i. in principio. ff. ad Ter-
 tu. Bal. & Sali. in. l. si matre. C. de suis & legi. lib. Ias. in. d. rubr. de ac-
 qui. hære. nu. 5. & in. l. si quis filium. §. in omni. nu. 20. ff. eo. tit. & in.
 d. l. i. §. veteres. nu. 14. & in. §. actionum. nu. 241. insti. de actio. De-
 ci. in. l. hæreditas. ff. de regu. iu. & in consi. 433. visa copia. num. 4. &
 cōsil. 655. viso eleganti consilio. nu. 34. Quæ omnia intelligēda sunt
 de pote-

- de potestate Principis ordinaria, de plenitudine verò potestatis, arbitror Principem spurios posse legitimare post hæreditatem aditam à venientibus ab intestato, & quoad bona eis iam acquisita, ita Bal. in. l. 2. nu. 39. C. de serui. & aqua. Pau. Castren. in. l. cum hæredes. ff. de acqui. posse. Deci. in. l. si qua ex fœminis. nu. 22. C. de secũ. nuptijs. Ange. in. l. item si verberatum. §. 1. ff. de rei vendi. & in. l. 2. C. de quadrienn. præscriptione, in quo loco affirmat, quòd mentiuntur qui dicunt Imperatorẽ non posse de plenitudine potestatis auferre ius iam quæsitum. refert Ias. in. l. Barbarius. num. 35. ff. de offi. Præto. & in. l. si. nu. 3. C. si contra ius vel vtili. publi. Deci. cõs. 269. consultus ab illustri. nu. 7. optimè suffragatur. text. in. c. cuncta per Mundum. & c. per principalem. 9. quæsti. 3. glo. in verbo. cõcessione. in. c. dilectus. de offi. lega. glo. magna. in. l. si. ti. 6. lib. 3. Fori. quòd
- 65 solus Princeps potest aliquem re sua priuare, absque causa, quo casu sunt intelligenda ea quæ scripsit Bald. in. c. domino guerram. in tit. hic finitur lex, deinde incipiunt consuetudines Regni. in prin. in vsibus feudo. & in. l. cum filius. de test. militis. & in. l. eos. in prin.
- 66 C. de appella. Quòd quando Princeps aliquid de plenitudine potestatis facit, nihil ei opponi possit, quod annullet gratiam, & Principi nullus dicere poterit (cur ita facis) quando ipse vititur plenitudine potestatis. Idem in. l. cū in antiquioribus. in fine. C. de iure delibe. & in. l. si. nu. 5. C. senten. recin. non pos. & Ias. in. d. l. barbarius. nu. 35. Deci. consi. 341. viso puncto. nu. 3. & consi. 655. viso eleganti. nu. 21. Hippo. in practi. crimi. §. quæritur. nu. 18. quo casu intelligenda est illa vulgaris regula, quòd disputare de potestate Papæ vel
- 67 Imperatoris, est sacrilegium, vt inquit. l. 2. C. de crimi. sacri. Auth. vt iudi. sine quoquo suffra. §. eos autem. col. i. c. constituerentur. 50. distin. vnde dicunt iura, quòd de factis Romani Pontificis nemini liceat iudicare aut dubitare. c. nemini. c. si quis suadente. in fine. 16. quæsti. 4. Innocen. in. c. dudum. & 2. nu. 16. de electi. vnde inquit Bal. in. c. cum super. de cau. posse. & proprie. allegando. l. qui in
- 69 Prouincia. §. diuus. ff. de ri. nupti. quòd summus Pontifex est super omnia, & contra ius, & supra ius, & extra ius omnia potest, & factũ

- à Papa, censetur à Deo factum; cum sit eius Vicarius, & Petri successor. c. quanto. de transla. præla. c. vnico. §. porro. vt ecclesiastica beneficia. optimè Deci. confi. 137. & diligenter. nu. 2. & dicunt Ioan.
- 71 Andre. & Abb. in. c. proposuit. de conce. præben. quòd Papa in omnibus dispensare poterit, præterquam in articulis fidei; & quòd dictum est in summo Pontifice, id etiam locum habet in Imperatore in rebus temporalibus. Bal. in. l. rescripta. C. de preci. Imperat. offer. refert Deci. confi. 388. viso puncto. nu. 5. sed hac plenitudine potestatis, non est præsumendum summum Pontificem aut Imperatorem vti, nisi exprimatur. glo. fi. in. c. ex multiplici. de deci. glof. magna. in. c. fi. de hæreti. l. b. 6. glo. fi. in. c. et si principalis. de rescri. Inno. in. c. innotuit. nu. 5. de electi. Bald. in. l. si testamentum. in prin. C. de testa. & in procemio feudo. & in. l. bonorum. C. qui admitti. idem & Ange. in. l. benè à Zenone. nu. 3. C. de quadri. præscrip. & in. l. 2. nu. 3. C. de commu. re. alie. Abb. in. c. ad hæc. nu. 7. de rescrip. Fel. in. c. 1. nu. 27. & in. c. quæ in Ecclesiarum. nu. 66. de consti. & in. c. in causis. num. 2.
- 73 de re iudi. Thomas Ferra. cau. 1. num. 5. vbi affirmat, quòd in quauis generali concessione non veniunt ea, quæ de plenitudine potestatis fieri possunt. latè Fortunius Garc. in. l. Gallus. §. idem credendum. nu. 304. ff. de lib. & posthu. Alex. confi. 2. visis codicillis. nu. 17. vol. 1. & confi. 60. nu. 36. vol. 2. Hippo. lingu. 86. incip. Princeps. vbi refert,
- 74 quòd quando Princeps aliquem fecit actum, qui de potestate ordinaria non poterit sustineri, nisi de plenitudine potestatis, quòd tunc præsumitur Princeps plenitudine potestatis vti. Idem affirmat in consil. 107. post reditum consilium. nume. 23. vbi ad id allegat Pau. Castren. in. l. ex imperfecto. C. de testa. Alex. in. l. 2. C. de testa. mili. idem tenuit Petrus Raue. in Alphabeto aureo. in verbo. Princeps. post principium. de qua re videtur casus in. d. c. proposuit. de conce. præben. Plenitudo autè potestatis est, vt refert Bal. in. l. 2. nu. 40. C. de serui. & aqua. arbitrij plenitudo nulli necessitati subiecta, nullisq; iuris regulis limitata. quâ diffinitionem Bal. refert. Abb. in. c. ad hæc. nu. 7. de rescrip. Deci. in. d. c. quæ in Ecclesiarum. nu. 24. Pal. Rub. in. l. 12. Tauri. nu. 5. & quòd dictum est de plenitudine potestatis, idem
- dicendum

- 76 dicendum est de clausula ex certa sciētia, nā hęc clausula habet vim
& naturā clausulę plenitudinis potestatis. glo. & Abb. in. d. c. ad hęc.
Bal. in. l. eos. in prin. C. de appel. optimē Deci. cōfi. 271. in casu trās-
misso. nu. 8. & clausula ex certa scientia idē operatur, quod clausula
- 77 ex motu proprio. glo. in verbo. literarum. in. c. statutū. §. 1. de rescri-
lib. 6. Ias. in. l. nec damnosa. nu. 3. C. de preci. Impe. offe. Deci. in cōfi.
- 78 137. & diligentē. nu. 2. & secūda iusio Principis idē operatur, quod
motus proprius. Authen. vt nulli iudicū. §. & hoc verō iubemus. iū-
cta lege prima. C. de peti. bono. subla. lib. 10. Alexa. in. l. 3. in prin. ff.
quod quisque iuris. Ias. in. d. l. nec damnosa. & Deci. in. d. cōfi. 137.
- 79 ¶ 9. amplia, filios ad successionem rectē posse legitimari, lite etiā
pendente super bonis paternis, inter ipsos & eorum agnatos, & co-
gnatos. Albe. in. l. prohibere. §. illud. ff. quod vi, aut clam. Anto. in. c.
fi. vt lite pēdente. Præpo. in. c. per venerabilē. §. quod autē. nu. 25. qui
- 80 filij sint legi. vbi id intelligit esse verū, si in legitimatione fiat mētio
expressa de litis pendencia. glo. in verbo. si dicat. in. c. vt debitus. de
appella. glos. verbo. ob causam. in. c. prudentiam. §. sexta. de offi.
delega. glo. in. c. super literis. vbi. optime. Feli. nu. 12. de rescrip.
- 81 ¶ 10. amplia, Imperatorem vel Regē superiorē in temporalibus
non cognoscentē proprios suos filios legitimare posse. tex. in. c. per
venerabilē. §. in super. vbi expresse Abb. & ibi Præpo. nu. 121. qui fi-
lij sint legi. Vbi Rex Franciæ, qui non recognoscit in temporalibus
superiorem, proprium filium legitimabit. Ias. in. l. Gallus. §. & quid
si tātum. num. 111. ff. de lib. & posthu. & in. l. qui iurisdictioni. num. 9.
& in. l. est receptū. nu. 8. ff. de iurisdi. omni iudi. Ioa. de Annan. cōfi.
29. visa Imperiali legitimatione. Ancha. cōfi. 320. incip. primum du-
biū. in fin. Couar. in. 4. de sponsa. 2. par. c. 8. §. 8. num. 20. vbi limitat, &
singularitē declarat hunc articulum. neq; prædictis obstat. glos. in
verbo. Regi gratiā. in. d. §. in super. tenēs opinionē cōtrariam, quod
Rex potest legitimare filiū alienū, nō tamē suū. quæ glo. multiplici-
ter est intelligēda. Primò, quādo in legitimatione requiritur aliqua
causæ cognitio. Itē & secundò, quod intelligatur de potestate ordi-
naria, & non de plenitudine potestatis. vt declarat Ancha. in. d. cōfi.
320. Tertiò, ac rectiūs intelligēda est. d. glo. in Principe, vel Rege,
vel Co-

vel Comite Palatino, vel alio inferiore, qui superiorem recognoscit. Ita eam intelligit Ias. & Deci. in .d.l. qui iurisdictioni. numer. 9.

- 82 Ex quo redditur dubium dictum Bal. in .l. si consul. quæsti. 4. ff. de adoptio. dicentis, Comitem sacri palatii proprium suum filium posse legitimare. Ex qua communi sententia facile deducitur Regem Hispaniæ, ac Franciæ in temporalibus superiores non cognoscentes, neque Imperatoris subditos esse, suos filios spurios posse legitimare. glo. vulgata, in .c. Adrianus. in .2. in verbo. per singulas. 73. dist. d. c. per venerabilem. §. in super. vbi Abb. nu. 37. Idem Abb. in .c. nouit. nu. 6. de iudicijs. & in .c. super Specula. nu. 3. de priuile. Bar. in .l. hostes. nu. 6. ff. de capti. & postlimi. reuer. Oldra. consi. 69. consuevit. in prin. Ias. in .l. cunctos populos. 1. lectu. nu. 10. & 2. lectu. nu. 12. C. de summa trinit. & fide catho. Feli. in .c. cum non liceat. nu. 10. de præscrip. Latè Ioa. Igneus, in sua copiosa disputatione, an Rex Franciæ recognoscat superiorem. Deci. cōsi. 85. & diligenter. nu. 9. Segura in .l. Imperator. nu. 5. ff. ad Trebe. & latè eius additionator in quæsti. 1. in proæmio ordi. glo. magna. in .l. si. tit. 6. lib. 3. Fori. Pa. Rub. in rub. de dona. inter vi. & vxor. 3. euiden. nu. 19. Mōtal. in proæ. ll. Fori, in verbo. don Alonfo. Huius enim rei origo satis colligitur ex chronica Regis Ferdinandi primi, & historia Regum Castellæ, quæ vulgò Valeriana nuncupatur. 4. parte. c. 38.

- 84 ¶ .11. amplia, filium quoque infantem posse legitimari. l. iubemus, in fine. vbi Bar. in finalibus verbis inquit, quod à quodā magno aduocato de Thuscia fuit interrogatus, an filius spurius infans possit legitimari, cum ipsius filij legitimandi consensus in legitimatio- ne requiratur. vt in Authen. quibus modis natu. effi. sui. §. Illud tamen. col. 7. Ipse tamen Bar. ibi affirmat posse legitimari. & in .l. si. in fine. ff. de ijs, qui sunt sui vel alie. iu. & in .l. Imperium. num. 17. ff. de iurisdic. omni. iudi. Romanus consi. 194. in proposita consulta- tione. Ias. in .l. eam quam. num. 8. C. de fideicommissis. Decius consi. 367. viso puncto. vbi hanc conclusionem multis modis intelli- git, & declarat. & Antonius de Rosellis in tractatu de legiti. quæ- stione. 62. & Martinus Lauden. de legitim. numero. 147. cum sequenti-

- sequentibus.Præpo.in.d.§.quod autem.d.c.per venerabilē.nu. 49.
- 85 vbi latissimè examinat,an filius spurius mente captus,vel furiosus, vel inuitus,possit legitimari.
- 86 ¶ 12.amplia, filiū illegitimū posse à Principe legitimari,vt succedat in feudo, Regno, seu Maioricatu, in præiudiciū agnatorū, quibus succedēdi ius poterat cōpetere.glo.singu.in verbo.naturales.in fine.vbi optimè Bal.in.c.1.§. naturales. si de feudo fuerit cōtrouersia inter dominum & agnatos vassalli in vsibus feudorum. Ioa. Andre.in regu.sine culpa.de regu.iu.lib.6.Bal.in.l. eam quā.nu.43. C. de fideicommi.Abb.in.c.tanta.num. 7. qui filij sint legi. Barba.in.l. cū acutissimi. num. 272.C.de fideicommi.Alex. consi.2. visis codicillis.nu.55.vol.1.Deci.cons.279.consultus ab illustri.nu.10.Pau. Pari.cons.1.nu.122.vol.2.Couarru.in.4.de sponsa.2.parte.c.8.§.
- 87 10.num.2.& in.3.lib.resolutio.c.6.contrariam verò consulendo tenuit sententiam Alex.sibi contrarius,consi.94.consideratis. num.5. vol. 1.& Anton.de Rose.de legitima.rub.de legitimationis effectu. nu.24. qua de re latissimè scripsit Andre. Tiraquel.de iure primigeni.quæsti.34.
- 88 ¶ 13. ampliatur, quòd filius spurius legitimatus substitutum excludit à successione.Bal.in.l.cū acutissimi.nu.7.C.fideicommi.Sa li.in.l.generalitèr.§.cū autem.C.de insti. & substi. si bcondi. fac. vbi Iacob.nu.4.allegando Ioa.de Imo.hanc affirmat esse communem opinionem.& Ias.in.l.2.nu.243.C.de iu.emphi. & in.l. Gallus. §.& quid si tantum.nu.139.ff.de lib.& posthu.Alex.cons.2. visis codicillis.nu.41.vol.1.Deci.cons.425.in casu proposito.num.8.& in consi.366.pro declaratione. nu.4.& consi.557. accuratè. in principio.ac latius consi.284.viso puncto.num.9.Casti.in.l.12.Tauri. vbi Pala.Rube.nu.23. Couarru.in.4.de sponsa.2.parte.c.8.§.9. num.8.
- 89 Quo casu substitutus in legitimatione citāndus est,cū de eius præiudicio agatur.Ita consuluit Anchar.cons.427.& Alex.cōsi.67.1.vol. & est cōmunis opinio,secundū Deci.cons.445. in casu proposito. nu.10.& cōsi.85. in fin. & hāc similiter cōmunem opinionē esse affirmat Curs. Iuni. cōsi.83.nu.10.& Couar.vbi supra.in.d.§.9.num.8.

- 90 ¶ 14. amplia, in statuto disponente, quòd stantibus filijs masculis, filia excludantur, habere etiam locum, si filij tantum legitimated existant. Bal. in. d. l. cum acutissimi. nu. 7. & in. l. eā quam. nu. 26. C. co. tit. Ias. in. l. si is qui pro emptore. nu. 240. ff. de usu capi. & in. l. 1. nu. 5. C. de bono. posse. cōtra tabu. Alex. consi. 70. visa legitimatione. nu. 9. vol. 2. & in. d. consi. 2. nu. 33. vol. 1. Deci. consi. 52. viso eleganter. & consi. 366. pro declaratione. nu. 4. Hyppo. singu. 303. incip. filiorum appellatione. in fine. Ratio ea potissima est, nam ob id principaliter huiusmodi statutum fuit conditum, ut seruetur agnatio, nomen, & familia testatoris; quæ per filios legitimos conseruatur, ut cōcludit Alex. consi. 2. visis codicillis. nu. 37. volu. 1. Ex quo facile deducitur, notandos intellectus ad petitionem. 100. Madritij factā, anno. 1534. De cuius intellectu plenius supra. c. 3. disseruimus.
- 92 ¶ 15. amplia, Authenticam. si qua mulier. C. de sacrosan. Eccle. & Authen. de sancti. Epif. §. si qua mulier. col. 9. & c. si qua mulier. 19. quæsti. vitima. habere locū in filijs legitimated, quòd post ingressum monasterij poterit pater testari, & legitimas integras filijs legitimated relinquere, pro ut. d. iura in filijs suis & legitimis disponūt. Ita affirmat Ias. in. d. Authe. si qua mulier. nu. 45. & in. l. si is qui pro emptore. nu. 238. ff. de usufructu capi.
- 93 ¶ 16. amplia, quòd quemadmodum pater inter suos legitimos & naturales testatur eos instituēdo hæredes, cum solennitate duorum tantum testium, iuxta. l. hac consultissima. §. ex imperfecto. C. de testa. l. si. C. fami. hercis. l. 7. tit. 1. par. 6. ita eodem modo cum eadem solennitate inter filios legitimated. Ita Bal. in. c. de causis. de offi. delega. Ias. in. d. l. si is qui pro emptore. nu. 237. & in. d. §. ex imperfecto. in prin. & in. d. Authen. si qua mulier. nu. 46. Fortu. Gar. in. l. Gallus. §. idem credendum. num. 259. ff. de lib. & posthu. Quæ
- 94 omnia de iure nostro regio minimè procedunt, iuxta tenorem. l. 3. Tauri. ubi eadem solennitas in testamento inter liberos, quæ in testamento inter extraneos est adhibēda. Per quam legem regiā similiter non procedit dictū notabile Bal. consi. 396. incip. quod scheda. volu. 4. quod sequitur Alex. consi. 105. super his. nu. 8. volu. 7.
- 95 Hippo.

Hippo.in rub.C.de proba.nu.274. quòd sola scriptura priuata sine testibus ipsius patris inter suos liberos testantis, est valida, absque alia iuris solennitate.

- 96 ¶ 16. amplia, in legitimatione obtenta per patrem non requiri citationem agnatorum vel aliorum, quorum interest. Simili modo si in testamento à testatore dictum fuit, quòd post eius mortem filius spurius legitimetur. Bal. & Iuniores. in. d. l. Gallus. §. & quid sitantum. nu. 14. idè per tex. ibi. in. l. 3. ff. de iu. aure. annu. Bal. in. l. si. quibus res iudicata non nocet. & in. d. l. nam ita Diuus. Ias. in. l. 2. nu. 8. C. de testa. Deci. consi. 207. pulchrum dubium. num. 7. Carol. Ruin. consi. 88. circa legitimationem. nu. 14. vol. 3. & consil. 225. nu. 3. vol. 5. hanc dixit esse communem opinionem Fran. Cursus Iun. consil. 75. vol. 1. Tiraque. in. l. si vnquam. in verbo. suscepit liberos. num. 53. C. de reuocan. dona. Couarru. in. 4. de sponsa. parte. 2. c. 8. §. 9. nume. 8. cū sequè. vbi singularitèr in hoc articulo distinguit, & Ferdi. à Mencha. de successio. crea. lib. 3. §. 26. nu. 104. Ratio est, quia cū Princeps in concedendis priuilegijs suo iure vtatur, & in præiudicium alterius priuilegium poterit concedere, à fortiori ergo eo non citato, cuius interest. l. si quando. C. de inoffi. testam. & d. l. nam ita Diuus. c. nemini iniuriam facit; de regu. iu. lib. 6.
- 98 ¶ 17. amplia, legitimato institutionis titulo legitimam esse relinquendam. glos. communiter recepta. in verbo competere. in Authen. si qua mulier. C. de sacrosanct. Eccle. quam ibi sequitur Salicet. & Ias. nume. 18. idem Ias. in Authen. nouissima. num. 14. C. de inoffi. testa.
- 99 ¶ 18. amplia, legitimationem ritè factam non vitari, nec irritari per natiuitatem filiorum legitimorum & naturalium. Bar. & Bal. in. l. ex facto. nu. 3. ff. de vul. & pupi. substi. Cynus & Sal. in. l. si vnquam. C. de reuocan. dona. vbi Andre. Tiraque. in verbo. donatione largitus. num. 229. hanc fatetur esse magis communem opinionem. Abb. in. d. c. per venerabilem. nu. 30. Deci. consi. 307. viso puncto. num. 13. & consi. 576. pro resolutione. nu. 5. quod de iure Regio arbitror nō procedere iuxta tenorem. l. 12. Tauri.

¶ 19. amplia,

101 ¶ 19. amplia, legitimatum Principis rescripto, ad retractum ex lege regia admitti. Tenuit Matthæ. de Affli. in tract. iuris protomi-
seos. verū item quæro, an consanguineis. Caro. Moline. in consue.
Parisi. tit. 1. §. 8. in glo. 1. licet contrarium videatur tenere Tiraquel.
in lib. 1. de retra. §. 1. glof. 8. nu. 12. aduersus quem, & meritò, tenuit
Couarru. in. 4. parte. 2. c. 8. §. 10. nu. 3.

102 ¶ 20. amplia, legitimationem retrò trahi, tanquam si talis filius
semper fuisset legitimatus. Bar. in. l. 2. nu. 10. ff. de vul. & in. l. Gallus.
§. & quid sit tantū. Anto. de Rose. de legitimatione. tit. de legitima-
tionis effectu. nu. 20. Pro qua conclusione est. l. si. ff. de nata. resti. &
c. 2. de clandest. despon. & l. qui in prouincia. in fine. ff. de ri. nuptia.

103 ¶ 21. amplia, legitimatos non solum ad hæreditatem admitti, sed
etiam ad honores, dignitates, priuilegiaq; paterna: quamuis in legi-
timatione nihil de ijs dictum sit. Noua & singularis est decisio. l. 12.
Tauri. in fine. reiecta prorsus opinione & declaratione circa hunc
articulum. Ioa. ab Otallora in tract. de nobili. 2. parte. 3. partis. prin-
ci. c. 3. nu. 4.

104 ¶ 22. amplia, in ius patronatus similiter legitimatos succedere.
Bal. in. l. eam quam. in fine. C. de fideicommi. & in consi. 323. præmit-
tendum. in prin. vol. 1. Latissimè Rochus de Cur. de iure patronatus.
in verbo. competēs alicui. nu. 8. vbi plures pro vtraque parte ratio-
nes & fundamenta referendo affirmat ita fuisse iudicatum, legiti-
mum esse capacem iuris patronatus, cum succedat in hæreditate,
105 per consequens in iure patronatus; quod transit cum hæreditate. c.
cum Bertoldus. de re iudi. c. ex literis. de iure patro.

106 ¶ 23. amplia, spurium legitimatum post legitimationem nō de-
beri vocari spurium: perinde enim est censendus ac si legitimus cō-
ceptus fuisset. d. l. qui in prouincia. §. si. ibi. perinde ac si legitimi cō-
cepti fuissent. Authen. quibus modis natu. effi. sui. §. adoptionis. & in
§. tribus. vbi Bar. nu. 3. col. 7. idem in. l. 2. nu. 10. ff. de vulgari. Bal. in. l.
Imperialis. nu. 3. C. de nupti. & in. l. liberos. C. de colla. Soci. in rub.
ff. de lib. & posthu. nu. 14. Deci. consi. 207. pulchrum est. nu. 6. Præ-
po. in. d. c. per venerabilem. §. quod autem. nu. 77. Abb. consi. 86. in
quæstione.

- quæstio. quæ vertitur. Anto. de Rose. de legitima. tit. de legitimatio
nis effectu. in prin. Hippo. singu. 273. notissimum. Xuarez in. l. quo-
niam in prioribus. 12. limita. col. 2. C. de inoffi. testa. Tiraque. in. d. l.
si vnquam. nu. 52. hanc tandem fatetur esse communem opinionem
Ias. in. l. si is qui pro emptore. nu. 227. ff. de vsu capi. & Couarru. in. 4.
2. parte. c. 8. §. 8. nu. 3. & hæc opinio tenenda est, quicquid dicat Bal.
107 in. l. generalitèr. C. de insti. & substi. sub condi. fac. Quod spurius
etiam legitimatus est infamis. idem in. c. fin. 2. col. de transla. Epif.
quam refert Hippo. in. d. singu. 273. incip. notissimum, quod spu-
rius legitimatus assimilatur homini medicato à morbo, remanente
108 aliqua cicatrice.
109 ¶ 24. amplia, spurium legitimari per ingressum religionis. Bal. in
l. 1. in lectu. nu. 5. C. de sacrosan. Eccle. sequitur Roma. in Auth. si-
militer. 7. priuilegio. C. ad l. Falci. Feli. in. c. testimonium. num. 31. de
testibus. & in. c. ex tuæ. de simonia. Hippo. singu. 273. notissimum.
& in singu. 501. tritum est, & in rub. ff. de fide. nu. 160. Anto. de Rose.
de legitima. lib. 3. in fine. vbi id limitat, & male, habere locum in fi-
110 lio naturali tantum, & non in spurio, quod falsum esse censeo, nam
per ingressum religionis omnis macula tollitur. c. non liceat. 19.
quæsti. 3. Authen. de Mona. §. humana. col. 1. ex quo iustè ac iuridicè
à me diebus præteritis fuit responsum coram Episcopo Zamoren-
si, volente monachum illegitimum ordinis sancti Dominici ad ordi-
111 nes promouere, quod prædictus monachus nulla dispensatione ad
obtinendos ordines etiã presbyteratus egebat, quia per ingressum
monasterij, vt dictum est, professione sequuta, factus est legitimus.
Quod est notandum ad declarationem. textus in. c. dilectus, de fi-
lijs presby. & in. c. 1. eo. tit. lib. 6.
112 ¶ 25. amplia, Romanum Pontificem posse aliquem legitimare,
etiam quòad bona & munera temporalia obtinenda inter meros lai-
cos, & in terris Imperij opinio fuit Ioannis. glossa. in verbo habeat
potestatem. in. d. c. per venerabilem. quam opinionem sequitur Ho-
sti. in summa. qui filij sint legi. §. qualiter. quæ opinio intelligenda
113 est, quando dispensatio procedit à radice matrimonij, veluti si dispē-

fat Papa inter consanguineos & alios, inter quos est aliquod impedimentum canonicum, super matrimonio contracto, vel contrahendo, per consequens poterit dispensare cum prole suscepta, vel suscipienda, quoad temporalia, & in terris Imperij: vt tenent Abb. & alij communiter in. d. c. per venerabilem. Marti. Laud. de legitima, in prin. Bene. de Barzijs de filijs non legi. na. nu. 44. Couarru. in. 4. 2. parte. c. 8. §. 8. nu. 4. saxe. n. quis de aliqua re incidenter cognoscit, cui non permittitur principaliter cognoscere. l. solemus. §. Iatrunculator. ff. de iudi. l. interdum. §. qui furem. ff. de fur. c. de prudentia. de dona. inter vi. & vxor. c. praterea. de offi. delega. c. ex literis. de iu. patro. c. cum Berthol. de re iudi. Ac ita Roman. Pontifex, principaliter quoad hæreditatem & bona temporalia, in terris Imperij legitimare non poterit. Bar. in. l. cunctos populos. nu. 41. C. de sum. Trini. & si. catho. & in Authen. ex complexu. in fine. C. de incest. nup. & in authen. quibus mo. natu. effi. sui. §. tribus. nu. 10. col. 7. vbi ad id allegat Innocentium. Ioan. Faber. in. §. fina. num. 4. de nup. Alexander consi. 67. consideratis his. num. 19. volum. 1. & consi. 3. in his quæ in themate. in prin. volum. 5. Deci. consi. 52. viso eleganter. num. 2. Guid. Pap. decisio. 482. vtrum legitimatus. Fran. Mar. decisio. 841. incipi. quæritur. circa legatum. in fine par. 1. hanc fatetur esse communem opinionem Phil. Corne. consi. 93. primo aspectu. volu. 2. Tho. Ferra. cau. 1. nu. 6. vnde inquit Guiliel. Bene. in. c. Rainuntius. verbo. vxorem nomine Adelasiam. nu. 198. de testa. ita in practica fuisse iudicatum, & quod Doctores tenentes contrariam opinionem sunt Doctores de placebo dominos quia à tramine veritatis decedunt, placendo Principibus. Et quod hodie qui Principibus vult placere ambulet inter laudem & Placentiam, & non circa Veronam, vt inquit Aeneas Syluius, qui postea Papa Pius fuit nuncupatus, in quadam epistola, quam scripsit ad Ducem Ferrariensem. Ratio dictæ conclusionis est, quia Romanus Pontifex, exercitium iurisdictionis temporalis in terris Imperij non habet. c. nouit. de iudi. c. causamque. in. 2. qui filij sint legi. c. cum ad verum. 96. distinct. Clemen. Pastoralis. in fine. de senten. re iudi.

re iudi. l. fin. titu. 7. part. 4. l. 3. & 4. tit. 1. lib. 3. ordi. l. 7. tit. 3. co. 1.
 117 lib. ordi. l. fin. titu. 6. lib. 3. Fori. quemadmodum Imperator in spi-
 ritualibus etiam inter suos subditos non poterit dispensare, vide-
 licet quoad ordines & beneficia ecclesiastica obtinenda. glos. 1. in c.
 1. 10. distinct. Bald. in procem. C. num. 9. & in l. cunctos populos. in
 princ. C. de sum. trinita. & fide catho. & in l. 1. nu. 4. C. de iu. aureo.
 anu. Bart. in l. qui in provincia. §. 1. ff. de ri. nup. & in dict. Authe.
 ex complexu. in fine. & in dict. §. tribus. num. 10. vbi ad id allegat
 glo. in c. 1. §. 6. distinct. Alexan. in dic. consi. 67. num. 19. volu. 1. Gui
 118 lier. Bene. in dict. verbo. vxorem nomine Adelaſiam. est. l. singu. 4.
 tit. 15. part. 4. l. fin. tit. 6. lib. 3. fori. Nam diuifum Imperium cum lo
 ue Cæſar habet. c. lator. c. cauſamque in. 2. qui filij ſunt legit. c. ſoli-
 119 te. de maio. & obedi. c. ſi duobus. §. ſin. de appella. Clemen. prima.
 §. porro. de re iudi. Clemen. paſtoralis. §. cum etſi illa. de re iudi.
 Formas verò legitimatiōum & qualiter in legitimatiōibus peti-
 tio & inſtrumentum ſit conficiendū refert. tex. quem ibi notat Bar.
 num. 3. in Authen. qui. mo. na. effi. ſui. §. Si quis igitur. colu. 7. Bal.
 in l. eam quam. num. 32. C. de fideicommi. Anton. de Roſe. de legi.
 lib. 3. num. 3. Caſti. in l. 12. Tauri. colu. 3. in prin. eſt. l. ſingularis. 9.
 tit. 18. part. 3. etſi aliquis aliquod legitimatiōis inſtrumentum in
 iudicio producit, per conſequēs cenſetur fateri, illegitimum fuiſ-
 120 ſe natum. Bal. per tex. ibi. in l. 2. in prin. de iu. aure. anu. quem Pau.
 & Alexan. in l. decem. ff. de verbo. oblig. vbi Iaſ. num. 18. ſequun-
 tur. Sed Roma. in l. 1. in prin. ff. de noui ope. nuntia affirmat di-
 ctum Bal. eſſe falſum. Mihi verò opinio Bal. magis, quàm Roma.
 placet. Id vnum pro complemento materiæ omittendum non eſt,
 quod ex eiſdem cauſis, quibus filius poteſt exhæredari, & ex eiſ-
 dem legitimatus in priſtinam ſpuritatem poterit reuocari. Bal. in c.
 121 1. §. ſi. in fine. ſi de feu. fue. cōtro. inter domi. & agna. in vi. feu. ſequi
 tur Romanus ſingu. 222. incip. vltimò quæritur. Franciſ. Cremen.
 ſingu. 19. incip. tu ſcis. Geral. de Petra ſancta ſing. 1. Benedi. de
 Barzijs de filiis non legit. num. 57. in fine. Iaſ. in l. ex hoc iure. num.
 54. ff. de iuſtit. & iure. & in l. naturalis. in prin. ff. de præſcrip. ver.
 Andre. Tiraque. in l. ſi vnquam. in verbo. donatiōe largitus. num.

234. C. de reuocan. dona. Caro. Moline. de confue. Parificen. titu. a. §. 4. nu. 3. Pala. Rub. in. c. per vestras. §. 4. nu. 7. fol. 87. de dona. inter vi. & vxor. In quo loco subdit, quòd postquam legitimatio fuerit reuocata, non poterit amplius concedi, nec filius iterum legitimari. allegat ad id Bal. in. l. 2. C. de liber. & eorum. lib. idem tenet Iaf. in locis modò allegatis, & prædictam conclusionem de reuocatione legitimationis affirmat esse communem. Couarru. in. 4. de spòsa. 2. parte. c. 8. §. 2. nu. 14. vbi eam intelligit in legitimatio-
 122 ne legitimationis per re-scriptum Principis, quæ ob ingratitudinem posset reuocari quòd bona paterna, & non quòd alia, & quòd alitè sit in legitimatio-
 ne per subsequens matrimonium. Idem tenuit Bene. de Barzijs in. d. tracta. de filijs non legi. na. nu. 57. vbi ad id allegat Bal. in. d. c. 1. §. fi. superius relatum.

Summarium.

- 1 *Iuris prudentia in cauendo, & non decipiendo versatur.*
- 2 *Illegitimi sæpenumero meritis ac virtutibus sunt præditi.*
- 3 *Incapax propter socium capacem, efficitur capax.*
- 4 *Hæreditas societati acquiritur.*
- 5 *Optima cautela instituendi spurios. de l. in tempus. ff. de hære. insti.*
- 6 *Paria sunt aliquid fieri tempore permissso vel prohibito, dummodo eius effectus in tempus permissum conferatur.*
- 7 *Plures notandæ instituendi spurios formæ & cautelæ.*

Cap. vigesimumquartum.

- 1 Vamuis iuris prudentia in cauendo, & non decipiendo versetur. l. si quis tabulas. l. si. ff. de dolo. lex enim deceptis, & non decipientibus prouidet. l. 1. C. si aduersus delic. l. 2. & 3. si minor se maio. dixit. multoties
 2 tamen filij illegitimi adeò meritis ac virtutibus sunt præditi, vt hæreditatem paternam & alia munera habere mereantur. Ideo vltra prædictos modos, superius traditos, videlicet ratione alimentorum & legitimatio-
 nis, alij plures modi, ac variæ formæ, atq; cau-
 tela à

3 telæ à iuris profefforibus in varijs locis ad instituēdos spurios referuntur, quarum vna præcipua est. de tex. in. l. si is qui duos. in fin. ff. de libe. lega. Vbi in societate socius incapax, propter socium capacem percipit commodum hæreditatis & legati. ex qua lege Bart. post antiquos ibi scripsit formam & cautelam, vt posset pater filio suo spurio bona sua relinquere, quòd spurius contrahat societate cum aliquo amico vel affine, & postea socium amicum vel affinem hæredem instituat, quo casu bonorum ac hæreditatis semis, id est, dimidia pars ad filium spurium pertinebit, & alia hæreditatis dimidia ad socium, quia hæreditas societati acquiritur. Ideo vtriusque communis est. l. 3. §. cum specialiter. l. cum duobus. §. idem Pomponius. l. si societatem. ff. pro socio. & in. §. manet autem societas. insti. eo. tit. l. 9. & 10. tit. 10. par. 5. quam. l. si is qui duos ad prædictam cautelam allegat. Bar. in. l. si. nu. 6. ff. de ijs quibus vt indig. Bal. in. l. 1. nu. 16. C. pro soci. Alex. in. l. 3. §. incertam. ff. de acqui. posse. idem & Ias. in. l. 2. in fine. C. de hære. insti. Anania, & Feli. in cap. 2. in prin. de Iude. idem Feli. in. c. 1. num. 6. de præscrip. Roman. confi. 43. ad primum quæsitum, nu. 7. Anto. Corfe. in singu. incip. spurij. Gabri. Palleo. de filiis nothis. c. 45. Hippo. singu. 180. & singu. 500. incip. tritū. Præpo. in. c. cum haberet. nu. 3. de eo qui du. in ma. glo. in verbo. En adulterio. in. l. 10. tit. 5. lib. 3. Fori. Pala. Rub. in repe. rub. de dona. inter vi. & vxor. §. 65. nu. 11.

5 ¶ Alia præterea sumitur cautela instituendo filios spurios de. l. in tempus. ff. de hære. insti: vbi inquit dicta. l. in tempus capacitatis quis hæres institui potest, licet tempore institutionis incapax existat. ex qua lege communiter Doctores notant, patrem posse filium suum spurium instituere, ea lege & conditione, si legitimabitur, & quòd talis institutio est valida, & facta legitimatione post mortem patris, legitimatus ad bona paterna est admittendus, legitimis filiis & naturalibus etiam existentibus. prædictam. l. ad hanc cautelam refert glos. magna; & glos. penultima. in. l. 1. ff. de regu. cato. Bal. in. l. 1. nu. 17. C. de insti. & substi. sub condi. fac. idem & vterque Immo. in. l. Gallus. §. instituens. vbi Ias. nume. 5. hanc affirmat

esse communem opinionem. ff. de lib. & posthu. idem Ias. in l. idem
 Iulianus. §. si. nume. 16. ff. de lega. pri. & in l. diuortio. nume. 8. ff. de
 verbo. obliga. & Galiaula. in d. l. Gallus. §. & quid si tantum. num.
 4. idem Ias. consi. 117. num. 15. volu. 2. Feli. in c. in presentia. numero
 25. in fine. de proba. Cæpola cau. 38. nunc videamus. in fine. Couar-
 ru. in. 4. de sponsali. par. 2. c. 8. §. 5. num. 12. quia actus cesseturi vali-
 dus iuxta teiapus, in quod confertur. l. si is qui hæres. ff. de vulga. l.
 si sponsus. §. si vxor. vbi Bar. nota. 2. ff. de dona. inter vir. & vxor. l.
 si res æstimata. ff. de iu. doti. l. si sponsæ. vbi Bal. C. de dona. ante
 6 nup. c. de vxore. vbi Abb. num. 4. de sepulturis. Ideo cum in tem-
 pus capacitatis institutio facta sit, meritò valida est censenda. Paria
 enim sunt, quod aliquid fiat tempore permisso, vel fiat tempore
 prohibito, dummodo eius effectus conferatur in tempus permis-
 sum per iura modò relata, & l. si quis instituatur hæres. ff. de hære.
 insti. vbi. l. inquit hisce verbis, si quis instituatur hæres in diem cer-
 tum vel incertum, is bonorum possessione agnoscere potest, & tan-
 quam hæres distrahere hæreditatem. Vbi Bal. per tex. ibi affirmat,
 quod spurius institutus sub conditione prædicta, pendente adhuc
 conditione, poterit petere bonorum possessionem secundum tabu-
 las; & est mittendus in possessionem, & hæreditaria bona admini-
 strare, & omnia agere poterit, quæ quilibet alius hæres institu-
 tus sub conditione. Idē Bal. Alex. & Areti. in d. §. instituēs. & Palat.
 Rub. in rub. de dona. inter vi. & vxor. §. 29. num. 3. & 4. quod est no-
 7 tandum aliam cautelam instituendi spurius. scripsit Bal. in l. 2. per
 tex. ibi. C. de hære. insti. & aliam. in l. 3. §. 1. ff. de lib. & posth. & tres
 cautelas refert idem Bal. in consi. 146. incip. titulus Principis. num.
 6. & 7. volu. 1. & consi. 131. volu. 3. quatuor cautelas refert Bart.
 in l. si. num. 6. ff. de ijs qui vt indig. Roma. cōsi. 43. ad primum quæ-
 situm. in fine. Alexander in l. et si pepercerit. num. 3. & 4. ff. de libe-
 ris & posthumis, & consi. 202. perspectis verbis. volumi. 6. Quin-
 que alias cautelas refert glos. singu. in verbo. En adulterio. & in
 verbo. En pariēta. & 12. cautelas in hoc congeffit Cæpola cau. 38.
 incip. nunc videamus. & Tho. Ferra. cau. 41. incip. Doctores conan-
 tur. &

tur.& Galden.in arte testandi.titu.1.cau.14.fol.23. Gabriel Palæot.
de filijs nothis. c. 45. de quarū veritate videndus est Ioā. de Plate.
in.1.1. de delato.lib.10.Albe.in.1.humanitatis.C. de natu. lib. Corfe.
in singu.incip.Spurij.Rolan.in floribus vltimarū voluntatum.rub.
19.fol.21.Mar.Ant.in.5.hæres.inst.de hære.insti.Syluefter in ver-
bo filij.quæsti.4.Caro.Rui.conf.139.nu.9.vol.5.Ioan.Neui.in syl
ua nuptiali.6.in conue.fol.meo lib.18.Segu.in.1.cohæredi.5.cum
filia.nu.122.cum sequen.ff.de vulga.Pau.Pari.conf.11.nu.10.vol.1.
2.Pala.Rubeus in.d.rub.5.29.nu.4.& 5.65.nu.11.Couarru.in.4.de
sponsa.parte.2.c.8.5.5.num.11.Xuarez in.1.1.tit.6.numero.22.lib.
3.Fori.Grego.Lopez in.1.19.titu.3.parte.6.& Glossator ordi.in.1.
22.tit.3.lib.1.ordi.

Summarium.

- 1 **R**opter benemerita filij spurij aliquid ei vltra alimenta à pa-
tre relinqui possit.
- 2 **M**erita non præsumuntur,nisi probentur.
- 3 **D**onatio seu venditio inter personas à iure prohibitas,est nimis suspecta.
- 4 **M**erita sint equalia rei donatæ.
- 5 **D**e obligati onibus remuneratorijs remissiue.

Cap.vigesimumquintum:

- 1 **I**uxta prædictam materiam minimè omittendum est,
quòd propter merita filij, vltra alimenta pater ali-
quid filio spurio in vita, aut in morte possit largiri.
Ita inquit Bal.in conf. 406. col. 2. vol.1. Caro. Rui.
conf.124.vol.1.in prin. Gabriel Palæo. de filijs nothis. c. 45. nu.12.
sequitur Tiraquel in. 1. si vnquam. verbo. donatione largitus.
nume.21.C.de reuocand.donati.allegando Ioan. Andre. in Spe. de
successio.abintestato.5.1.Id sanè intelligendum est, si de bene me-
ritis ac beneficijs filij constat. neque in hoc standum est assertioni

- 2 patris dicentis, benemerita præcise, vel aliquid à filio recepisse. nam merita debent probari, neque presumuntur, etiam si dicantur. glos. Singul. in verbo. postulas. in. l. si donatione. C. de colla. quam
 3 ibi. Doctores sequuntur. Donatio enim facta inter personas à iure prohibitas, est nimis suspecta, & presumitur in fraudem facta, nisi de veritate constet. l. qui testamentum. ff. de proba. l. si forte. vbi Bartholus. ff. de castren. pecu. & prædicta glos. in. d. l. si donatione procedit, etiam si pater exprimat speciem & qualitatem meritorum cum iuramento, requiritur quod probentur merita,
 4 & sint æquivalentia & æqualia rei donatæ. text. singul. in cap. relatatum. in. 2. de testa. ibi. iuxta seruitij merita. Baldus. in. l. iubemus. in. 2. numero. 4. C. de sacrosanct. Ecclesi. & in. l. illud. vbi Salicet. C. eod. titu. Marthæus de Afflict. decisio. 102. incip. legatum. Quod
 5 optimè conducit ad obligationes remuneratorias, seu antidorales, & earum effectus, de quibus in. l. sed et si lege. §. consuluit. ff. de peti. hære. & in. l. Attilius Regulus. ff. de dona. 18. effectus scripsit. Ias. in. l. ex hoc iure. nu. 53. cū sequē. ff. de iusti. & iure. glo. & Doct. in. c. cū in officijs. de testa. optimè Palacios Rubc. in rub. de dona. inter vi. & vxo. §. 50.

Summarium.

- 1 **D**e successione spuriorum quod ad bona materna.
 2 Filij spurij etiam ex damnato coitu matribus etiam illustribus olim succedebant.
 3 Spurij respectu matris inuicem sunt cognati.
 4 Reges, Marchiones, & Comites, dicuntur illustres.
 5 Consiliarij Principis dicuntur etiam illustres,
 6 Reprehenditur consuetudo, quæ in Hispania versatur.
 7 Illustres per alios sententias proferunt.
 8 Consiliarius Principis, pars corporis eius esse censetur.
 9 Qui Silentarij vocentur.

- 10 *Doctores dicuntur illustres.*
- 11 *Quando Doctor efficiatur Dux & Comes.*
- 12 *Maiores castitas in mulieribus illustribus, quàm in alijs requiritur.*
- 13 *Omne animi vitium tantò conspectius in se crimen habet, quantò qui peccat maior habetur.*
- 14 *Verus sensus ad.l. si qua illustris.*
- 15 *Iura noua secundum iura antiqua sunt intelligenda.*
- 16 *Iura iuribus concordanda sunt.*
- 17 *Legum correctio inducenda non est.*
- 18 *Spirij de iure Authenticorum qualiter matribus succedant.*
- 19 *Filij ex damnato coitu geniti, omni prorsus legis beneficio carent.*
- 20 *Lex noua Tauri ius commune corrigit.*
- 21 *Illegitimi de iure Regio, cum legitimis matribus non succedunt.*
- 22 *Illegitimi ex damnato coitu, de iure etiam Regio, non succedunt.*
- 23 *Non erit heres filius ancille cum filio liberæ.*
- 24 *Illegitimi consanguineis maternis nõ succedunt, legitima prole existere.*
- 25 *Per medium inhabile impeditur acquisitio extremorum, & nu. 49.*
- 26 *Illegitimi an sibi inuicem succedant.*
- 27 *Matthæi de Afflictis opinio reprehenditur.*
- 28 *L. si qua illustris. per. l. 9. Tauri corrigitur.*
- 29 *Filius adulterinus, neque ex testamento, neque ab intestato, matri suc-*
- 30 *Pœna adulterij, respectu vxoris, est pœna mortis. (cedit.*
- 31 *Verus sensus ad nonnulla iura Regia.*
- 32 *De iure communi adultera non patiebatur pœnam mortis.*
- 33 *Natus ex adulterio & incestu, simul de iure etiam communi, matri est insuccessibilis.*
- 34 *Intellectus ad. l. i. tit. 15. lib. 8. ordina.*
- 35 *Tellius Fernandez meritò reprehenditur.*
- 36 *De iure Regio, filij ex damnato & punibili coitu, quintæ partis bonorū patris sunt capaces.*
- 37 *Filius incestuosus matri non succedit.*
- 38 *Filius ex proprio seruo genitus est insuccessibilis.*
- 39 *Relictum pro alimentis, pleno iure, ad filium pertinet.*

- 40 Filij illegitimi, dummodo ex damnato & punibili coitu non sint, ex testamento & abintestato matri succedunt.
- 41 Filij illegitimi habent aduersus testamentum querelam.
- 42 Præteritio matris pro exheredatione habetur.
- 43 Nepotibus & pronepotibus competit etiam prædictum remedium.
- 44 Liberorum appellatione nepotes comprehenduntur.
- 45 Filiabus etiam spurij eadem competunt remedia.
- 46 Spurij ad successionem cognatorum abintestato vocantur,
- 47 Exclusa radice, quicquid ex ea oritur, videtur esse exclusum.
- 48 Quando successio in capite non habet principium, ulterius progredi non potest.
- 49 Per medium inhabile extrema non coniunguntur.
- 50 In legibus correctorijs ex idemptitate rationis, non fit extensio.
- 51 Interpretatio intellectiva & virtualis nunquam censetur esse exclusa.
- 52 An spurius substitutum excludat.
- 53 Inspecta lege naturali, nullum est inter legitimos & spurios discrimen.
- 54 Testator in casu dubio videtur velle id, quod iura disponunt.
- 55 Testator præsumitur disponere, secundum id quod ius disponit.
- 56 Spurij respectu matris dicuntur de eius genere & cognatione. & nume. 68.
- 57 Soboles illegitima testatori, eiusq; generi est ignominiosa.
- 58 Maior castitas requiritur in foeminis, quam in masculis.
- 59 Natiuitate posthumi spurij rumpitur testamentum maternum.
- 60 Præteritio materna pro exheredatione habetur.
- 61 Omnia bona materna, deducto quinto filiorum spuriorum, sunt legitima.
- 62 Spurij bona materna in fraudem alienata reuocare possunt.
- 63 Spurij à matre sunt instituendi.
- 64 Spurij legitima materna sine grauamine ac conditione debetur.

Spurij

- 65 *Spurijs legitima debetur, nullo etiam ab eis facto inventario.*
- 66 *Mater inter spurios cum solennitate duorum tantum testium restatur.*
- 67 *Spurius ad ius retractus admittitur.*
- 68 *Spurius matris respectu est de eius genere, cognatione, & familia.*
- 69 *Ius retractus sequitur per omnia ius successionis.*
- 70 *Spurius in successione materna ascendentes, & cognatos excludit.*
- 71 *Naturales tantum matribus etiam illustribus succedunt.*
- 72 *Verus sensus ad.d.l. si qua illustris.*
- 73 *Antonius Gomez ius maxima cum ratione reprehenditur.*
- 74 *Spurius in successione materna marito & fisco preferitur.*
- 75 *Spurius ex coniugato & soluta matri succedit.*
- 76 *Spurius ut matri non succedat, requiritur ut ea ex eo concubitu poenā mortis mereatur.*
- 77 *Spurius in ius accusandi parentum mortem succedit.*
- 78 *Affectio circa filios etiam naturales versatur.*
- 79 *Spurios uterinos inuicem inter se ab intestato succedere.*
- 80 *Fratres ex testamento non sunt legitimi heredes.*
- 81 *Matres ad tutelam suorum filiorum admitti.*
- 82 *Is admittitur ad tutelam, qui ad successionem.*
- 83 *An naturales in iudicio sine mandato admittantur.*

Cap.vigesimum sextum.

Actenus de successione spuriorum quoad bona paterna, eorumque alimentis & legitimatione plenissime traditum est; reliquum est ut de successione materna tam ex testamento, quam ab intestato iura digestorum, codicis, authenticorum, & regni videamus.

De iure

- De iure verò digellorum filij ſpurij ex quocunque etiam damnato
 2 & punibili coitu nati, ex teſtamento & abinteſtato, ſimul cum filijs legitimis & naturalibus, matribus ſuis etiam illuſtribus ſuccedebant. l. hac parte. l. ſi ſpurius. l. moſteſtinus. ff. vnde cogn. l. 1. §. ſed & vulgò quæſiti. ff. ad ſena. conſult. Tertu. l. ſi ſuſpecta. ff. de inoffi. teſta. §. nouiſſimè. vbi optima glos. inſti. ad Orſi. §. vulgò quæſitos. inſti. de ſucce. cognato. ac ita prædicta iura intelligit glo. in verbo, cū legitimis. in. l. ſi qua illuſtris. C. ad Orſi. glo. in. dict. l. ſi ſuſpecta. Et clariùs glos. in. d. §. nouiſſimè. Soci. conſi. 148. memini iam. vol.
- 3 1. Optime Caſti. in. l. 9. Tauri, in fine. rationem ſcripſit dicta. l. hac parte. ibi. quia ſunt inuicem ſibi cognati. De iure verò codicis, ſpurios matribus ſuis illuſtribus iuſtis liberis exiſtentibus, neque ex teſtamento, neque abinteſtato ſuccedere indubitatuſt. l. ſi qua illuſtris. C. ad Orſi. l. fin. tit. 14. par. 4. l. 11. tit. 13. par. 6. perſonæ illuſtres dicuntur Reges, Marchiones, Comites, aliæq; perſonæ in magna dignitate cōſtitutæ: quas refert tex. in Auth. vt ab illuſtribus, & qui ſuper eā dig. ſunt. col. 5. l. quicunque. C. de procu. l. vnica. C. de præpo. labo. lib. 12. l. ſi. tit. 14. par. 4. & conſiliarij Principis dicuntur illuſtres. l. quifquis. vbi Ange. C. ad. l. iuli. maieſ. Iaſ. in. l. 1. num. 10. ff. de offi. eius cui manda. eſt iu. & in. l. quidam cū filium. num. 36. ff. de verbo. obliga. Alexan. conſi. 94. conſideratis his. num. 2. volu.
- 6 1. ex quo deducere poſſumus, non eſſe iuridicam conſuetudinem, quæ in tota Hiſpania verſatur; quod conſiliarij & auditores Regij per ſeipſos, & per alios ſententias proferant, cū ad id de iure, vt-
- 7 pote illuſtres non teneantur. l. 2. C. de ſenten. ex breui. reci. c. ſi. de ſenten. & re iudic. lib. 6. l. 4. titu. 22. part. 3. niſi prædicta iura in Conſiliarijs ſupremi Senatus tantū intelligantur, qui Regij Con-
- 8 ſiliarij partes corporis Principis eſſe cenſentur, vt inquit. d. l. quifquis, & alio nomine in iure Silentarij vocantur, eò quòd
- 9 Principis ſecreta ſeruare ſunt obnoxij, vt in rubro & nigro. C. de Silentarijs, & Decurio. eorum. lib. 12. l. 1. iuriſperitos. ff. de excuſa. tuto. glos. in verbo. deponere. in. l. verū. §. ex facto. ff. de mino.

- 10 Doctores fimiliter dicuntur illuftres in rub. proœmij . ff. veteris.
vbi Bart.nu.12.idem in proœmio.C.nu.10. Et quâdo doct̃or tem-
- 11 pore viginti annorum publicè in ſcholis legiſſet,tũc efficitur Dux
& Comes.l.vnica. vbi.gloſ.& Bart.C.de profe. qui in vr.Conſtan.
lib.12.idem Bar.in.l.ex eo tempore.nu.4.ff.de teſta.mili. Ioan.Fa-
ber & Ange.in proœ.inſtitu.Iaſ.in.l.1.nu.11.ff.de offi.eius, cui m̃a.
eſt iu.Abb.in rub.proœ.decreta.nu.6.& in.c.clerici. nu.3. de iudi.
& in.c.propoſuiſti.nu.15.de proba.& in.c.capellanus.in prin.de fe-
rijs.Andre.Sicu.in.c.fi.col.fi. de offi. delega. Paris de Puteo, de re
militari.lib.6.in prin.nu.37.Feli.in rub.de magiſ.Alex.conf.32.vi-
fa conceſſione.nu.5.vo.5.Pala.Rub.in rub.de dona.inter vi.& vxo.
§.37.nu.18.de qua re eſt de iure Regio.l.fingu.8.tit.fi.par.2. & l.1.
tit.1.lib.4. ordi.ca potiffima ratione ſpurius matri illuſtri non ſuc-
cedit,ſecundũ Albe.& Sali.in. d.l.fi qua illuſtris. quia in mulie-
ribus illuſtribus ac nobilibus maior caſtitas,quã in alijs requiri-
tur,ob id maius delictum in eis iudicatur.l.presbyteri.C.de Epif.
12 & cle.c.cũ quidam,de iu.iuran.c.fi.44.diſ.vnde inquit Iuvena-
lis,Satyra octaua.

Omne animi vitium,tantò conſpectius in ſe

Crimen habet,quantò maior qui peccat habetur.

- Quos verſus refert glo.in.c.2. §.lanè.de tranſla.Epiſ.in verbo.tan-
quam maiores. Vnde inquit lex. omne delictum. §.1.ff. de re mili.
Quantò gradus altior eſt, tantò lapſus grauior eſt. l. aut facta. §.
perſona. ff. de pœnis. c.cũ non ab homine. de ſenten. excõmu.l.2.
tit.28.in qua re regulam & 9.fallen. ſcripſit Feli.in. c. paſtoralis. in
prin.de offi.delega. Si verò mater non ſit illuſtris, ſpurij ex teſta-
mento & abinteltato cum legitimis matribus ſuis ſuccedũt, quod
14 ſatis colligitur ex.d.l.fi qua illuſtris à contrario ſenſu.tenent Albe.
Ange.& Pau.in.d.l.fi ſuſpecta. §. de inofficioſo. ff. de inoffi. teſta.
Cynus in Authen.itaque. verſi. quarto caſu. C. commu.de ſucce.
Iaſ.in addi.ad Chriſto.in prin.inſti.ad Orfi.Anto.in.d.c.tanta.col.
2.glo.fi.in.l.10.tit.5.lib.3.Fori.Sed quia adhuc non erat certum,ſed
potiùs dubium iura Codicis corrigere ius digeſtorum, & an filij
nati ex

- nati ex adulterio vel incestu, vnà cum filiis legitimis matribus suis non illustribus succedant, cùm appellatione spuriorū veniant omnes ex adulterio, incestu, nefario coitu nati. l. 3. C. solu. matri. d. c. tanta. vbi optimè Anto. nota. 3. c. ad abolendam. de filiis presby. §. si aduersus. insti. de nup. Ange. in. d. §. de inoffi. Cardi. in. c. liberi. 32. quæsti. 4. & quòd. d. l. si qua illustris, esset intelligēda secundum iura digestorum. vt in. d. l. hac parte. & d. l. si spurius. Iura enim noua ita intelligenda sunt, vt per ea ius antiquum non corrigatur. l. præcipimus. §. si. C. de appella. l. sancimus. C. de testa. l. non est nouum. & l. sed & posteriores. ff. de legi. Ias. in Authen. quas actiones. C. de sacrosan. Eccle. & in rub. ff. de re iudi. nu. 11. in. l. de quibus.
- 16 nu. 21. ff. de legi. Iura enim iuribus concordanda sunt. l. vnica. C. de inoffi. doti. c. cùm expediat. de electi. lib. 6. c. periculosè, de pœni. dis. 1. c. cùm dilectus. vbi glo. de consue. c. ad nostrā vbi optima glo. de iure iu. legum enim correctio, de facili inducenda non est. l. si quando. C. de inoffi. testa. Authen. quibus mo. nat. effi. sui. §. tribus. col. 7. Authen. de hære. ab intest. veni. vbi glo. in verbo. vacantibus. col. 9. glo. 1. in. l. sciendum. ff. qui satis cog. glo. magna. in. l. si. ff. fini. Regum. glo. singu. in. c. cupientes. §. quòd si per viginti. de elec. lib. 6. optimè Bar. in extraua. ad reprimendum. in verbo. non obstantibus, quomo. in cri. le. maies. proce. Abb. in. c. 1. nu. 14. de referip. Ias. in. l. filium quem habentem. in. fine. C. fami. hercis. Ob id meritò ad remouendam hanc dubitationem, & varias Doctorum opiniones, ius nouum. Authen. & partitarum disposuit filios spurios, ex damnato & punibili coitu, vtpote incestuosos, adulterinos, & nefarios, neque ex testamento, neque ab intestato, matribus etiam non illustribus, prole legitima non existente, succedere. Authen. quibus mo. natu. effi. sui. §. si. col. 7. glo. si. in. d. l. si qua illustris. quæ lex ita intelligenda est, secundum verum sensum. glos. in. d. §. de. inofficio. glo. in Authen. ex complexu. C. de incest. nup. glos. in. d. §. nouissimè. glos. in verbo. Ni en parienta. in. l. 10. tit. 5. lib. Fori. notat expressè Bar. in. l. si. nu. 4. ff. de ijs qui notan. infa. Dynus de succed. ab intesta. num. 13. Bal. in. l. eam quam. num. 25. C. de. fidei commi.

commi. Ange. in. d. §. fi. in. d. Authen. quibus mo. natu. effi. sui. Abb. in. d. c. tanta. num. 13. & in. d. c. cum haberet. in fine. Bapt. Caccialu. in. d. l. si qua illustis. nu. 75. Ioan. Cora. in. l. hæres. instituta. nu. 5. C. de impu. & alijs subf. hanc dixit esse communem opinionem Socy. consi. 188. memini iam. volu. 1. Alex. cõfi. 174. super eo. in fine. vol. 5. Gabri. de filijs no. c. 43. nu. 2. Couarru. in. 4. de sponfa. 2. parte. cap. 8. §. 5. nu. 15. ratio est quam scripsit Ange. in. d. §. nouissimè. in prin.

- 19 Quia ij filij sunt à iure nimis odiosi, & omni prorsus legis beneficio carent, vt inquit tex. in Authe. licet. C. de nat. lib. ibi. omni prorsus beneficio excluduntur, & in Authen. ex complexu. C. de incest. nup. & in Authen. quibus mo. natu. effi. sui. §. fi. l. 9. tit. 13. par. 6. sed
20 nouissima. l. 9. Tauri. quamplurima corrigit in hac materia, quæ de iure communi erant statuta. quæ. l. 9. Tauri, vt radicitus intelligatur, summatim ex ea regulam generalem deduco, & vnâ fallentiam cum declaratione ad eâ. Regula igitur est illegitimos cuiuscunque qualitatibus sint, fratribus legitimis existentibus, matribus suis non succedere ex testamento, neque abintestato. Fallentia dictæ regulæ est, quod prædicti filij illegitimi, si matribus non sunt filij legitimi, ex testamento, & abintestato, matribus succedunt. Declaratio & limitatio ad prædictam fallentiam erit, quod quando filius illegitimus est ex damnato & punibili coitu, ex parte matris taliter, quod mater pœnam mortis mereatur, etiam si legitima proles non subsistat, matri neque ex testamento, neque abintestato succedit. ex qua. l. 9.

- 22 ¶ Primò inferitur, ius cõmune & partitarũ corrigi, quo cautum erat spurios matribus suis ex testamẽto, & abintestato, simul cū filiis legitimis & naturalibus succedere, dũmodo ex dãnato & punibili coitu nõ essent geniti. vt in. d. Auth. si qua illustis. vbi glo. & Doct. & in. d. l. si suspecta. §. de inoff. & in. d. §. nouissimè. & in. l. 11. tit. 13. par. 6. quæ omnia per prædictã legẽ. 9. Tauri, maxima cū ratione sunt correctæ. iuxta illud Gene. c. 21. non sit hæres filius
23 ancillæ cum filio liberæ. habetur in. c. dicat aliquis. 22. quæsti. 4. c. non omnis mulier. 32. quæsti. 2. refert Bar. in. l. testamenti factio. in fine.

fine. ff. de testa. & habetur in lib. Iudicum. c. ii. quòd filij legitimi Galaad dixerūt fratri suo spurio Iepthe, hæres in domo patris nostri esse non potes, quia de adultera matre natus es.

- 24 ¶ 2. infertur, quòd de iure communi definitum erat, spurios à successione cognatorum ex linea materna simul cum filijs legitimis & naturalibus non admitti. I. hac parte. ff. vnde cognat. l. si spurius. ff. eo. tit. l. fina. tit. 13. par. 6. notat Albe. in. l. si qua illustris. C. ad Orfi. Ange. in. d. §. nouissimè. quòd aliter est de iure Regio. per. d. l. 9. Tauri. Quæ licet de consanguineis nihil disponat, tamen cùm à successione materna, legitima prole existente, spurius excludatur, per consequens à successione cognatorum. Desiccata enim radice, id est, successione materna non poterit fructus in ramis nasci. l. si. C. de nat. liber. l. 2. C. de liber. & eo. lib. & propter medium inhabile impeditur acquisitio extremorum. l. si. ff. de flumi. l. qui sella. §. fina. ff. de serui. rusti. prædi. Quòd adeò verum esse censeo, quòd si spurij essent ex damnato & punibili coitu, neque sibi
- 26 inuicem ab intestato, neque consanguineis maternis succedunt. Vt optimè concludit Albe. in. d. Authenti. si qua illustris, & clariùs. Ioan Bapt. Caccial. libi. nu. 66. & nu. 79. & Gabri. Palæ. de si. no. c. 43. in prin. Contrariū verò tenuit Matthæ. de Afflic. decisio. 96. incip. fuit in sacro Cōsilio. vbi inquit, quòd secundum suam sententiam & opinionem fuit in Regia Curia iudicatum, & meo iudicio malè.
- 28 ¶ 3. infertur per. d. l. 9. Tauri. legē si qua illustris. ff. ad Orfi. corrigi. quæ discrimen in successione materna illustri, vel non illustri assignabat.
- 29 ¶ 4. infertur, filium ex muliere adultera genitum ex testamento & ab intestato matri suæ non succedere, legitima etiam sobole deficiente, cùm de iure nostro nouissimo Regio pœna adulterij ex
- 30 parte vxoris sit pœna mortis. l. i. tit. 7. lib. 4. Fori. l. 2. in fine. tit. 15. lib. 8. ordi. l. 80. 1. & 2. in. ll. Tauri. Neque obstat, quòd prædictæ leges liberam marito occidendi vxorem adulteram facultatem relinquunt, quia maritus non sua, sed publica auctoritate id agit. & sat est,

est, quòad dict. l. 9. Tauri coitus ex parte mulieris sit punibilis pœ-
 31 na mortis, vt cōcludit Medina in li. de resti. c. de duodecim causis.
 quæf. 3. cau. 4. Et post longā disputationē pro vtraq; parte cōclu-
 dit Tellius Fer. in l. 9. Tauri. nu. 14. in fine tenens, filium adulteræ
 hodie esse insuccesibilem; quia mater eius incurrit pœnam mortis,
 quamuis glo. singu. in l. 11. tit. 13. par. 6. affirmet hunc articulum esse
 pulchrum, & tandem cogitandum relinquat. De iure verò commu-
 ni, & partitarum pœna mortis in adulteram non erat statuta, vt in
 Authen. Sed hodie C. de adul. in l. 15. tit. 18. par. 7. De qua re abundē
 32 scripsit Tiraque. de. ll. connubialibus. l. 13. nu. 19. cum sequen.

¶ Quinto, infertur ex d. l. 9. Tauri natum ex adulterio, & incestu
 33 simul, etiam de iure communi esse insuccesibilem; quia mater de
 iure communi, propter criminum commixtionem pœnam mortis
 incurrit, l. si adulterium cum incestu. Vbi glo. & Bar. ff. de adulte-
 rijs. glo. in l. Claudius. ff. de ijs qui. vt indig.

¶ Sexto, infertur, filium natum ex simplici fornicatione per fa-
 34 mulum cum filia consanguinea virgine, quā herus domi habebat,
 matri non succedere, iuxta tenorem l. 1. tit. 15. lib. 8. ordi. quā l. opti-
 mē declarat Pala. Rub. in repe. c. per vestras. parte. 2. §. 8. in fine. Tel-
 35 lius Fernan. in l. 9. Tauri. nu. 8. vbi hanc conclusionem tanet; & mea
 quidem sententia arbitror non esse veram, ob id quòd pœna mor-
 tis in d. l. 1. ordi. statuta non est aduersus ancillam, vel consangu-
 neā, & sic nō ex parte matris, sed aduersus famulum. Et in l. 9. Tau-
 ri, quòd ad hoc quòd filius matri non sit succesibilis, requiritur
 quòd mater mereatur pœnam mortis.

36 ¶ Septimo infertur, ex d. l. 9. Tauri, ex illis verbis. ibi. illegitimi
 cuiuscunq; qualitatis sint, quòd filijs ex damnato, & punibili coi-
 tu natis, quintam bonorum partem legitimis etiam filijs existenti-
 bus in vita dare, vel in morte pater relinquere poterit, quod aliter
 de iure communi erat statutum, authen. ex complexu. C. de incest.
 nup. Authen. licet. C. de natu. lib. ibi, omni prorsus beneficio exclu-
 duntur, & in d. Authen. qui. mo. natu. effi. sui. §. si. glo. in d. l. 1. si qua
 illustis. Bar. in l. si. nu. 4. ff. de ijs, qui notan. in fa. Alex. confi. 174. su-

per eo in fine. volum. 5.

- 37 ¶ 8. infertur, filiū incestuosum matri nō succedere. l. n. tit. 13. par. 6. l. 3. titu. 18. par. 7. & alia iura, quę refert Tellius Fernan. in dict. l. 9. Tauri. num. 6.
- 38 ¶ 9. infertur, filiū natū ex muliere, quę proprio seruo se iniūxit matri, neque ex testamento, neq; ab intestato succedere. l. vnica. C. de mulier. quę se pro. ser. iniū. Alb. in. d. l. si qua illustis in fine. glo. in verb. ex damnato coitu. in. l. 11. titu. 13. 6. part. Tellius Fernan. in d. l. 9. Tauri. num. 4.
- 39 ¶ 10. infertur, ex. d. l. 9. Tauri ex illis verbis, y dela tal parte pue dan disponer en su vida, o al tiempo de su muerte, quod legatum alimentorum filio spurio relictum pleno iure quoad proprietatem & vsum fructum pertinet. Quod aliter videtur, de iure communi fuisse statutū. l. cum hi. §. si vni pluribū. ff. de transa. l. dominus in fine. ff. de vusu fructu. Bald. in. l. eam quam. num. 41. C. de fideicommissis. & in Authen. cui relictum. in fine. C. de indic. vidui. tollē. Bar. in. l. donationes. §. species. ff. de dona. quod latius à me in materia alimentorum superius traditum est.
- 40 ¶ Ex prædicta igitur lege. 9. Tauri, regula generalis deducitur, quod filij illegitimi cuiusunque qualitatis sint, dūmodo non sint geniti ex dānato & punibili coitu, propter quem matres mereātur poenā mortis, legitima prole non existente, ex testamēto & ab intestato matribus suis legitimi sunt hæredes.
- 41 ¶ 1. dicta regula ampliatur, quod vsq; adeò id verū esse cēseo, qđ si huiusmodi filij illegitimi à matre iniuste sint exheredati, quęrela inofficiosi testamenti impugnare testamentū maternum possint. l. si suspecta. §. de inofficioso. ff. de inoffi. testa. glo. in verbo. naturalis. §. 1. in. l. de cod. titu. glo. iuncto textu. in. l. 1. C. vade vir & vxor. Alber. & Salicet. in dict. l. si qua illustis. Idem & meritò dicendum est, si à matre fuissent præteriti, cum præteritio matris
- 42 pro exheredatione habeatur. l. non putauit. l. illud. §. ad testamentum. ff. de bono. posse. cōtra tabu. l. filiam præteritam. C. de inoffi. testa. §. fin. in. l. de exhered. libe.

- 43 ¶ 2.ampliatur prædicta regula,nō solū in filijs spurij, sed etiā in nepotibus & pronepotibus locum habere, qui sanē nepotes ex testamento & abintestato legitimi matribus sunt heredes.l.modestinus.l.hac parte.ff.vnde cognā.ibi mater talium liberorū.appellatione enim liberorum, nepotes, ac pronepotes ceterosq; descēdentes comprehendi certum est.l.liberorū appellatione.ff. de verbo.signifi.l.filiū habeo.ff.ad Macedo.l. Lucius.in.2.ff. de hæred. insti.declarat Bar.in.l.Gallus.§. instituens.ff. de libe. & posthum. Ang.in.d.§.nouissimē.Deci.conf.372.visis & diligenter.l.3.tit.13.par.6.l.9.tit.3.lib.3.Fori.l.1.&7.tit.6.eod.lib.3.Fori.l.40.Tauri.
- 44 ¶ 3.amplia dictā regulam in filiabus spurij etiam locum habere.l.12.tabularum.C.de legi.hære.l.maximū vitiū.C. de lib. præte. vel exhære.Authen.in successione.C. de suis & legi.hære.Auth. defuncto.C.ad Tertu.Authē.de hære.abintest. veni.§.nullam.colat.9.l.3.titu.13.part.6.
- 45 ¶ 4.ampliatur prædicta conclusio,quòd etiam spurij ad successionem cognatorum ac coniunctorum per lineam maternā abintestato vocantur.l.si spurius.l.moderstinus.l.hac parte.ff.vnde cognā.l.sitit.13.par.6.Albe.in.d.l.siqua illustis in prin.& Ang.in.d.§.nouissime.neq; ijs obstat omnia superius à me scripta in illatione secunda ad.l.9. Tauri. quia.l.9. Tauri,& omnia à me superius relata intelligenda sunt de prole illegitima ex damnato & punibili coitu genita, quæ quidem cum à successione materna excludatur iuxta dict.l.9. Tauri, per consequens à successione cognatorum. Exclusa enim radice quicquid ex ea oritur, videtur esse exclusum.l. Si viua matre.C. de bon. mater. Bald. & Salice. in dict.l. maximum vitium.num.3. nam quando successio in suo capite principium nō assumit, vltius progredi non poterit. l. 2. C. de liber. & eo. lib.1.quæcunque gerimus. ff. de actio. & obli. ac propter medium inhabile impeditur acquisitio extremorum. l. fina. ff. de sumi. l. qui sella. §. fina. ff. de serui. rustic. prædi. neque prædictis obstat si quispiam dixerit,quod dict.l.9. Tauri est iuris communis correctoria, vt superius visum est, &

- in ll. correctorijs, ex identitate etiam rationis nō sit licita extensio.
 50 Authen. quas actiones. C. de sacrosanc. eccle. Bal. in l. præcipimus.
 §. fin. C. de appella. Iaf. in l. de quibus. nu. 21. ff. de legibus. & in rub.
 de re iudi. nu. 11. quia hæc interpretatio non est extensiva, sed intel-
 lectiva, & virtualis, quæ nunquam à l. etiam correctoria censetur
 51 esse exclusa. glo. in verbo, Italia, in c. 1. de tempo. ordi. lib. 6. glo. in
 verbo, mente, in c. postquam. de elec. eo. lib. Bal. in l. post fratres. C.
 de legi. hære. Deci. confi. 372. visis, & diligenter. nu. 7. Hippo. confi.
 61. post redditum. nu. 6. vol. 1.
- ¶ Quinto, ampliatur, quòd filij spurij, dummodo ex damnato, &
 52 punibili coitu non sint geniti, substitutum matri datum excludūt.
 Videlicet si mulier fuerit grauata, si sine liberis moriatur alicui re-
 stituat hæreditatem filij illegitimi istius mulieris substitutum ex-
 cludunt, ac conditionem extinguunt. tex. secundum vnum intel-
 lectum. glo. magnæ. ibi, in l. hæredibus. §. Titius. ff. ad Treb. Bar. in l.
 ex facto. §. si quis rogatus, in primo. nu. 4. ff. eo. tit. Ludo. à Sar. de
 natu. lib. par. 2. tit. de appella. natu. nu. 8. Gabri. Palæ. de filijs nothis,
 c. 27. nu. 9. vbi ad id allegat tex. in l. penul. C. ad Orti. & quod l. ge-
 neraliter. §. cum autem. C. de insti. & substi. sub condi. fac. intelliga-
 tur in masculino instituto, & non in fœmina. Pro qua opinione est d.
 l. si spurius. & l. hac parte. ff. vnde cognæ. & d. l. 9. Tauri, quod ex te-
 stamento & ab intestato, legitima prole non existente, spurij matri-
 bus legitimi sunt hæredes, & quia inspecta lege naturali nō est dif-
 ferentia inter spurios & legitimos. l. hos accusare. §. omnibus. ff. de
 53 accusa. ibi, natura omnibus filijs communis est. l. tutelæ. ff. de cap.
 dimi. Bal. in l. cum acutissimi. nu. 8. C. de fideicommi. & in l. quisquis.
 nu. 6. C. ad l. Iuli. maies. & in l. executionem. nu. 32. C. de execu. rei
 iudi. & in l. humanitatis. nu. 44. C. de impu. & alijs substi. & ita vide-
 tur quòd verba illa testatoris, si sine liberis instituta moriatur, natu-
 raliter esse intelligenda. l. fideicommissum. ff. de condi. & demon-
 54 stra. l. ex ea parte. §. in insulam. ff. de verbo. obliga. & quia testator
 in casu dubio id videtur velle quod iura disponunt. l. cum quidam.
 §. quemadmodum. ff. de verbor. signifi. Bald. in l. precibus. num.

44. C. de Impu. & in l. quidam elegio. nu. 3. in fine. C. de Iu. delibe.
 55 Vnde merito inquit Bal. in l. 2. C. de condi. infer. quod in dubio
 testator præsumitur disponere secundum, quod ius disponit. Pau.
 Castren. in Authen. de functo. C. ad Tertul. Deci. consil. 153. in effe-
 ctu quæritur. nu. 4. præsertim quod spurius & naturalis respectu
 56 matris dicitur de genere, & cognitione sua. l. sæpe. vbi glos. in ver-
 bo. gentiliu. ff. de verbo. signifi. glos. in l. 1. ff. de proba. tradit opti-
 me Alex. in d. §. si quis rogatus. nu. 36. & 52. Contrariam vero sentē-
 tiam, quod spurius, aut naturalis filiæ institutæ non excludat sub-
 stitutum, tenuit Bart. sibi contrarius, in d. l. hæredibus. §. 1. in prin-
 cip. & Ange. & Ioan. de Imo. in d. §. Si quis rogatus. vbi Alex. nu. 6.
 inquit, quod cum hac opinione transeūt cōmuniter omnes scri-
 bentes. & Iacobi, & alij in d. l. generaliter. §. cum autem. num. 3. &
 Abb. in cap. in præsentia. nu. 21. de proba. vbi. Deci. num. 41. hanc fa-
 tetur esse communem opinionē. Ratio communis est, quia nō est
 credendū, patrē sensisse de liberis ex reprobata fornicatione cōce-
 ptis, cum sit soboles ignominiosa famæ ipsius testatoris, & sui ge-
 57 neris ac totius cognationis. d. l. Si qua illustis. l. singularis vnica.
 vbi Bald. C. de Sena. Consul. Claudij. quod mulier incontinens est
 dedecus totius cognationis & familiæ, & maior castitas, & hone-
 58 stas requiritur in fœmina, quàm in masculo. l. Palam. §. fin. ff. de ri-
 nup. quam ad hoc allegat Paul. Castren. in d. ex facto. §. 1. in fine. ff.
 ad Trebe. Alex. in dict. §. Si quis rogatus. num. 6. Ias. in l. in arenā.
 num. 10. C. de inoffic. testa. Deci. in l. fœminæ. num. 63. ff. de regul.
 iur. Marc. Anton. in l. hac consultissima. §. ex imperfecto. num. 47.
 C. de testa. Ioan. Neui. in Sylua nup. fol. 120. in lib. paruo. est. l. 2. in
 fine. titu. 15. lib. 8. Ordina. Sed prima opinio in muliere extranea
 instituta, cui datus fuit substitutus, si sine filiis decesserit poterit
 substinere secundum Bart. Alexand. & alios in dict. §. Si quis roga-
 tus. num. 7.
- 59 ¶ 6. amplia, quod si spurius à matre fuerit præteritus, si fuerit po-
 sthumus eius natiuitate quærela rumpitur testamentum mater-
 num. l. Si mater. C. de inoffic. testa. l. posthumus. ff. eod. titu. præte-

- 60 ritio enim matris pro exheredatione habetur. l. filiam præteritam. C. de inoffi. testa. l. illud. §. ad testamenta. ff. de bono. poss. contra tab. §. mater. insti. de exhered. lib.
- 61 ¶ 7. amplia, quod cum spurij legitima prole deficiente ex testamento & abintestato legitimi matribus hæredes existant, omnia bona materna, abintestato & ex testamento, deducto quinto, horum filiorum esse legitimam. l. 9. titu. 5. lib. 3. Fori. l. 4. titu. 12. lib. 3. Fori. l. 28. Tauri. glos. in l. 17. titu. 1. part. 6. Segura in l. cohæredi. §. cum filia. num. 33. & 239. ff. de vulg. & pupi. substi. & in l. vnum ex familia. §. Si fundum. num. 88. ff. de lega. secun.
- 62 ¶ 8. ampliatur, spurios bona alienata à matre in eorum fraudem usque ad suas legitimas posse reuocare. Bart. in l. non usque. ff. Si quis à pa. sue manu. & in l. hæreditarium. ff. de bo. autho. Iudi. pos. si. Ias. in l. qui se patri. num. 26. C. unde lib. & in Authen. nouissima nu. 40. C. de inoffic. testa. & in l. ait prætor. §. Sed etsi quis. ff. de iurciuran. & in §. Si quis in fraudem, in prin. insti. de actio. & in l. filium quem habentem. num. 9. C. fami. Hærcif. Barba. in l. cum acutissimi. num. 47. C. de fideicommi. Ioann. Nicola. in l. generaliter. num. 226. C. de secun. nup. Xuarez. in l. Quoniam in prioribus. amplia. 16. num. 9. C. de inoffic. testa. Alexand. consi. 47. volum. 1. Decius. consi. 231. viso casu. num. 7. l. 4. in fine. titu. 15. par. 6. l. 7. titu. de las donaciones. lib. 3. Fori.
- 63 ¶ 9. ampliatur, filios spurios honorabili institutionis titulo à matre esse instituendos instar legitimorum, legitima prole deficiente, vt sæpe dictum est. Authen. Vt cum de appella. cognō. §. illud quoque capitulum. colla. 8. Authen. nouissima. C. de inoffic. testa. l. 5. titu. 8. part. 6. Bart. in l. Papinianus. §. Si cōditioni. ff. de inoffic. testa. Vterque Imo. & Ias. in l. inter cætera. ff. de lib. & posthu. Deci. consi. 228. in casu proposito. latè Xua. in l. quoniam in prioribus in §. limitata. C. de inoffic. testa.
- 64 ¶ 10. amplia, spurij, legitimas deberi, eisq; relinquendas esse sine grauamine & conditione iuxta legem, quoniam in prioribus.

C. de

C.de inoffic.testa.l.ii.tit.4.par. 6. legitima enim per prædicta iura non patitur onus, neque in quantitate, neque in tempore, neque in loco, neque in modo, vt latè scripsit Mencha. de successi. crea. lib.i. nu. 180. cum sequent.

- 65 ¶ Vndecimo, ampliatur, spurios legitimam matris non amittere, nullo etiam ab eis inuentario facto. l. fin. §. fin. autem. Vbi glo. in verbo. sacramento. Vbi Alexand. num. 8. C. de iu. de libe. gloss. in verbo. intra annum. in Authentic. hoc amplius. C. de fideicommissis. hanc affirmat esse communem opinionem Bald. in. l. filium quem habentem. numer. 37. C. fami. hærcis. Guid. Papæ decisio. 53. Alexand. consilio. 67. visus & ponderatis. volumi. 4. & consilio. 139. eleganter volumi. 1. Segu. in. l. 3. §. fina. numer. 112. ff. de libe. & posthu.
- 66 ¶ Duodecimo amplia, matrem inter suos filios illegitimos cum solennitate tantum duorum testium posse testari. l. hac consultissima. §. ex imperfecto. Vbi expressè Bal. num. 7. C. de testa. Idem in d. l. si qua illustis. nu. 8. allegando Speculatorem. & in. l. si. C. fami. hercis. Alexan. & Corne. in. d. §. ex imperfecto. & latius ibi. Mar. Anto. nu. 78. vbi in fine nititur tenere contra communem. Tiraque. in. l. si vnquam. verbo. suscepit liberos. nu. 51. C. de reuocan. dona. Hippo. in rub. C. de proba. num. 274. quod de iure nouissimo regio nõ procedere indubitatum est, per. l. 3. Tauri.
- 67 ¶ Decimotertio ampliatur, spurios admitti ad ius retractus, in re à matre, vel à cognatis maternis vendita. Ioan. de Imo. in. d. §. si quis rogatus. in primo. glo. magna. in verbo. cambiar. in. l. 13. titu. 10. lib. 3. Fori. Pala. Rub. in. l. 9. Tauri. nu. 12. Vbi Casti. in verbo. herederos. Ratio est de qua supra, quod respectu matris, ac lineæ maternæ, dicuntur de genere & cognatione sua, vt in. d. l. Si spurius. Et quia ius retractus sequitur per omnia ius successionis, vt latissimè scripsit Tiraquel. de vtroq; retractu. §. 26. in prin. & cum hi ad successionem maternam admittantur, per consequens ad ius retractus.

- 70 ¶ 14. amplia, spurios ex testamento & abintestato matribus suis succedere, ascendentibus etiam & agnatis maternis existentibus, l. 1. §. Sed & vulgò quæ sit. & l. 2. in princ. ff. ad Sena. consul. Orfi. l. hac parte. l. mo destinus. ff. vnde cognat. l. 11. titu. 13. part. 6. & d. l. 9. Tauri, ibi. aunque tenga padre, o madre.
- 71 ¶ 15. ampliatur, naturales tantum, matribus etiam illustribus ex testamento & abintestato succedere. Bart. in l. fin. num. 4. ff. de ijs qui. vt indig. Ange. in dict. §. nouissimè, quod apertè probat. l. 11. in fine. titu. 13. par. 6. Neque prædictis aduersatur, dict. l. Siqua illustribus, quæ secundum Alberi. & alios ibi. In filio spurio, & non in naturali tantum est intelligenda. & quâdo matri legitima proles existit, vt ibi. considerat Caccialu. num. 69. & 73. & Corra. in l. hæres instituta. num. 5. C. de impube. Gabrie. Palæo. de filiis nothis, cap. 41. num. 3. Sed Gome. in l. 9. Tauri. num. 10. tenuit, quod filius spurius, etiam filijs legitimis deficientibus, matri illustri nō succedat.
- 72 & fundatur in ratione dict. l. Siqua illustris. ibi. nominari spurios satis iniuriosum, satisque acerbum esse iudicamus. quæ ratio militat, siue legitimi existant, siue non. Sed ex dict. l. Siqua illustris, quæ disponit conditionaliter, ibi. iustis liberis existentibus aliquid, &c. Contrarium videtur, ac ita in hoc reprehenditur Anton. Gomez, per Tellium Ferdi. ibid. in princ. & prædicta. l. 9. est expresse contra opinionem Anto. Gomez. ibid. De qualquier calidad que sean, & ibi. En caso que no tenga hijos. Ideo meritò in hoc Anto. Gome. reprehenditur.
- 74 ¶ 16. ampliatur, naturales admitti ad successio[n]em maternam, tam ex testamento, quàm abintestato marito & fisco exclusis. l. 1. C. Vnde vir, & vxor. latè Matthæ. de Afflict. decisio. 96. quod aliter videtur in successio[n]e paterna. Authen. licet. C. de natu. lib. l. 1. tit. 13. part. 6.
- 75 ¶ 17. amplia, spurios ex viro coniugato, & muliere soluta genitos ex testamēto & abintestato matri succedere. Albe. & Salice. in dict. l. Siqua illustris. Idem Salice. in l. 1. C. de adulte. Angel. in dict. §. nouissimè. Ioan. de Plate. in princ. instit. ad Orfi. allegando ad id. dict. l.

di& l. r. C. de adul. Socin. consi. 148. memini iam post princip. volum. 1. Deci. consi. 306. in casu proposito, in princ. Palac. Rub. in l. 9. Tauri. num. 27. quam conclusionem de iure regio indubitatum esse arbitror per prædictam. l. 9. Tauri, quæ expressè statuit, quòd
 76 ad hoc quod spurius matri non seccedat requiritur, quod ipsa mater poenam mortis mereatur ex tali concubitu, quæ poena in mulierem solutam non est statuta per iura notissima. Contrarium verò consulendo tenuit Alexand. consi. 60. visa legitimatione, num. 32. volum. 2.

77 ¶ 18. amplia, spurios in ius accusandi mortem suorum parentum, succedere. l. hos accusare. §. omnibus. Vbi. Bart. ff. de accusa. idem in l. 2. ff. eod. titu. Bald. in l. 1. num. 33. C. qui accusa. non pos. Ioan. de Imo. in dict. §. Siquis rogatus. vbi Alexand. num. 39. idem Alexand. consi. 60. visa legitimatione. num. 12. volum. 2. Gabri. Palæotus, de filiis nothis, cap. 33. num. 3. ratio est, de qua supra; quia cognati & coniuncti respectu matris dicuntur. Et quia. l. affectio-
 78 nem cōsiderat, quæ affectio etiam circa naturales versatur, vt possint parentum suorum necem vindicare; vt inquit Bar. in dict. l. 2. ff. de accusa. & de validitate concordie, & pacis à filio spurio factæ super morte patris cum occisoribus. Latè scripsit Ioannes de Imola, in consi. 71. in casu præmisso, & Alexand. in dict. §. Siquis rogatus.

79 ¶ 19. ampliatur, spurios vterinos inuicem inter se abintestato succedere. l. Si spurius. l. hac parte. ff. vnde cognat. §. vulgò quæsitos. Vbi glos. instit. de success. cognat. l. fin. titu. 13. part. 6. Bart. in dict. l. fin. de his quibus, vt indig. Dinus de success. abintesta. num. 22. Cynus in Authent. itaque. Versi. tertio casu. C. communia de success. Angel. in dict. Authent. quibus mo. natu. effi. sui. §. fin. Plattea in princip. instit. ad Orf. Caccialu. in dict. l. Siqua illustis. nu. 66. Alexan. consi. 174. Super eo. volum. 5. Qui ferè omnes concludunt id non habere locum in spurijs, ex damnato & punibili coitu genitis. De qua re pro vtraque parte opiniones, & plures rationes refert Matthæ. de Afflict. in decisio. 96. incip. fuit in fa-

- cro consilio, & in hac ampliacione dictum fuit ab intestato succedere, quia ex testamento fratres non sunt legitimi hæredes, cum exheredati cum causa, vel sine ea, & extranei institui possint. l. extraneum. C. de hære. insti. l. fratres vel sorores. C. de inoffi. testa. l. 12. titu. 7. part. 6. l. 2. & 3. tit. 8. part. 6.
- 81 ¶ 20. amplia, matres admitti ad tutelam filiorum spuriorum. l. fin. C. quando mu. offi. tute. fun. pos. Albe. in dict. l. Si qua illustis. in fine. Casti. in dict. l. 9. Tauri. Nam is admittitur ad tutelam legitimam, qui admittitur ad successionem. l. 1. §. tutela legitima. ff. de legi. tuto. §. vnico. de legi. patro. tute. insti. Alexan. confi. 4. ponderatis verbis. num. 14. volum. 4. & an naturales in iudicio sine mandato audiantur. Inno. Hosti. & alij, in c. nonnulli. de rescrip. Alex. in d. §. Siquis rogatus. num. 42. Ias. in l. exigendi. C. de procu. videtur concludere quod pro parte matris admittantur.

Summarium.

- 1 **LI V S** clerici an successionis maternæ sit capax, & num. 2.
- 3 **Verus** & germanus sensus ad l. 9. Tauri.
- 4 Verba aliquem operari debent effectum.
- 5 Exceptionem de regula esse oportet.
- 6 Filius clerici in sacris ex testamento, & ab intestato matri solutæ succedit.
- 7 Intellectus ad l. 11. titu. 13. pa. 6.
- 8 Inclusio vnius est exclusio alterius, & contrā.
- 9 Matrimonium spirituale inter clericum & ecclesiam contrahitur.
- 10 Nasci de adulterio non est culpa illius qui nascitur, sed illius qui generat.
- 11 An dispositum in sensu directo sit oppositum in sensu contrario.

- 12 *Leges antiquæ per leges nouas corriguntur.*
- 13 *Maior honestas in clericis, quàm in alijs requiritur.*
- 14 *Clericus in omnibus sui corporis membris à planta pedis, vsque ad verticem capitis honestatem ostendat.*
- 15 *Mundamini qui fertis vasa domini.*
- 16 *Si sacerdos qui est vnctus peccauerit, faciet delinquere populum.*
- 17 *Clericorum filij sunt serui Ecclesiæ.*
- 18 *Verus sensus ad cap. cum multa. 15. quæst. 5.*
- 19 *Motus proprius aduersus clericos filios habentes.*
- 20 *Opinio Bart. in l. in concubinato. nu. 5. ff. de concu.*
- 21 *Opinio contraria aduersus Bart. & sequaces.*
- 22 *Bart. opinio meritò reprobatur.*
- 23 *Clericus in minoribus etiam beneficiatus matrimonium contrahere potest.*

Cap. vigesimumseptimum.

- 1 Obis se offert iuxta prædictam materiam examinanda quæstio, de qua non est parua inter Iuris professores controuersia, an filius clerici testatæ seu intestatæ matris successionis sit capax. Qua in re partem negatiuam affirmat Abb. Vtriusque successionis esse incapacem, in cap. per venerabilem, nu. 32. qui filij sint legi. Idè & Cardi. & Præpo. in cap. cum haberet, in fine, de eo qui du. in mat. quam pol. per adul. Idem Abb. in cap. innotuit. num. 19. de Elect. Ioann. de Plate. in prin. insti. ad Orfi. Xua. in. l. 1. num. 29. titu. 3. lib. 3. Fori. Syluest. in summa. in verbo. filij. quæsti. 7. de. qua re est. l. expressa in. l. 9. Tauri. in fine, in eo quod prædicta lex disponit, dicens. Volumus quod seruetur illud, quod dispositu est in. l. facta, à Rege Ioanne primo, circa successionē filiorum
- 2
- 3

rum clericorum. Mens ergo & intentio illius legis. 9. Tauri, est extendere & ampliare. l. 22. titu. 3. lib. 1. Ordin. & l. fin. titu. 3. lib. 5. ordi. quod quemadmodum in his legibus filius clerici non succedit patri, ita eodem modo matri non succedat, licet filius clerici, quoad matrem non dicatur de damnato & punibili coitu genitus, & hunc intellectum ad. d. l. 9. Tauri tenuere, ibi. Palaci. Rub. Casti. Gome. & melius Telli. Fernand. num. 34. & Xua. in. l. 1. in fine. titu. 6. lib. 3. Fori. Qui sanè intellectus optima iuuatur ratione. nam dict. l. 9. Tauri, cum velit spuriorum successionem, quoad matrem declarare, & in eius serie de successionem materna semper loquatur. Verisimile nō est, quòd in fine. l. prædicta. 9. Tauri, redeat ad successionem paternam. quibusdam tamen ille intellectus ad dict. l. 9. Tauri, non placet, sed quod tantum. l. Tauri leges ordinamēti approbet, nihil noui addendo. Mihi vero semper placuit primus sensus & intellectus. nam frustra verba prædicta in præfata

4 l. 9. Tauri essent adiecta, & de nihilo penitus seruirent, quod satis absurdum esse arbitror. l. Si quando. ff. de lega. pri. l. 4. ff. de usu. l. quod labeo. ff. de carbo. edic. cap. si Papa, de priui. lib. 6. & verba prædicta. d. l. 9. Tauri, pro declaratione & exceptione in ea ponuntur, quam exceptionem de regula esse oportet, alioquin esset inepta, ut inquit glos. in rub. de regu. iur. lib. 6. Bart. in. l. in his, in fine. ff. de legi. Abb. in cap. 1. num. 8. de ferijs dicens, non esse congruam exceptionem & fallentiam, si quispiam dixerit, omnes libri sunt mei, excepta domo, aut omnis homo currit, nisi asinus. Itaque cum regula & conclusio posita in dict. l. expresse loquatur in successione materna, non est exceptio intelligenda de successione paterna. Id etiam constat ex dict. l. 9. Tauri, quod meo iudicio

6 est nimis notandum, quòd filius genitus ex clerico in sacris, & ex muliere etiam soluta, neque ex testamento, neque ab intestato matri solutæ succedat. Quod probatur ex illis verbis prædictæ. l. 9. Tauri. ibi etiā si coitus clericorū quoad matrē nō dicatur dānatus & punibilis, volēs expresse disponere. d. l. 9. quod etiā si mater non sit coniugata, vel consanguinea, sed tantum soluta,

disposit-

dispositum in d.l.9.in filiis ex damnato, & punibili coitu genitis, censeatur etiam dispositum in filiis clericorum habitis ex mulieribus etiam solutis.

- 7 ¶ Non me latet contrariam tenuisse sententiã glo.in verbo, adulterio, in l.10.tit.5.lib.3.Fori.Pro qua videtur l.11.tit.13.parti.6.quæ lex solum excludit filium spurium à successione materna, quando mater erat coniugata, vel religiosa, vel consanguinea. Quod aliter videtur disponere, quando mater erat soluta. Et l.11.tit.3.lib.5.ordi. ibi, No hereden los bienes de los clerigos sus padres. Et l. 22. tit.3. lib.1.ord. ibi, De sus padres clerigos. Vbi successio paterna est prohibita: ergo materna non censetur esse interdicta, sed potius videtur esse permissa. l. cum Prætor. ff. de iudi. l. ex eo quod. ff. de testi. l. 1. quæsitum. §. idem respondit. ff. de fun. instrum. lega. quod iuuatur ex textu in l.1. C. de adulte. quam allegat Albe. & Sali. in l. si qua illustis. C. ad Orfi. quod filius natus ex coniugato, & soluta matri solutæ ex testamento, & ab intestato succedit. Sequitur Ioa. de Plate. in prin. insti. ad Orfi. & Ange. in. §. nouissimè. insti. eo. tit. Deci. cõf. 306. in casu pposito. & Pal. Ru. in d.l.9. Tauri. nu. 27. Sed filius clerici respectu eius patris meritò dici potest natus ex coniugato, cum clericus contrahat matrimonium cum ecclesia. c. per venerabilem. qui filij sint legi. c. inter canonicos, de ele. Ergo à successione matris solutæ non esset repellendus. Præsertim, quòd hæc est materia odiosa, & pœnalis, vt filius excludatur à successione, & ob id restringenda. l. cum quidã. ff. de lib. & posthu. l. cum ij. ff. de transa. c. odia restringi. de regu. iu. lib. 6. Et nasci ex patre presbytero, non est culpa illius qui nacitur, sed illius qui generat, vt hisce verbis inquit. c. nasci. 56. distin. Ideo filio non imputandum, argu. tex. in l. quibus diebus. ff. de cõdi. & demonf. l. Titia cum testamento. §. si ea conditione. ff. de lega. secun. Sed hæc omnia fundamenta, & rationes tanquam fragiles, & generales rejciendæ sunt. Et dicte leges ordinamenti, & partitæ minimè obstant duplici ratione, quia à contrario sensu inducuntur quod arguendi genus omnino cessat,
- 11 quando aliter expresse in sensu directo dispositum est in iure. l. 2.

- C. de condi. infer. l. conuenticulam. C. de Epif. & cleri. glo. in. c. vni-
 co. de ætate & qualitate. lib. 6. cū alijs relatis per Ias. in l. i. §. huius
 rei. nu. 47. ff. de offi. eius cui mandata est iuris. vt expresse patet per
 d. l. 9. Tauri, vt superius à me dictum est. Et quia leges prædictæ
 12 sunt antiquiores, & per d. l. 9. Tauri corriguntur. I. non est nouum.
 ff. de legi. l. vnica, in prin. C. de cadu. tollen. c. i. de cōsti. lib. 6. Quod
 maxima cum ratione in odium clericorum statutum est, in quibus
 13 maior honestas, quàm in alijs requiritur: vt inquit Leo Papa in. c.
 omnium sacerdotum, 32. distinc. hisce verbis, omniū sacerdotū tam
 excellens est electio, vt hæc, quæ in alijs vacant à culpa, in illis ta-
 men habeantur illicita. Et Specu. in rub. de vita & honest. cleri. quæ
 14 refert Albe. Trotius de perfecto clerico. c. 70. requisito. 12. quod
 in omnibus sui corporis membris à vertice capitis, vsque ad plan-
 15 tam pedis sacerdotes debent honestatem ostendere. Vnde Esaias
 c. 52. Mundamini qui fertis vasa Domini. Habetur in c. necesse est.
 16 i. quæst. 1. & in Leuitico habetur. c. 4. Si sacerdos qui est vinctus,
 peccauerit, faciet delinquere populum. c. magnæ. de voto. Et Pau-
 lus ad Timotheum. i. cap. 3. Sic ministrent, vt nullū crimen habeat.
 Et adeo clericorum filij odiosi, & exosi à iure sunt, quod statim cū
 17 nascuntur efficiuntur serui & mancipia ecclesiæ. c. cū multæ. 15.
 quæst. vltima. glo. i. in c. eos qui. 32. distinc. Roma. in singu. 520. in-
 cip. dic quod filij. allegando prædictum textum inquit, filios sacer-
 dotis esse seruos illius ecclesiæ, cuius pater est sacerdos. Et Ioan.
 Faber in. §. seruitus. nu. 6. de iu. perso. insti. affirmat quod hodie
 multi essent serui ecclesiæ, si canon ille seruaretur. Sed prædictum
 textum optimè declarat Abb. in. c. 2. nu. 5. de cohabi. cleri. & mulie.
 18 dicens, quod communiter intelligitur. d. c. cū multæ, quando fœ-
 mina scienter de facto contraxit matrimonium cum clerico in sa-
 cris, quo casu eius filij in seruitutem ecclesiæ rediguntur; ac hodie
 19 merito in eorum odium à sanctissimo Domino Pio Quinto sum-
 mo Pontifice, Motus proprius est promulgatus, quod clerici filios
 habentes ad maiorem gradum & dignitatem non transeant, sed in
 statu, gradu, & dignitate, in qua sunt, permaneant.

20 ¶ Hoc in loco minimè omittenda eft doctrina Bar.in.1. in concubinato.num.5. ff.de concubi. tenentis quòd clericus in minoribus tantũ ordinibus conftitutus, fi beneficium ecclefiafticum habuerit, eius filius neque ei, neque eius matri eft fuccelfibilis: quia non dicitur filius naturalis, & ob id neque per fubfequens matrimonium legitimatur; quod fecus eft, fi beneficium ecclefiafticum non habuerit. Ratio potiffima Bart. eft, quia rebus fic ftantibus, beneficiatus matrimonium contrahere non potefl. Hanc opinionem Bart. fequitur Abb.in.c.tanta.num.33. Vbi Ancharra.num.9. qui filij fìnt legi. Idem Abb.in.d.c.per venerabilem.num.3.& Præpo. ibi in. §. quod autem. num.12. Anton. de Rofe. de legi. lib.1.c. de caufa materiali legitimationis.num.3. Ludo. de Sar. de legi. parte. 2. quæfti. 3. titu. de legi. per fubfequens matrimonium.num.17. Pala. Rub.in.c.per veftras. nota. 3. §. 21. num. 20. de donat. inter vir. & vxorem. Idem in.l.9. Tauri.num.39. vbi Cifuentes, num. 6. & in l.12. Tauri.num.16.

21 ¶ Contrariam verò opinionem, & veriorẽ tenuit Ioan. Andreas in regula fine culpa.num.3. de regu.iu.lib.6. vbi poft longam difputationem, fi cautè legitur, concludit; filium clerici in minoribus tantũ conftituti, per fubfequens matrimonium legitimari, & patri, & matri effe fuccelfibilem, licet pater clericus beneficium ecclefiafticum obtinuiffet. Quod fequitur Bal.in.c.1. §. naturales, fi de feu. fue. contro. inter domi. & agna. Vbi Matth. de Afflic.num.38.& Cardi.& Anto.in.d.c.tanta. Nico. de Vbal. de fucce.abintefla. nu.60. Matth. de Afflic. de fucce.abintefla. in.6. fpecie filiorũ. nu.39.& 60. Ioa. Brunc. qui latiffimè id examinat, de fpon. 2. cõclufi. nu.26. cũ fequẽt. de qua re eft glo. fing.in.l.22. tit.3. lib.1. Fori, dicẽs, quòd ad quod hoc filius clerici à fuccelfione matris excludatur, requiritur quòd clericus in facris ordinibus fit conftitutus. Xua.in l.1. nu.31. tit.6. lib.3. Fori. vbi affirmat in regia Cancellaria Pinciana ita fuiife in fauorem Mariæ Velez de Gueuara iudicatũ. Idem tenuit Couarru.in. 4. de fponfa. parte. 2. c.8. §. 2. nu. 4. & latius. §. 7. nu. 17. Et Petrus Dueñas in regu. 350. incip. filius naturalis. eleganter

more

more sub Tellius Fern. in l. 9. Tauri. nu. 34. Et ita d. l. 9. & supradictæ leges ordinamenti, iuxta verum earum sensum de filijs clericorum, qui in sacris ordinibus sunt constituti, intelligendæ sunt. vt à me annis præteritis in Episcopatu Zamorensi in causa nimis ardua, Prouisore, ac Vicario generali ibidem existente, contra Bar. & sequaces fuit iudicatum. Miror profectò de Bartolo, eiusq; diuino ingenio in plano solo (vt aiunt) cespitare, & in re facillima errare, cùm sit notissimum iuris principium, clericum in minoribus etiam beneficiatum posse matrimonium contrahere, licet beneficium amittat. Itaque neque minores ordines, neque beneficiũ impediunt, matrimonium contrahere. ca. 1. & 2. de clericis coniugatis. Extraua. Ioa. 22. incip. antiquæ concertationi, de voto. Abb. & Docto. in rub. ne clerici, vel monachi, ac ita clericus in minoribus beneficiatus potest matrimonium contrahere absq; aliqua dispensatione, & talis filius censetur naturalis, & per consequens per matrimonium subsequutum legitimatur. vt expressè habetur in l. 11. Tauri. & optimè declarat Fran. de Ripa in l. ex facto. §. si quis rogatus. nu. 4. ff. ad Trebe. post Oldra. consi. 196.

Summarium.

- 1 **D**E successione filiorum spiritualium.
- 2 Qui sint filij spirituales.
- 3 Omnes parochiani dicuntur Rectoris filij spirituales.
- 4 Quæ ratione filij spirituales neque ex testamento, neq; ab intestato succedant.
- 5 Filius spurcius substitutum non excludit.
- 6 Pater spiritualis filium spiritalem pauperem tenetur alere.
- 7 Cognatio spiritualis maior est quàm carnalis.
- 8 Mulier occisores compatriis spiritualis non prohibetur accusare.
- 9 Occidenti patrẽ spiritalem ponitur poena legis Põpei de parricidijs.
- 10 Filio spirituali prohibetur patrem spiritalem in ius sine venia vocare.

Summarium

Cap. vigesimū octauū.

V nulla prorsus filiorū species eorumq; successio in-
 tacta à nobis relinquatur, ideo filiorum spiritualium
 successione hoc in loco explicare oportet. Filij spiri-
 tuales dicuntur, qui mediante aliquo actu spirituali ef-
 ficiuntur: vt ex baptismo, cōfirmatione, vel cōfessione sacramē-
 tali. c. super eo. c. veniēs. c. fi. de cogn. spiri. c. i. §. fi. eo. tit. lib. 6. c. nō
 debet. c. ad limina. c. omnes. 30. quæst. 1. c. Si quis ex vna. 30. quæst. 4.
 1. l. 6. tit. 4. par. 1. & omnes diœcesani dicuntur filij Episcopi, & paro-
 chiani. filij spirituales sacerdotis parochiæ. c. omnes. c. fi. 30. quæst.
 1. Abb. in. d. c. tanta. nu. 11. & huiusmodi filij spirituales in nihilū ex
 testamēto, & ab intestato parentibus spiritualibus neq; cōtra suc-
 cedunt. Bald. in Authē. nisi rogati. num. 19. C. ad Treb. Abb. in. d. c.
 tanta. num. 11. Vbi Præpo. num. 27. Syluest. in summa. in verbo. filij.
 quæst. 2. ratio prædictorum est, quia cū ista cognatio consistat in
 spiritu, extendi non debet ad bona temporalia exteriora. Hinc est
 quod filius spiritualis substitutū nō excludit. Bald. in. d. Auth. nisi
 rogati. nu. 19. Dec. cōf. 399. cōclusionē in fine. nu. 2. latē Tira. in. l. Si
 vnquā. in verb. suscepit liberos. nu. 24. C. de reuocā. don. Eadēq;
 ratione filij spūalis à testimonio in causa patris. spūalis, & è contra
 nō repellitur. Bal. in. l. parētes. nu. 3. & ibi. Sali. C. de testi. Floria. in. l.
 testis idoneus. ff. eo. tit. Roma. Alex. & Iaf. in. l. generaliter. ff. de in
 ius vocā. Idē Iaf. in. §. pœnales. nu. 69. in si. de actio. Guilier. Bene.
 in. c. Rainūtius. in verbo. vxorē nomine Adela. nu. 767. de testa-
 mētis. Alex. cōf. 42. in causa, lite vertente. nu. 12. vol. 3. Caro. Rui.
 conf. 81. viso processu. nu. 19. vol. 3. Abb. in. cap. cum nūcius. & ibi.
 Feli. nu. 2. de testi. hāc fatetur esse communem opinionem Lanfrā.
 in cap. quoniam contra. verbo. testium depositiones. num. 97. de
 proba. & Tiraq. de pœnis temperandis. causa. 21. num. 7. reprobo
 Bart. sibi contrario, in. d. l. generaliter, & Saliceto sibi etiam con-
 trario. in. l. testis idoneus. ff. de testi. & Alex. conf. 34. viso processu.
 nu. 5. vol. 3. & Tiraquello sibi etiam cōtrario in di. l. Si vnquam.

S in verbo

in verbo. suscepit liberos. num. 25. ratio communis conclusionis est, quod edictum de testibus est prohibitorium. Nam omnis persona, quæ expresse non reperitur prohibita, testificari poterit. l. i. vbi gloss. & Docto. ff. de testi. l. quoniam. in fine. C. de hereti. Iuxta nostram materiam silentio minimè relinquendum est dictum notabile Baldi, in Authen. nisi rogati. num. 19. C. ad Trebe. dicentis, quod pater spiritualis tenetur alere filium spiritualem egentem, & pauperem. Idem tenuit Ioan. Faber. in. l. i. C. de alen. lib. Sequitur Ripa. in. l. ex facto. §. Si quis rogatus. num. 43. ff. ad Trebel. Ludou. Goza. consi. 13. in hac causa. num. 18. Philip. Fran. in cap. 1. nu. 5. de cogn. Spirit. lib. 6. Tiraquel. in dict. l. Si vnquam. in verbo. suscepit liberos. num. 26. & in tracta. de pœnis tempe. cau. 21. num. 9. Franc. Curti. de testi. num. 67. Palat. Rub. in. l. 10. Tauri. num. 7. quia cognatio spiritualis maior est, quàm carnalis. gloss. in cap. qui dormierit. 27. quæsti. 2. cap. ita diligenter. 30. quæsti. 3. Vnde inquit Bal. in. l. 1. nu. 36. C. qui accu. non pos. quod mulier, quæ

8 prohibetur accusare nisi suam, vel suorum iniuriam prosequatur, poterit occisores compatri sui spiritualis accusare. Sequitur Ias. in dict. l. generaliter. in princ. & in dict. §. pœnales. num. 66. Alexand. consi. 34. viso processu. num. 5. volum. 3. ex quo affirmat Alexand. in Apostolis ad Bart. in. l. Diuus. ff. an. l. Pompeiam, de parri. quem sequitur Hippo. ibi. num. 19. & Tiraq. in dict. l. Si vnquam. in verbo. suscepit liberos. nu. 22. & in tract. de pœnis temperan. cau. 21. num. 2. Quod quemadmodum occidenti patrem carnalem

9 ponitur pœna. legis Pompei. de parricidijs, ita eodem modo occidenti patrem spiritualem, & prohibetur filius spiritualis vocare

10 patrem spiritualem in ius sine venia: vt concludunt Bald. Pau. Ange. & Ias. in dict. l. generaliter. Idem Ange. in. l. adoptiuum. ff. de in ius vocand. Ioan. de Plate. in. §. fin. insti. de pœna teme. liti. Hanc affirmat esse communem opinionem Ias. in. d. §. Pœnales. num. 64. & Andre. Tiraq. de pœnis tempe. cau. 21. num. 4. contra Ioan. Fab. Roma. & alios à Ias. & Tiraq. relatos.

Summarium.

- 1 **D**e successione ascendentium in bonis descendentium.
- 2 Quanta sit ascendentium de iure codicis & digestorum legitima.
- 3 Et de iure authenticorum quanta sit.
- 4 De iure Fori regni Castellæ.
- 5 De iure municipali regni Valentie ex testamento.
- 6 Et quid ab intestato.
- 7 De statuto Florentino circa legitimas parentum.
- 8 De statuto Senensi ibi traditur.
- 9 Ac de statuto, & consuetudine Neapolitana.
- 10 De iure nouissimo regio Castellæ ascendentes ex testamento & ab intestato descendentibus succedunt.
- 11 Correlatiuorum equalis est dispositio.
- 12 Ordine turbato succedit Bulgare nato.
- 13 Pater hereditatem in solatium filij amissi possideat.
- 14 Afflictis non est danda afflictio.
- 15 Querela inofficiosi testamenti parentibus competit.
- 16 Statuta esse iniqua, quæ parentes à successione filiorum excludunt.
- 17 An sit validum statum Albernie.
- 18 Parentes filijs etiam emancipatis legitimos esse heredes.
- 19 Filii in potestate, patre etiam permittente, testari non poterat.
- 20 Lex. 5. Tauri ius commune corrigit.
- 21 Pater ad hereditatem emancipati olim non admittebatur.
- 22 Nullum hodie est discrimen emancipationis, & patriæ potestatis.
- 23 Ascendentes succedunt pleno iure descendentibus.
- 24 Morte filij ususfructus paternus non extinguitur.
- 25 Antonius Gomezius maxima cum ratione reprehenditur.
- 26 Priuilegium sine præiudicio alterius intelligendum est.
- 27 Nemo relinquit id quod non habet.
- 28 Antonius Gomezius sibi contrarius.
- 29 Etiam matres ad successionem filiorum admitti. & 30.
- 30 Matri succedes ô nate per Orficianum, inuidum portat è contra.

Tertullianum.

- 32 Qualiter ascendent es paterni vnà cum maternis succedant.
- 33 Opinio Bald. communiter reprobatur.
- 34 Proximior in gradu remotiorem excludit.
- 35 Ascendentes fratribus ac sororibus defuncti præferri.
- 36 Olim ascendentes vnà cum fratribus succedebant.
- 37 Non solum patrem & matrem, sed etiam alios ascendentes ad successionem filiorum admitti.
- 38 Quomodo ascendentes in equali, vel dispari gradu succedant.
- 39 Opinio Bald. de iure regio probatur.
- 40 Monasterium parentes à suis legitimis non excludit.
- 41 Monasterium in casibus tantum à iure expressis loco filij habetur.
- 42 Parentibus titulo institutionis legitimam esse relinquendam.
- 43 Institutionis titulus est honorabilis.
- 44 Parentibus à filijs honor & reuerentia debetur.
- 45 Omne grauamen conditionis vel temporis, vel alterius oneris à legitima tollitur.
- 46 Pactum per quod pater à legitima priuatur nullum robur ac firmitatem obtinere.
- 47 Principis facultas testandi sine præiudicio legitime intelligenda est.
- 48 Priuilegium principis nemini debet esse damnosum.
- 49 Ascendentes filijs etiam clericis in sacris succedunt.
- 50 Patrem succedere filio statim etiam mortuo.
- 51 Patres succedere non obstante renunciatione à filijs facta.

Cap. vigesimum nonum.

Explicata filiorum successione in bonis parentum, superest vt de eorum successione in bonis filiorum loquamur, & in limine videndum est, qualis & quanta sit parentum legitima tam de iure communi, quam regio. Deinceps differentia, ac discrimina inter legitimas parentum & filiorum subiiciam. Postremo

stremò nōnullas quæstiones vtilēs, & necessarias, ac notatu dignas annectam.

2 ¶ De iure igitur codicis & digestorum ex testamento, ascendentium legitima, dūmodo sint descendentes legitimi & naturales, est quarta pars bonorum filiorum. l. Papinianus. §. quoniam autem, & §. quarta. ff. de inoffi. testa. l. nam et si parentibus. ff. eo. titu. l. Si à mi lite. §. patri. ff. de testamento militis. glos. in verbo. titulo. Vbi Bald. Pau. Alexand. & Ias. in Authen. nouissima. C. de inoffic. testa. Bart. in. l. pater filium. num. 6. C. eo. tit. Ioan. Andre. in cap. Si pater. Vbi optimè Fran. num. 23. de testa. lib. 6. Pala. Rub. in. l. 6. Tauri, in prin.

3 ¶ De iure verò Authenticorum parentum legitima ex testamento est tertia pars bonorum filij. Authen. de trien. & semi. §. i. col. 3. glos. vbi. Bald. & communiter docentes in. d. Auth. nouissima. glo. in. d. §. patri. glo. in. l. Pantoniū. in verb. constitutę. ff. Si quis à parē. sue. manumi. glos. in Authen. de non eligen. secundo nuben. §. cum igitur. colla. i. hanc affirmat esse communem opinionem Alexand. in. l. in ratione. §. quod vulgo. num. 12. ff. ad. l. falcidiam. Ias. in dict. Authen. nouissima. num. 36. Fran. in. d. cap. Si pater. num. 23. Quam communem opinionem approbat. l. 8. tit. 13. part. 6.

4 ¶ De iure verò Fori regni Castellæ parentes in bonis suorum filiorum, nulla etiam legitima prole existēte, ex testamento in nihilum succedebant. Sed libera filijs facultas concessa erat, de omnibus suis bonis ad libitum testari, ascendentibus etiam existentibus. l. i. tit. 6. lib. 3. Fori.

5 ¶ De iure verò municipali huius regni Valētiæ filius etatis quindecim annorum siue in potestate, siue emancipatus vsque ad ætatem. 22. annorum, poterit de omnibus bonis testari, dūmodo quatuor partes patri, vel matri, vel alijs ascendētibus suis cognatis, relinquantur. Reliqua verò bona, quibus voluerit liberè relinquere poterit. Est Forus primus Regis Alphōsi tertij, sub tit. de testa. & Forus quintus, in tit. qui testa. face. possunt, in nouis. Sed post vigesimum secundum annum liberè poterit filius patrem, & ascendentes, à tota hæreditate excludere, dummodo expresse nominentur

in testamento. Et est Forus Regis Petri secūdi, in titu. de testa.

- 6 ¶ Abintestato verò de iure huius regni Valētiæ ascendentes paterni secundū eorū gradus, & prærogatiuas filijs pupillis vsq; ad decimumquintū annum in bonis, quæ eis ex parte patris peruenerūt, succedunt. Vel eorum coniuncti ex linea paterna. Sed si bona peruenerunt ex parte matris, coniuncti ex parte matris succedunt; salua tamen in his bonis legitima patris, quæ est tertia pars bonorum, iuxta tenorem Fori septimi in ordine, in rubri. de testa. in antiquis. in alijs verò bonis, quæ aliūde dicto pupillo obuenerūt, succedunt æqualiter pater, & mater, & alij ascendentes. Sed si maior quindecim annorum filius moriatur, parentes, & alij ascendentes, simul cum fratribus vtrinq; coniunctis succedunt: vt habetur in Foro primo de intesta. & in Foro tertio. de colla.
- 7 ¶ In ciuitate verò Florētina expresso statuto cautū est, matrem à successione suorū filiorū excludi extantibus agnatis vsq; ad tertiū gradū; vt refert Bar. in. l. 2. §. videndū. ff. ad Tert. & ibi latius in eius Apostilis Alex. de Validitate prædicti statuti latè scripsit Chassaneus in consuetu. Burgundiæ, rub. 7. §. 6. in prin. Guillier. Bened. in repe. c. Rainūtijs. verbo vxorem nomine Adelasiam, nu. 8. de testa.
- 8 ¶ Id etiam cautum est in statuto Senensi, in quo mater excluditur à successione filij. Quod statutum refert Ias. in. l. Si quando. §. fin. in fine. C. de inoffi. testa. Abb. in consi. 75. volum. 1. Cassane. in. d. rub. 7. §. 6. num. 8.
- 9 ¶ Atq; in Neapolitano regno statutum, & consuetudo versatur, quod in bonis paternis succedūt ascendentes, vel proximiores ex parte patris. Et in bonis maternis proximiores ex parte matris: vt habetur in statuto. 2. sub tit. de succe. abintest. Quod refert Matth. d. Afflic. in cōssi. Neapolitanis. lib. 2. rub. 24. de succ. nobiliū, nu. 25.
- 10 ¶ Sed de iure recētiori nostro regio regni Castellę, meritò dispositum est ascendentes descendantibus legitimos ex testamento, & abintestato esse hæredes, in omnibus bonis cuiuscunq; qualitatis sint, sicuti descendentes, suis ascendentibus, nisi in tertia bonorum parte, quam liberè in vita, seu in morte descendētes, cui voluerint relin-

- relinquere poterint. l. est singularis. 6. Tauri. & l. 10. Tauri in fine. Rationē scripsit Papinianus iurisconsul. in l. scripto hæredē. ff. vn-
de liberi. hisce verbis, nam quemadmodum naturæ simul & paren-
tum commune votum liberos ad eorum hæreditatem vocat, ita
11 & ratio miserationis parentes ad luctuosam liberorum successio-
nem admittit. Idem Papinianus, in l. Nam & si parentibus. ff. de in-
offici. testa. his verbis, Nam & si parentibus non debeatur filiorum
hæreditas propter votum parentum, & naturalem erga filios cha-
ritatē. Turbato tamen ordine mortalitatis non minus parentibus
quàm liberis piè relinqui debet. Vbi glo. ibi. in verb. turbato tamē
12 ordine, inquit, quod Bulgaro Doctori antiquo, cum prius eius fi-
lius decessisset sequens dictus fuit, Ordine turbato succe-
dis bulgare nato. Vt parentes hæreditatem in solatium filij amissi
13 possideant. l. iure succursum est. ff. de iure do. vbi Pompo. Iuriscō-
sultus, inquit, iure succursum est patri, vt filio amisso solatij loco
succederet. l. nihil est. ff. de bo. liber. l. pater filium. ff. de inoffici. te-
sta. & habeāt ascendentes in solatium tristitiæ suæ hæreditatem,
quibus meritò consulendum est, vt hisce verbis, inquit, lex vnica
14 in fine. C. de ijs, qui ante aper. tabu. hæredi. transmi. Afflictis enim
non est danda afflictio. dict. l. iure succursum est, cap. ex parte de
derico ægrotante.
- 15 ¶ Primò amplia dictam conclusionem, quòd si parentibus legi-
tima à filiis non fuerit relicta, id est, duæ partes totius hæreditatis
auersus filiorum testamentum competit querela inofficiosi te-
stamenti, l. l. l. Pater filium. & l. nam et si parentibus. ff. de inoffi. te-
sta. cum filium. C. eo. titu. §. si. institu. de exhæreda. libe. l. l. in fine,
titu. 8. part. 6. l. 8. titu. 13. part. 6.
- 16 ¶ 2. amplia, iura & statuta per quæ ascendentes à successione
filiorum filiorum excluduntur, esse iniqua, & contra naturalem ra-
tionem. Valde enim inhumanum est parentes filio simul & hæredi-
tate carere. Bald. consi. 83. incipi. præmittentes, 5. volum. Cassane. de
consue. Burgundiæ. rub. 7. §. 6. Matthæus de Afflict. super consti-
tu. Meapolitan. rub. 24. lib. 3. num. 33. Guiljerm. Bene. in. d. c. Rai-

- nuntius, num. 35. cum ſequen. vbi latè ſcripſit de hac materia, & in
- 17 num. 49. examinat an ſit valida conſuetudo, & ſtatutum Albernie,
quod pater & mater non ſuccedant liberis abinteſtato, ſed defi-
cientibus deſcendentibus hæreditas ad fiſcū pertineat. Quam conſue-
tudinē refert Māſuerus de ſucce. ſitem de cōſuetudine Alberniæ.
- 18 ¶ 3. amplia, patres ſuis filijs eſſe legitimos hæredes, ſiue filij ſint
in poteſtate, ſiue emancipati. De iure enim communi patri præte-
rito, vel à filio in poteſtate exhæredato querela inofficioſi teſta-
menti non competit, ſed teſtamentum ipſo facto, & iure redditur
nullum. Itaq; parentes omnia bona iure peculij occupare poſſunt.
l. 2. vbi gloſ. Bart. & alij. ff. de Gaſtren. pecu. gloſ. & Bart. in l. 1. ff.
de inoffi. teſta. Idem Bart. in l. pater filium. num. 5. ff. eo. tit. nam fi-
lijs in poteſtate, patre etiam permittente teſtandi facultas de iure
19 communi non erat conceſſa. l. teſtamenti factio. l. qui in poteſtate.
ff. de teſta. l. 3. C. qui teſta. face. poſ. & in prin. inſti. qui non eſt per-
mij. face. teſta. l. 13. titu. 1. part. 6. quæ iura hodie ſunt correctæ per. l.
20 5. Tauri, in qua deciditur filiū familias legitimæ ætatis, id eſt, qua-
tuordecim annorum, ſi fuerit maſculus. Si verò ſcæmina. 12. poſſe
teſtari, ac ſi extra patriam poteſtatem eſſet. De iure antiquo paren-
tes ad hæreditatem filij emancipati non admittebātur, niſi in em-
21 cipatione eſſet contra cta fiducia, videlicet quod dictum ſit temp-
re emancipationis, quod ſuccedendi ius reſeruatur. l. fin. C. de em-
cip. libe. §. fin. inſti. de legi. agna. ſucce. Quæ ſolennitas eſt hodie
ſublata, vt patet in l. 1. ff. Si quis à paren. ſue. manumi. gloſ. magni,
in Authen. ex cauſa. C. de lib. præte. vel exhæred. l. 13. tit. 18. par. 4.
22 nulla ergo hodie eſt differentia præſertim in ſucceſſione ex teſta-
mento emancipationis & patriæ poteſtatis. Authen. de hære. abin-
teſta. veni. §. nullā verò. col. 9. Auth. in ſucceſſione. C. de ſuis & li-
gi. hære. Auth. de functo. C. ad Tertu. §. Sed hæc quidē. inſti. de ex-
hære. lib. §. emancipati, inſti. de hæred. quæ abinte. de ſe. glo. in vr-
bo. emancipatus, in l. Gallus. §. Et quid ſi tantū. ff. de lib. & poth.
gloſ. in verbo. venientem. in l. Si emancipati. C. de colla. glo. in ver-
bo irritum, in d. Authen. ex cauſa. glo. in verbo. aſſignationis, in l.
fi. C.

fi. C. de codici. Bart. in l. 2. num. 7. ff. de vulga. & pupi. Ias. in l. 1. Qui se patris. nu. 26. C. Vnde lib. & in l. emancipata. nu. 6. C. qui admitti. Vbi hanc affirmat esse communem opinionem, & Couarru. in cap. Rainuntius. num. 5. de testa.

- 23 ¶ 4. amplia, parentes succedere in bonis suorum filiorum, non solum in proprietate, sed etiam in usufructu. Dicimus in usufructu, illius tertie partis, de qua filius poterit testari, iuxta dict. l. 6. Tauri. Taliter, quod ille cui di. 3. pars a filio fuit relicta pleno iure eam non consequitur, nisi tantum in proprietate, & non in usufructu.
- 24 Qui sane ususfructus ad patrem post mortem etiam filij pertinet, quemadmodum filio viuente ad eum pertinebat. Ita Bald. in l. 1. Si queramus in fine. ff. de testa. dicens, quod stante statuto, filium familias posse testari, illud statutum intelligendum est sine praeiudicio patris, respectu iuris, quod in bonis filij pater obtinet. Idem tenet Ioan. de Imola, in cap. quia ingredientibus. num. 28. de testa. Francus in rub. eo. tit. num. 45. lib. 6. Guilier. Bene. in dict. cap. Rainuntius, in verbo, matrem in super cleram. num. 24. Idem tenuit idem Bald. in l. 1. Si quando. nu. 2. C. de inoffi. testa. Ang. Areti. in tracta. de testa. num. 12. in 2. parte, dicēs, quod ususfructus, quem habet pater in bonis aduentitijs ipsius filij, non finitur morte filij. glos. in l. 1. Si patri. C. de usufruct. glos. in verbo. defuncto. Vbi Barr. & Salice. in l. 2. C. de bonis mater. l. 3. & 4. C. de bono. quæ libe. l. fi. C. ad Tertu. Contrariam verò opinionem tenuit Anto. Gomezius in l. 6. Tauri, in m. 14. dicens, quod pleno iure in proprietate, & in usufructu de prædicto tertio filius poterit testari, etiam in præiudiciū patris respectu ususfructus. Et post longam disputationē hāc affirmat esse verissimam conclusionem, dicens, quod cōclusio expressē probatur ex d. l. 5. Tauri, ibi, pueda hazer testamēto, como si estuiera fuera de su padre. Et ex d. l. 6. Tauri, ibi, pueda disponer de la tercia parte de sus bienes, de qualquier calidad q̄ sean. Aduersus Anto. Gome. tenuit Tellius Fernandez, in dict. l. 5. Tauri. nu. 3. Inter hos iuris professores nostros Hispanos ausus sum meum in-
- 25 terponere iudicium, & reuera semper mihi displicuit in hac parte

- opinio Anto. Gome. aduersus quem est. l. Si quando. C. de inoffi. testa. Vbi quando. l. permittit alicui testari id intelligendum est, vt secundum ius commune testetur, & tantum dispensat lex circa facultatem testandi, in cæteris verò iuris solennitates seruentur, ac ita, meo iudicio, dictæ leges Taurinæ sunt intelligendæ. In casu simili suffragatur textus in Authen. de monachis. §. illud. in. 2. colū. 1. quod filius ingrediens religionem potest testari de proprietate, non tamen de vsufructu patris, & hanc dixit esse communem Decius, in cap. in præsentia, num. 62. vbi Iacobi Augustin. Beroius num. 526. de proba. Couarru. in cap. Quia nos in prin. de testa. Atq;
- 26 priuilegium alicui concessum semper intelligendum est sine præiudicio alterius. l. 2. §. Si quis à Principe. ff. ne quid in loco publico. l. nec Auus. C. de emancipa. libe. cap. ex multiplici. de decimis. Ratio etiam est, quia de illo tantum iure quod sibi competit testari poterit, & non de alieno. l. vxor patru. C. de lega. l. qui tabernas. ff. de contrahen. emptio. l. meuius. §. penultimo. ff. de lega. 2. nemo enim relinquit, quod non habet, vt inquit. l. Si vniuersæ. C. de lega. l. successores. C. ad. l. falcid. Authenti. ingressi, in sua ratione. C. de sacrosanct. Eccles. Sed cū filius familias non habeat vsufructum, nisi pater, meritò ergo de eo non poterit filius testari. Ac ita Anton. Gome. sua opinione fuit deceptus, & in
- 28 hoc meretur reprehendi, & est etiam sibi contrarius prædictus Gome. in. l. 48. Tauri, num. 7. præsertim quòd morte proprietarij non extinguitur vsufructus, sed morte vsufructuarij. §. finitur autem vsufructus. insti. de vsufruct. l. 2. vbi Doctores. C. de bonis maternis. Ideo morte filij non fuit extinctus vsufructus bonorū aduentitiorum, qui erat penes patrē: vt optime scripsit. Matthesy. de succe. abintest. 2. arti. principa. nu. 3. & Guilerm. Bene. in. d. c. Rainuntius, verbo matrem in super cleram. nu. 15. cum sequen.
- 29 ¶ 5. amplia, parentes filijs succedere, nō solum masculos, sed etiā fœminas; videlicet, matres, & inter eos æqualiter hæreditas est diuidenda. Authen. defuncto. C. ad Tertu. Authen. post fratres. in. 2. C. de legi. hære. Auth. de hære. abintest. veni. §. consequens. col. 9. l. 4. tit.

- 1.4.tit.13.par.6.l.1.in fine.tit.6.lib.3.Fori.& prædicta.l.6. Tauri.Per
quæ iura leges antiquæ excludentes matres à successione filiorum
30 corriguntur.l.2.C.ad Tertu.& in prin.& in. §. præferuntur,ibi.pater
verò,atq; auus,& proauus matri antepositur.insti.de Sena.Cõsul.
Tertu.Id etiam statutum erat de.l.12.tabu.Sed postea superuenit Se-
natus Consultum Tertulianum, per quod matres ad hæreditatem
filiorum admittuntur,propter solatium liberorum amissorum, vt
dicitur in.d.prin.insti.de Sena.Consul.Tertu.Vnde versus, matri
31 succedes,ô natè per Orsitianum,inuidiã portat, è cõtra Tertulianum.
Quos refert.glo.in rub.C.ad Sena.Cons.Orfi.& glo.in prin.co.tit.
insti.Ideo hodiè sublata est differetia sexus,& patriæ potestatis,&
bonorũ;quæ siue ex linea materna,siue paterna, siue aliunde deue-
niant ascendentes æqualiter succedunt. Quod satis colligitur ex.d.l.
6.Tauri,ibi.En todos sus bienes de qualquier calidad q̄ seã. Quod
32 aliter de iure cõmuni erat decisum, quod in bonis à patre proue-
niẽtibus,pater vel ascẽdentes paterni in totum succedebãt. In bonis
verò prouenientibus à matre aui materni tantum, & in bonis aliunde
quæsitis æqualiter succedebãt ascendentes tam paterni, quàm ma-
terni.l.quod scitis.Vbi Bart. & alij.C.de bonis quæ liberis. Idem
Bar.in Auth.itag;.C.cõmu.de.succ.Bal.in.d.Auth.defuncto.Mat-
thesy.de succe.abintest.2.art.principa.num.7.Chassã.in cõsue.Bur-
gũ.rub.7. §.6.num.7.cõtra Bal.qui contrariã tenuit sententiã.in.d.l.
quod scitis, quod vndecunq; bona proueniãt diuidenda sunt inter
33 ascendentes,præterquã in lucris nuptialibus.Sed Bal.in hoc cõmuni
ter, reprehẽditur,vt cõstat ex traditis per Matthesy.in loco modo
citato.Verũtamẽ quãdo ascẽdentes sunt in dispari gradu æqualiter
34 ad successiõnẽ descẽdentiũ nõ admittuntur,sed proximior in gradu
remotiorẽ excludit,vt puta mater,aui paternũ, vel è cõtra etiam
quoad bona quæ sita ex linea paterna. Auth. defuncto.C.ad Sena.
Consul.Tert.ibi.salua sui gradus prærogatiua.Et ibi. glos. & do-
centes. glos. in Authen. de hæredi. abintest. veni. §. consequens.
colum.9. Alexand.conf.115. circa dubitationem de qua quæritur
in princ.volum.2.& in conf.80.colum.1.vol.1,Matthesy.in. d.art.
2.principa.num.4.Rolan.Bononiensis, de succe.abintesta.num.
8.&9.

8. & .9. & Chassane. in. d. §. 6. nu. 8. contra Iacobum Butri, qui contrariam tenuit, vt refert Bald. in. d. Authen. defuncto.

- 35 ¶ 6. amplia, ascendētes in successione fratribus & sororibus defuncti præferri, eosq; excludere. l. nam etsi parentibus. l. pater filiū. ff. de inoffi. testa. & in prin. insti. quibus non est permillum facere testamen. l. 6. & .7. Tauri. l. i. titu. 6. lib. 3. Fori. Quod aliter erat statutum de iure Codicis, & Authenticorū, quo simul pater & mater succedebāt vnā cum fratribus, & sororibus defuncti. l. Siquis. & Authen. defuncto. C. ad Sena. Consul. Tertu. Authē. cessante. C. de legi hære. Authen. de hæredi. abintesta. Vem. §. consequens. col. 9. §. Sed cum antea. insti. de Sena. Consul. Tertul. & in princ. insti. quibus non est permillum facere testamentum. l. 4. titu. 13. part. 6. optime Matthæsy. de successio. abintest. 2. arti. principa. num. 9. & Chassane. in consue. Burgundiæ. rub. 7. §. 6. in glos. ne succedens, num. 6. & .7. & ita ius nouissimum regium concordat cum iure digestorum, correcto in hoc iure Codicis, & Authenticorum.
- 37 ¶ 7. amplia, non solum patrem & matrem esse in successione filiorum legitimos heredes, sed etiam auum & auiam, proauum, & proauiam, aliosque ascendentes ad hæreditatem nepotum, pronepotum, aliorumque descendentium legitima prole non existente, admitti. l. i. §. enumerantur. ff. Siquis à paren. fue. manumis. & . l. pater filium. ff. de inoffi. testa. §. præferuntur. insti. de. Sena. Consul. Tertu. & in princ. insti. quibus non est permi. face. testa. l. i. titu. 6. lib. 3. Fori. l. 4. titu. 13. par. 6. & dict. l. 6. Tauri. Ita. tamē. quod in bonis prouenientibus à patre succedunt aui, vel ascendentes paterni: in prouenientibus verò à matre, aui & proauui materni; & in bonis aliunde quæsitis æqualiter tam aui materni, quàm paterni in æquali gradu succedūt. l. quod scitis. §. Sin autem. C. de bonis quæ libe. vbi Bar. ad id fatetur esse casum singularem, & non scire aliū. Idem Bart. in Authen. itaque. Vbi glos. magna. C. commu. de succe. & in. l. post dotem in fine. Vbi latē. Ias. nu. 106. ff. Solu. matri. glos. in Authen. post fratres. C. de legi. hæred. Sequitur Roma. in consi. 40. Matthæsy. de succe. abintest. 2. arti. principa. num. 7. Chassane. in con-

- in consue. Burgundiæ, rub. 7. §. 6. num. 7. Boërius decisio. 185. Palaci. Rub. in rub. de dona. inter vi. & vxor. §. 39. num. 10. l. 10. titu. 6.
- 39 lib. 3. Fori. Cōtrariam verò opinionem tenuit expresse Bald. in Authen. defuncto. nu. 3. C. ad Tertu. dicens, quod æqualiter nulla facta differentia bonorum aui, & proau, ascendentes in bonis suorum descendendum succedunt, pro hac Bald. opinione contra communem, est. l. 4. titu. 13. part. 6. & l. 6. Tauri. Vbi Pala. Rub. nu. 19. vt superius à me dictum fuit, & hæc opinio in actu versatur practico reiecta communi opinione.
- 40 ¶ 8. amplia, legitimam parentum in bonis filij monasterium ingredientis deberi. Monasterium enim parentes à suis legitimis non excludit. Bart. in Authen. Siqua mulier, nu. 18. vbi Salice. & Ias. nu. 36. C. de sacrosanct. Eccle. Bald. in Authen. nisi rogati. C. ad Treb. Innocen. Ioan. Andre. in. c. in præsentia, de proba. Vbi Abb. nu. 53. hanc affirmat esse communem per textum in Authē. presbyteros. C. de Episco. & cle. Contra glos. in verbo. liberos, in dict. Authen. Siqua mulier. & glos. in. c. Siqua mulier. 19. quæsti. vltima. quia in
- 41 hoc casu monasterium loco filij non habetur, nisi in casibus tantum à iure expressis secundum Doctores modò citatos.
- 42 ¶ 9. amplia, legitimam parentibus titulo institutionis esse relinquendam, alioquin remediū iuris dicendi nullum, & alia iuris remedia eis competunt. Bald. qui ita consuluit in. l. omnimodo. nu. 2. C. de inoffici. testa. & in. l. 1. in fine. C. de bono. posse. contra tabu. glo. magna. in fine in Authen. ex causa. C. de lib. præte. vel ex hære. glos. in verbo. Padre. in. l. 1. titu. 6. lib. 3. Fori. Pau. Alexand. & alij. in Authen. nouissima. C. de inoffi. testa. Vbi Ias. num. 36. hanc esse cōmunē opinionem affirmat. Xua, in. l. quoniam in prioribus. 16. ampli. in prin. C. de inoffi. testa. Pala. Rub. in. l. 6. Tauri. nu. 3. Qui oēs tenent contra Bart. in. d. Authen. nouissima. Et Barba. in. l. cum acutissimi. num. 31. C. de fideicommi. Pro communi sententia est tex. in Authen. cum de appella. cogno. §. Siue igitur. col. 8. vbi disposita in legitima filiorum locum habent in parentum legitima. Et. in. §. cæterum. in. d. Authen. ibi. sola enim nostræ serenitatis intentio est à paren-

- à parentibus, & liberis iniuriam præteritionis & exhæredationis
 43 auferre. Et subdit ibi. *tex. parētes optēt à filio honorari, & titulus institutionis est titulus honorabilis. l. filium. §. Sed et si portio. Vbi glof. ff. de lega. Præstan. l. cum quidam. C. de lega. & parentibus à filijs honor & reuerentia debetur. l. fin. C. de in ius vocand. l. veluti. ff. de iusti. & iur. Ideo meritò institutionis titulo legitima parentibus est relinquenda.*
- 44 ¶ 10. *amplia, in parentum legitima omne grauamē conditionis, vel tēporis, alteriusue cuiusq; oneris tolli. glof. singu. in Authē. de hære. & Falc. §. Si verò expreſſim. col. 1. text. vbi. glo. in verbo. cōstitutæ. in. l. Pātonius. ff. Siquis à parē. fue. manumif. & in. l. omnino. §. 1. iuncta glof. ibi. C. de inoffi. testa. De qua re satis diffusè scripsit Xua. in. d. l. Quoniā in prioribus. in. 16. amplia. & Mencha. de succe. crea. lib. 1. in expositione. d. l. quoniam in prioribus. à nu. 180. vsq; ad nu. 270. Vbi plures ampliationes & limitationes refert.*
- 46 ¶ 11. *amplia, quòd quemadmodum pactum inter patrem & filiū, per quod filius à legitima excluditur, nullius est momenti, vt superiùs à me cap. 7. dictum est, eodē modo, eademque ratione pactum & conuentio per quam pater à legitima priuatur nullum robur, & firmitatem obtinet. glo. in verbo. iudiciū. in. d. l. Si quando. & alia glo. in. d. §. & generaliter. C. de inoffi. testa. Xuarez in. d. l. Quoniam in prioribus. 16. amplia. num. 3. Vbi affirmat, ita se in ciuitate Burgenſi conſuluiffe. Quod sanè est nimis notandum, & illud sequitur Tellius Fernan. in. l. 6. num. 64. Tauri.*
- 47 ¶ 12. *amplia, facultatem à Principe alicui testanti concessam, intelligendam esse, reſeruata parentibus legitima. l. Si quando. C. de inoffi. testa. l. ex facto. ff. de vulga. & pupi. subſti. nam principis priuilegium ita intelligendum est, vt nemini fiat damnum, nec præiudiciū. l. 2. §. Siquis à principe. & §. meritò. ff. ne quid in loco publico. l. Si filius familias. ff. de testa. l. nec Auus. C. de emācipa. libe. c. ex multiplici. de decimis.*
- 49 ¶ 13. *amplia, ascendentes succedere filijs etiam clericis ac in sacris ordinibus constitutis, dūmodo sint bona patrimonialia, & nō intuitu*

intuitu ecclesiæ acquisita. Authen. presbyteros. Vbi Bar. Bal. & Salice. C. de Epis. & cleri. declarat optimè Cifuentes in. l. 9. Tauri, in fine, & Couarru. in cap. quia nos. de testa. Vbi Abb. videtur tenere contrarium, & in. c. constitutus, de integro restitutione, & Pala. Rub. in rub. de dona. inter vi. & vxor. §. 42. num. 7. & Casti. in. l. 6. Tauri, in verbo. Succedat, & ibi. Pala. Rub. num. 22. dicētes. Quod filius clericus potest ascendentes sine causa præterire, vel exheredare. Quam opinionem nimis dubiam esse arbitror propter tex. in dict. Authen. presbyteros. in fine.

- 50 ¶ 14. amplia, patrem succedere filio, etiam si statim post natiuitatem moriatur. l. quod certatum est. C. de posthum. hære. insti. l. 16. tit. 6. part. 6. & l. 3. tit. 6. lib. 3. Fori. Quod hodie iure recentiori clariùs expositum est, vt patet in. l. 16. Tauri.
- 51 ¶ 15. amplia, parentes succedere in bonis filiorum, non obstante renunciatione à filijs facta in præiudicium suorum parentum: vt optimè declarat Pau. Castren. in. l. fin. num. 5. C. de bonis quæ libe. Tellus Fernan. in. l. 6. Tauri. num. 54. cum sequen.

Summarium.

- 1 Iginti tres casus in quibus ascendentes non succedunt descendibus.
- 2 De Foro municipali de Sepulueda, & de Molina.
- 3 De Foro, & consuetudine succedendi in Cantabria.
- 4 Quæ bona sint de trunco, vel de radice.
- 5 An bona de nouo acquisita sint de trunco.
- 6 Forus municipalis de Sepulueda iuri communi est contrarius.
- 7 Extensio in legibus correctorijs minimè facienda est.
- 8 Statum poenale tanquam odiosum est restringendum.
- 9 Priuatio præsupponit habitum.
- 10 Clausula in fine posita ad omnia præcedentia refertur.
- 11 Verbum reddendi, dandi etiam significationem continet.
- 12 An Forus de Sepulueda ad bona alibi sita extendatur.

- 13 De testamento Stephani centurionis Ianuensis.
- 14 Forus de Sepulveda, in successione tantum ab intestato locum habet.
- 15 Quæ bona dicantur mobilia.
- 16 Nomina debitorum an sint mobilia, vel immobilia.
- 17 Qui actionem habet ad rem, ipsam rem habere videtur.
- 18 Iura & actiones sunt tertia bonorum species.
- 19 Duse opiniones contrariæ concordantur.
- 20 Verbum videtur, fictionem significat.
- 21 In confiscatione omnium bonorum, nomina debitorum non confiscantur.
- 22 In substitutione de omnibus bonis facta, iura & actiones nõ cõtinentur.
- 23 Verba in testamentis propriè & non fictè sunt intelligenda.
- 24 Census & annui redditus inter immobilia computantur.
- 25 Qualiter debita hereditaria sunt persoluenda.
- 26 Pater in bonis filij spurij non succedit.
- 27 Ius succedendi est reciprocum.
- 28 Dicta regula procedit tam affirmatiuè, quàm negatiuè.
- 29 Correlatiuorum diffinitio.
- 30 De priuilegio testandi filio fami. concesso.
- 31 Ascendentes ad secunda vota migrantes an decentibus succedant.
- 32 Parentes luxuriosè viuentes an priuentur successione descendantium.
- 33 Quid si mater post annum luctus luxuriosè uiuat.
- 34 Et quid in patre inhonestè viuente.
- 35 Pinelus Lusitanus communiter reprehenditur.
- 36 Mater non succedit pupillo morienti, cui tutorem non petijt.
- 37 Pater filio abortiuo non succedit.
- 38 An pater succedat filio ex matrimonio inualido nato.
- 39 Est quid monstrosus, ut quis pro parte legitimus, & pro parte illegitimus sit.
- 40 Vna eademque res diuerso iure censi non debet.
- 41 In bonis fœdalibus ascendentes descendentibus non succedunt.

Cap. trigefimum.

- C**onclusio, cum quindecim ampliacionibus superius scripta. 23. fallentias & limitationes patitur. Quarum septem refert tex. in Authen. vt cum de appella. cogno. §. & hoc quidem. col. 8. Authe. in testamento. C. ad Tertu. glo. in Authen. non licet. C. de libe. prate. vel exhære. glo. fi. in. §. fi. in sti. de in offi. testa. l. ii. tit. 17. par. 6. & quindecim fallentias refert Casti. in. l. 6. Tauri. in verbo. succedant. & ibi. Palatiu.
- 2** Rub. nu. 22. inter quas vna præcipua est, ex. d. l. 6. Tauri. in locis, in quibus seruatur consuetudo; quod ascendentes tantum succedant in bonis immobilibus filij defuncti, & bona mobilia ad radicem deuoluantur. videlicet ad consanguineos paternos, si bona fuerunt paterna; si verò materna ad maternos: vt est forus municipalis de Sepulueda, & Molina, qui in maiori regni Castellæ parte est in vsu, & consuetudine, cuius fori tenor talis est. Si filius moriatur relicto tantum patre, & ascendentibus, vel consanguineis maternis, pater succedit in bonis mobilibus filij. Auunculi, verò vel consanguinei materni in immobilibus bonis, quæ sunt de trunco & de radice. Qui forus est approbatus per dict. l. 6. Tauri, in fine. Quæ sanè consuetudo succedendi viget in Cantabria, vt patet in. l. 18. titu. 20. in Foro Cantabriæ. Et hanc succedendi consuetudinem refert Chassane. in consue. Burgun. rub. 7. §. 6. circa finem. Et quia passim in forensibus iudicijs plures lites ac dubitationes circa interpretationem prædicti Fori versantur. Ob id hoc in loco necessarium exponere arbitramur, quæ bona dicantur de trunco vel de radice, & ad quas personas prædicta bona de trunco deuoluantur, & qualiter inter eas huiusmodi bona sint diuidenda; bona immobilia Auita vel paterna dici de trunco & de radice certum est: vt illa bona deuoluantur ad proprium fontem vnde exierunt. Sed magis dubium est, an bona quæ sita à parentibus, de radice, vel de trunco dicantur.
- 3** Huius rei exemplum subijcio, vt rectius intelligatur prædictus Forus. Quidā à maioribus suis quēdā bona immobilia heredita-

ria possidebat, deinde alia bona immobilia acquisiuit suo labore & in Iustria. Postea vxoratus alia bona immobilia constante matrimonio fuit lucratus. Ex quo matrimonio filius fuit procreatus. Patre itaque mortuo, ac deinceps filio, mater superstes iuxta prædictam. l. municipalem, vult in omnibus bonis mobilibus succedere, & similiter in alijs bonis immobilibus, in iuuentute ac durante matrimonio acquisitis. dicens, talia bona non esse de trunco vel de radice, quia à maioribus non deueniunt; sed de nouo fuerunt acquisita. Ex aduerso verò ascendentes paterni & agnati nituntur prædicta bona esse de trunco & de radice, tanquam ex linea paterna descendētia. Pro parte matris videtur, quod cum prædictus forus municipalis sit iuri communi contrarius & odiosus, ob id restringendus & non extendendus ad omnia prædicta bona.

6 l. i. §. Si quis hoc interdicto. Vbi Bar. ff. de itene. actuque priua. & in Authen. qui rem. C. de sacrosanct. eccles. Bald. in l. Si quas ruinas, num. 2. C. eo. titu. Innocen. in cap. fin. de offi. Archidia. & in cap. dilectus, de capel. mona. cap. auditis, vbi Abb. de præscrip. & in cap. quod translationem. num. 4. de offi. lega. & in legibus correctorijs iuris communis, extensio minimè facienda est. Bald. in l. præcipimus. §. fin. C. de appella. & in Authen. quas actiones. C. de sacrosan. eccle. Ias. in rub. num. 11. de re iudi. ff. & in l. de quibus. num. 21. ff. de legi. & in l. Si is qui hæres. post Pau. de Castro. ibi. ff. de vulga. & pupi. Substi. dicens, statutum quod priuat ascendentes à successionē descendētiū esse pœnale, & odiosum & ob id restringendum. Matthæ. de Afflict. in consuetu. Neapoli. lib. 3. rub. 24. num. 28. Chassane. in consue. Burgun. rub. 7. §. 6. in princ. latè Guilierm. Bene. in cap. Rainuntius, verbo. vxorem nomine Adelasiam. num. 8. de testa.

¶ Præterea cum dict. l. municipalis, & d. l. 6. Tauri affirmant, quod bona immobilia ad truncum & radicem redeant, dicta iura supponunt bona, quæ ex radice & trunco exierūt ea vero quæ nõ

9 yenerunt, & de nouo fuerunt acquisita non dicuntur redire. l. cum pater. §. rogo. ff. de lega. secun. l. i. §. eleganter. ff. de positi. argumentum le-